

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Bajsa-utca 4. sz.

Minden a lapunkon megjelent közlemény, továbbá előzetesek, feladványok, hirdetések stb. ide tartoznak.

Bérmunkák csak ismert késszövegekre vonatkoznak.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZÁLA

POLITIKAI ÉS VEGETYES TARTALMU HETILAP.

A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület, az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és össegélyző szövetség hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Egész évre	6 ft.	— kr.
Fél évre	3	80
Negyedévre	1	25

Hirdetéseik jutányosan számoltatnak.

Arvétel a egyéb hivatalos hirdetéseknek 30 kr. költségdíjra felül 100 szög 1 ft. azontul minden szög 1/2 kr.

Nyitltérre pettenra 10 kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként egyszer: Vasárnap.

Mink termett?

Ebben a mi nagyon előrehaladt korunkban, amikor a kutató tudomány egymásután fellebbenti azokat a sürti fátylakat, melyek évezredek óta a karják a természetnek legmegfoghatatlanabb titkait, — egyet nem tudott még elérni sem a tudomány, sem a kutatás. A legelső ember, aki kezébe vette az ékeszavart, engedelmességre a vétkezőket a paradicsomból kikergető kemény szótának: arczodnak verajtékével keressd a te mindennapi kenyeredet, — ez a legelső ember is csak elvetette azt a magot, melyből a saját munkája hozzájárulásával ugyan, de a természetnek örökre titkon képező rendje szerint, kinőtt az életet adó kalász. A teremtés titka most is titok és hihetőleg örökre az marad előttünk.

Jó is, hogy így van. Mert a tudomány előrehaladása, magában véve amilyen örvendetes és lelkesítő dolog, szintén csak olyan, mint a fényes nap-sugár, mely első sorban világosságot áraszt ugyan, de ez a világosság sohasem jár — árnyék nélkül. És a nagy előhaladásnak is meg van a maga árnyoldala. Elbizakodik a kutató és a tudós, munkájának eredményétől elvakítva, felkiált: minden, a mi történik, s minden a mi történni fog, változhatlan és előre kiszámítható rend szerint megy. A természetben minden az előre, örök időtől fogva megállapított törvény szerint kénytelen fejlődni és elenyészni és e törvény szabályai ime itt vannak, kikutatott, ma tematikail pontossággal bebizonyítottuk minden egyes tételét. Nem függtünk senkitől, csak ettől a törvénytől s ez a törvény kényszerű — ez a világ rendje.

Az ilyen okoskodásokon kezdik és végzik az atheiszmuson Szomorú jelenleg, hogy épen a szellem arisztokratáinak köréből s épen a tudomány előhaladásával párhuzamosan, kivész a

hit a lép helyébe a hideg, józan számítás, az erkölcsi tagadására vezető materiális pozitívizmus.

De ezt csakis az az állapot idézheti elő, melyet a sorok elején elbizakodottságnak bátorokdunk elnevezni. Mert nem elbizakodás-e felkiáltani: mindent tudunk, mindent megfejtünk, — mikor itt van és ösödöktől fogva folyton ismétlődik, mindenkinek szemeláttára megy végbe kifejlődése annak a nagy titoknak, mely az elvetett magokból létre hozza az „aranykalászszerű hullámzó” mezőt. Ezt fejteik meg azok, kik kérékde követelnek tanaiknak csalhatatlanságot; de mi addig leborulunk az előtt a hatalom előtt, mely nem annyira pozitív alakú ugyan, hogy közvetlenül mutatná magát előttünk, de mely annál fényesebb, annál csodálatosabb az ő örök működésében.

S ez a működés tartja fenn a hitet, azt a hitet, melyre mindnyájunknak olyan nagy szüksége van.

Itt vagyunk az évek ama szakában, midőn az arca verajtékével dolgozó munkás ember hazahordja fáradsásának gyümölcsét, mikor a munkát az áldás követi s aki dolgozott, elveszi érte jutalmát.

Befejezéséhez áll közel hazánkban az aratás a a hírek, melyek erről hozzánk érkeznek, hála annak a minden viszonyunkat intéző hatalomnak, olyanok, hogy öszinte örömmel töltöttek el bennünket. Igen kevés vidékről érkeznek rossz hírek s ami vidékünket illeti, az eredmény — ha nem mondható is fényesnek, — de mindenesetre kielégítő, róta a kevesebb vérményeket jóval túl is haladja. S ilyen az állapot körülbelül az egész országban. Az idején elvetett mag mindennütt meghozta gyümölcsét, a gazda ember mindentütt örül a termésnek.

Az eredmény nem olyan ugyan mely megfelelne a legjobbak évekének, de — mint mondtuk — a józan és nem szerénytelen igényt ember ki-

elégíti. A munka megkapta tisztességes jutalmát.

Ha a jó termés mindenütt nemzetgazdasági fontos tényezőt képez, ez nálunk, mint par excellence agriculturalis államban kétfős mértékben áll. Hiszen a mezőgazdaság képezi a mi egész gazdasági rendszerünknek alapját; iparunk, kereskedelmünk messze van még attól a fejlődési foktól, hogy versenyre lépethetne a többi kulturálmokével. Ugyazólván az egész ország jóléte a mezőgazdasági működés elégséges eredményétől függ.

Es nemcsak nemzetgazdasági, de morális fontossága is nagy a jó termésnek. Néptünket a fejlődésnek gyors és szakszerű előmozdítására nagy esz közöket igénylő állam nagy terhekkel kénytelen megadóztatni a e terhek elviseleése csak akkor nem lesz nyüggé, ha a feltűről jövő áldás abba a helyzetbe hozza a népet, hogy e terheket a neki megmaradó feleslegről fedezhesse. Így elvész alapja az elégedetlenségnek, a zúgolódásnak, az elkeze redésnek és a szenvedély elfajulásának, melynek szomorú gyümölcseivel — fájdalom — szintén volt elég alkalomunk megismerkedni. A jólét az erkölcsre is jótékonyan hat s ez a jótékony hatás is nagyon reánk fér, kivált ebben az igalmas időben, melyet most élünk.

Alapos az a feltevésünk, hogy az idén nemcsak búzánk, nemcsak gabonánk termett, hanem, hogy ez a termés más — erkölcsi — téren újabb és nem kevésbé áldásos jó termést hoz létre.

Adja Isten! Földmivelő néptünk, az ország többi lakosaital együtt, az idén még egy termék létrehozásában vett részt. Az egész országra nézve főfontosságú mozzanatok egyikében gyakorolta állampolgári jogainak legkiválóbbját. Itt sem tettünk egyebet, mint hogy magot vetettünk el, melyből várjuk az ország és magunk számára az áldást.

Az a jövő titka, hogy ez a termes milyen lesz.

De reméljük attól a hatalomtól, mely Magyarországnak az idén jó termést adott, hogy itt sem hagy el bennünket s hogy az innen reánk jutó termés is ki fog elégíteni bennünket. Aki megéli, megvárja.

Közgazdasági érdekeink.

A gazdasági érdekek védelme olyan jelző lett, amely mai napig Európa valamennyi országában uralkodik a napirenden áll. A nép már egyáltalán hidegen marad a természetlen politikai vitákkal szemben s mindenek előtt is első sorban közgazdasági viszonyainak javulását kívánja.

Hogy ez nálunk is így van, az bizonyításra nem szorul. Napjainknak ez a gyakorlati és józan aramlata a pártok összes izgatásait szerencsésen megbénítja s az előtt az eddigi politikai hálványimádásnak összes ködfátyol képei elhalványulnak. A nép anyagi eredményeket akar látni s minoen már semmi kelete azon tíres jelzavaknak, amik korábban oly nagy hatásúak voltak. Az ellenzéki hírlapok minden ráfogása dacára e tekintetben el kell ismernünk a Tisza-kormányt az a tagadhatlan érdemét, hogy a gazdaság kívánalmait fölismerte s a gazdasági komoly munka időszakát inaugurálta, miután sikertült neki az általa roppant zilált állapotban örökölt állami pénzügyeket konszolidálnia és — bár nagy áldozatok árán — az országota rövid lejáratu, aránytalanul nagy kamatu és uszora-adósságoktól megmentenie. A s kolduul intézkedések a munkás és iparos osztályok helyzetének javítására, a vasutak államosítása s a személy- és teher-szállításnak avval karöltve haladó leszállítása, az uszora megszorítása, a pozsonyi marhavásár megalapítására kedvező körülmények fölismérése s kedvezmények által való

TÁRCZA.

Fürdői levél.

— A „Zala” eredeti tárczája. —

Engenberghől, július hó 29.

Tisztelt Collega! Én ugyan szivesen teljesítem kívánságát, a mi egy fürdővel megírását illeti, de csalódnai fog ön, ha azt hiszi, hogy hidegviz gyógyintézetből egyáltalán, különösen Engenberghől, mely még ugyazólván új intézet, kicsiny és kevés — és csak is betegek által — látogatott, valami érdekes dolgot közölni lehetne. Azonkívül ennek a gyógyászatnak már módszere olyan, hogy az embernek még a phantasiáját is lehitni s lehető legkomorabb színben látja az itt levő patiens a világot.

A helynek szép fekvéséről, a jó levegőről, a pompás kilátásokról már a mult éven hozott a „Zala” tudósításokat; újat e tekintetben nem mondhatok. Most is ugyanazon sötétet végezük, egy — másfél óra alatt lejutunk a Plabutsch hegyre legzseb postájához, a „Glatze”, a „Fürstentwarte”-hoz, a honnan kelet felől éjszandó kilátás nyílik Orsára és a gazdag gráci mezeire, s gyárakban bővelkedő Muravógyra, a déli vasútnak Gráci-bronki műveléség nagyvárú vonalára; nyugatról a végtelenségig elterülő fényes erők és völgy nyíások váltakozására, az ugynevezett „Thal-”, a mezei távolban sötét s némelykor hófödte ornat is belátható „murai alpesekre”.

En igen gyakran megyek a Plabutschra, az igazi jó helyi levegőt csak ott élvezni az ember. Még az istent körülölvő fény-

seket már délelőtti órákban átörök a nap-sugarak, addig a hegytetőn levő pompás és széles erdei utakon folyton árnyékban sétálhatni. Itt szoktam én magányosan bolyongani, a végtelenségben elmerengeni, mely magányos lét annyira megfelel az én kedélyemnek.

A napnak legnagyobb része a cúra véttel telik el; reggel 4 órakor felkelt a bad-wasch, s a mint az ágyból kiszállunk, reánk teríti a vizes lepedőt s megdörzsol, — csakogy lapulnak az izmaink belé. Jól kiszolgál, ki vált ha a sörét utalványozod az egész sasonra. Délelőtt következik még egy második cúra, halibad, süzbad, bauchbindli vagy electricus fürdő, azint az illető individuum hozza magával. Delután megint füröszienek, öntöznek, pécóznak.

Magától értetődik, hogy a hidegviz sok melegt von el a testtől, a sok járás-keles pedig kifáraszt s így éhesek vagyunk mint a farkasok. Jól pedig nem igen lakható, reggel aludt tej, este hasonlóképen, délben pedig sovány, elégtelen ebéd. Nem is álltak ki sokáig az én kanizsai collegáim dr. Beniczek és Faics, mult vasárnap búcsút mondtak a hydropathiaéknak. Mult hetekben csak-ugyan kegyetlenül láttak el bennünket, sokan el is távoztak, de pár nap óta minden jobbra fordult. Mondják, hogy a gráci orvosok fáradtságuk egy kiváló tanára, a kinek az intézet vezetésére nagy befolyása van, lépést volna tel a dorgatoriummal.

Tekintve azt, hogy egy is annyira-tni jöttünk ide magunkat, tekintve, hogy az idő, mit itt töltöttünk, ugyan igen rövidre van szabva, talán még-azt is kiállanók, ha fat vágának rajtunk. Az egésznap legfőbb kincse az embernek és ezért sokat kiáll.

A mostani nemzedék pedig éppen nem egészséges, mintha csak az és embernek és

a majnak egészen különböznek a szervezete. Korunk jellege vérszegénység és ideg gyengeség. Egy tekintet s lapok hirdeté-eire, meggyőz bennünket ezen állítás valóságáról. Csak egy hemzseg minden a vas- és egyéb erősítő szerek dicséretéről.

Az anyák, különösen az ugynevezett jobb társadalmi osztályokhoz tartozók, képtelenek az első anyai kötelességeknek megfelelni; a dajkák száma a szükségletet nem elégíti ki; mesterséges tápszerek az egész világ sajtójának állandó reclám tárgyai.

A vérszegénység mellett a mai modern társadalmi életben nem kevés szerep jut az idegességeknek, az idegbetegességeknek. Nyilván az idegrendszer reitlenő könnyű fogékonyága és izgékonyóságában, gyors kimerülésében és működési képtelenségében.

Az idegesség megemlékezi már zsengek koriban az élet örömeit, megzavarja a jólétet és munkaképességet és mig előbb csak a magasabb rangnak szomorú kiváltsága volt, ma már általánososan el van terjedve.

Az orvos tudomány szerint a többi közt a vizgyógyászat és villanyozás lennének azon hatások, melyekkel ezen betegség sikerrel gyógyítható. Innen van az, hogy újabbban a vizgyógyintézetek lassanként electricus gyógyászatra is berendeztetnek; Engenbergh már pár év óta el van látva, hir szerint jövőre Radcinba is behozzák; hazánkban állítólag Poppádon már szintén van, sőt itt megfordult hazai orvosaink a villanyos fürdőket otthon általánososan meg akarják honosítani.

A fürdő vendégek számát illetőleg, mi naponként fogynak; ma már alig vagyunk 50-60-an; Radegundban, hol a szezon Annap nap körüli csúcsnál, tegnap innen oda

rándultak állítása szerint többen vannak 400-nál.

A mi fürdő társaságunkban vannak Berzeviczy Albert orsz. képviselő nevével, dr. Rakodczay Sándor, ki az alábbi osztályokat által végzte — jelenleg kikindai járásbíró, Markasovszky lejármegei földbíró, Heinzelmann alexandertől, Deutsch a Pester Lloyd dolgozó társ, Inkey László képviselőnek az édes anyja Gráciból, dr. Mandell, homeopatha Budapestről stb.

Tegnap kirándultunk Fronleitenbe az ottani hydropathicus intézetet megismerléni. Grációl 5-ik állomás Semmering felé a pompás déli vasuton. Utunk gyönyörű vidéken haladt át, a vasuti kőpéldől fényes panoráma nyílt köröskörül. Fronleiten igen szép helyen fekszik, gazdag forrásokban, szép és sok sétánya van, de intézete a város közepén fekszik, a Mura partján s szörnyű primitív uszalmának tetszett. Nem is várjuk be a rendezés és minden vasárnap kötelező kéjvonatol, a legelső vonattal visszavertünk Gráciba s betértünk a „Daniel-féle majstó kertbe, hol a belga szard zenekara játszott. Ezen szálloda és étkezdő egyike a legkényelmesebbeknek Gráciaban. Tánca és concert terme unicum ill. étlapja különös és olcsó. Egy vasárnap elfogy néhány száz hordó Schreyner-sör, a mi sokkal jobb ill. mint Knorczsneré, a ki szintén azt méri. Leidee az ugynevezett curzások csak egy kis kőstől láthatók.

Az idő itt is esős volt, de éppen most kezd derülni, hogy ismét élvezhetjük a kitűnő helyi levegőt. Nemsokára otthon!

V. E.

János, vaskereskedő, Hirschel Ármin mészáros, Lévy Henrik tisztviselő, Grünhut Alfréd kereskedő nevével.

Értesítő. Vettük a csáktornyai m. kir. állami tanítóképződe ez ideig értesítőjét; a tanárikar közreműködésével összeálltá Samu József igazgató. Az értesítő tartalma: I. Az intézet története. II. Igazgató tanács. III. Tanári testület és intézeti személyzet. IV. Tanterv. V. Az intézet növendékei. VI. Taneszközök. VII. Jótétemény. VIII. Tudnivalók a növendékek felvételéről. IX. Az intézetet a lefolyt évben összesen 71 tanuló látogatta; a tanév végeig maradt 62. A IV. osztályt 12 növendék végezte és ezek kaptak tanképesítést.

Irodalom.

Az 'Ország-Világ' XV-ik füzeté a következő érdekes tartalommal jelent meg:

A báróné halotti köntös. P. Szathmáry Károly-tól. — Az avarok furdóré meggy. Vulcan József-től. — Most folyjon a bor. (Költmény.) Szabó Endre-től. — A havasok királyja. Történelmi regény. P. Szathmáry Károly-tól. — Az ábránd utja. Elbeszélés. Majthényi Flóra-tól. — Egyedül (Költmény.) Ebeczy Béla-tól. — A romok virága. Spanyol elbeszélés. Caballero Fernand-tól. — Házaság szerelemből. Kázasonyi Dániel-től. — Hecvett tengernagy. az abbasinai királyné. (Képpel.) — Tivól. (Költmény.) Csengeri János-tól. — A hangversenyző táviró sodronyok. Baer M.-től. — A versengés. Képpel. — B... no albuma. (Költmény.) Hiador-tól. — Az ábránd utja. Elbeszélés. Majthényi Flóra-tól. — Boldog halál. (Román.) Varsányi Gyula-tól. — Jakabnapkor a Balatonon. Úti töredék. Lindenthal József-től. — A szingálók Budapestén. (Képpel.) — Egyedül bolyongok. (Költmény.) Lévy Sándor-tól. — Az 'Octava' gőzös égése a fumi kikötőben és tengerészettünk hadgyakorlata Fiumében. (Ot képpel.) Egyes Gyéz-től. — Két szobornő. — A hét története. Camille d'Epernay-tól. — Irodalom. — Színház. Művészet. — Kiállítás. — Furdók. — Kegyelet. — Holgyek napja. — Sport. — Katonaság. — Hymen. — Gyiszrovat. — Jog és rend. — Különjétek. — Sakk. Rejtvények. — Naplár. — Hirdetés-k.

A nyári idényben a ritkaságok közé tartozik, hogy egy lap ennyi érdekelt tudjon adni olvasóinak. A tartalomjegyzékből olvasóink láthatják, hogy a 'Degré Alajos' által szerkesztett fényesen kiállított szépirodalmi lap nélkülözhetetvé teszi a honosi külföldi vállalatokat. Felelőjük szép rajzai a fumi hadgyakorlatokat ábrázoló képeket. Valóban megérdemli ez a vállalat a legmelegebb támogatást. A Pallas irodalmi vállalat által díszesen kiállított füzet előfizetési ára egy évre 10 frt, félévre 5 frt, évenyedre 2 frt 0 kr. Mutatószám kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. Előfizetheti legzélszerűbben postautalványval az 'Ország-Világ' kiadóhivatalában Budapest, gránátos-utca 6. sz.

Közgazdaság.

Azienda. Mai számunk hirdetői rovatában közöljük az 'Azienda' elemi és baleset b. i. június hó 28-diki közgyűlésében kihirdetett és az 'Azienda' élet és járadék b. t. ugyanakkor kihirdetett zárszámláját a vagyonkimutatását.

Amint e jelentésből látjuk, ezer két jóhírnévű testvérintézet fejlődése a lefolyt évben előhaladást tett a működését új üzlet eredményével végezte. A tüz-, jég-, szállítmányi osztályok üzletkimutatása 1882. június 1-től 1883. végéig terjed. A tüzosztályban az összes díj és illetékbevétele 4,522,292 frt. 56 kr., a mely összegből levonva az összes kiadásokat 4,048,313 frt. 48 krt., marad mint bruttó működése nyereség 473,969 frt. 07 kr. Csökkenté ezt a múlt évben általánosan rossz jégbiztosítás vesztesége 123,484 09 krral; ellenben szaporítja a szállítmányi biztosításban elért nyereség 71,450 frt. 99 krral. Az összes nyereség a biztosítási alapok 85,176 frt. 51 krnyi gyümölcsözésével együtt tehát: 328,414 frt. 38 kr., melyből 201,477 frt. 17 kr. osztott fel külön tartalék-igazgatónági — s alapítási osztalék és végre részvényosztalékokra, mely utóbbiak a részvénytőke 7%-át teszik ki.

Az 'Azienda' élet- s járadék b. t. bevezetésében említett 2 ik rendes közgyűlésében kihirdetett a mérleghez csatolt statisztikai kimutatások szerint az 1883 év végével 37245 szerződés 28,557,480 frt. összegben állott fenn; 4806 új ajánlat nyújtott be, 5,085,996 frt. összegben s így a biztosítási állomány a kifizetések által megszünt ügyletek levonása után 1257 darab szerződéssel és 895,554 összeggel szaporodott. Az összes bevétele 8,555,583 frt. 58 kr. az összes kiadás 8,434,270 frt. 62 kr. A társulat felelősi alapjai 7,495,664 frt. — A kedvezőtlen halálközvetlen viszonyt dacára 121,306 frt.

90 krnyi nyereséggel zárul az s így 6%-os részvényosztalék osztott szét s 70,536 frt. 42 kr. új számlára vétetett elő.

Gabona árak.

Nagy-Kanizsa, augusztus 3.

Keves üzlet, meri kevés kínálat. Az árak változotlanok maradtak, és pedig: 78 kilogram buza 8 frt. 50 kr. 76 kil. 8 75 Rozs 7 frt. 20 kr. 7 frt. 50 kr. Zab 7 20 6 frt. 80 tengeri 6 80 kr. 7 frt. hajdina — frt. — kr. árpa 7 frt. 20 kr. 8 frt. 25/30

A vasuti menetrend.

Table with columns: Végvárosi irány, Kanizsa, Érkezik, Indul, and various train types (e.g., délután vagy vonat, este vagy vonat, reggel esem. vonat).

Nyiltér.*

Tekintetes Szerkesztő ur!

A 'Lengyeltői' hetilap 21. és 22-ik számaiban és több más heti és napilapokban Honig Mór és saját nevem alatti nyilatkozatok jelentek meg, melyek egyenesen és élesen ellenem irányulnak annyira, hogy azokat részemről szó nélkül nem hagyhatom és így kérem, legyen szives helyt adni jelen saját reputálóm érdekében kibocsátott nyilatkozatomnak.

A tény, mely szerint Honig Mór, szeméi bérlo, vagyoni viszonyait érdeklő de teljesen autentikus sőt tekintélyes forrásból merített hirt saját érdekel rokonaimmal távsürgönyileg és egészen bizalmas beszélgetésben közöltem, mi rosszakaratot, de annál kevésbé büntetendő cselekményt nem képez. Ha mindezek dacára Honig 944B 84 sz. alatt ellenem bünteljelentést tett, az csakis túlzérezékeny természete és jól vagy rosszul feltett hitele folytán történtett és Honig mindjárt az előnyomozás stadiumában kénytelen volt, abbéli meggyőződésének kifejezését adni, hogy engem rosszakarat nem vezetett és így egyszerűen kénytelen volt alapítala bünteljelentését meg azelőtt visszavonni — mielőtt én az egész erőltetett vádakról teljes tudomást szerezhettem volna. — Ez által ezen ügy teljesen be lett volna fejezve, ha én 40 év óta előnyösen ismert becsületézésből és Honig iránti tisztá jóakarattól ezen neki kellemetlenséget szerzett ügy fölötti őszinte sajnálkozásomat ki nem fejeztem volna és reá árnyat vető hír megczófolására megsértve érzelt becsületét, rectificáló nyilatkozattal helyreállítani nem igérttem volna. — Csak most győzöttem meg a lapok után, mily rút visszaélésnek estem áldozatul ezen becsületés eljárásom által. — Ugyanis legalább 10 év óta nem állván Honiggal semmiféle jogüyleti összeköttetésben még csak nem is álmodhattam, hogy engem ezen hivatozott szám alatt csalás miatt is feljelentett és ezen fentebbiek szerint visszavont feljelentését nem elég szigorúan kárhoztatandó galád módon még az újságban is — post festa — engem becsümlő részletezéssel szelőztette. Ép ily jellemzhetlen módon lett szerkesztve és általam — megvallom — elég könnyelműen olvasatlanul aláírva és nevem alatt közlőtté a második nyilatkozat alatt. — Kénytelen vagyok kijelenteni, miszerint ezen utóbbi nyilatkozatban foglalt 'Koholmányok', részben tudatlanság, kifejezésék tudomon és akaratomon kívül foglaltatnak benne és én azért ezen eddigi sértetlen becsümlém leontására irányuló tendenciákat hasonló becsümléző művel temberhez nem illo — törvényt és társadalmat egyaránt sérto — igazán galád eljárásnak qualificálok és reméllem, hogy az eddigi correct, hosszú éveken át kiprobált üzleti összeköttetésem és tiszta becsümlém ezen, egyenesen rosszakaratnak vagy boszúnak tulajdonított, nyomtatványok által szentvedni nem fog.

Bogár, július hó 29-en 1884.

* Az e rovatban foglaltakért nem vállal magára felelősséget a Szerk.

Nyilatkozat.

Melynél fogva alulírott Farnad községi előjáróság részéről elismertetik, miként 1884. évi július hó 22-en történt füzvész által károsultak, száma 38 karménnyolesan kik eredetileg a 'Tisza' biztosító-társaságnál voltak biztosítva, kinek tüzbiztosításaiért a szavatosságot tudvalegőleg idoközben a

Phönix biztosító-társaság

vállalta magára, a tüzeset rendszeres bejelentése után a Phönix biztosító-társaság kiküldöttéi, már folyó hó 27-en községunkben megjelenéven, a kárt méltányosan felvették és előttünk azonnal készpénzben ki is fizették.

A Phönix biztosító-társaság ezen gyors és méltányos eljárással, ugy a biztosított felek mint a felvételnél közreműködött előjárók teljes elismerését méltán kiérdemelte.

Kelt Farnadon, 1884. július hó 28-an.

Farkas Alajos s. k. Varga Pál s. k. jegyző. bíró. 173 1-1

Hirdetések.

Az 'AZIENDA' osztrák-francia élet- és járadék-biztosító társaság mérleg-számlája az 1883-dik évtőlve. Nyereség- és veszteség-számla 1882-83-ra.

Complex financial table with multiple columns for assets, liabilities, and income/loss, including sub-sections for 'Cselekvő vagyon' and 'Mérleg-számla'.

Complex financial table for 'AZIENDA' osztrák-francia élet- és baleset-biztosító társaság, showing 'Cselekvő vagyon', 'Mérleg-számla', and 'Szenvedő vagyon'.

Complex financial table for 'AZIENDA' osztrák-francia élet- és baleset-biztosító társaság, showing 'Cselekvő vagyon', 'Mérleg-számla', and 'Szenvedő vagyon'.

Complex financial table for 'AZIENDA' osztrák-francia élet- és baleset-biztosító társaság, showing 'Cselekvő vagyon', 'Mérleg-számla', and 'Szenvedő vagyon'.

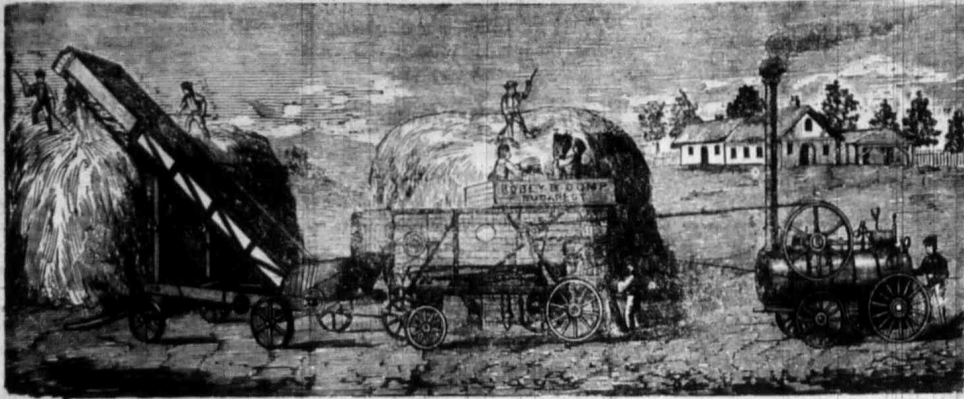
Részletes mérleg és vagyonkimutatások kaphatók a társulatok helyi képviselőjénél Sartori Oszkár urnál Nagy-Kanizsán, ki mindeneműl biztosítások követelésére ajánlkozni. 172 1

Advertisement for 'A MOHAI AGNES FORRÁS' mineral water, featuring the brand name in large letters and describing its health benefits.

Felelős szerkesztő s kiadó: VARGA LAJOS. Társzerkesztő: Farkas Imre.

ROBEY & COMP

Budapesten, állóut 35.

Gőzcseplőgép-készleteket venni szándékozók szíveskedjenek a gyári árak iránt Robey & Comp-hoz mint az eredeti vasgerendák cseplőgépek gyárosaihoz fordulni. 2 1/2, 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű cseplő szedetek gyárunkban mindenkor készleten vannak. 163 3—9.

Kitűntetve

Linzb. Bécsben Steiervárosb. Leitmeritzben

Elismert jóágu, tűbiztos

Kaucsuk-háztető-

áblapapirosunkat,

valamint az új táblapapírtetők mázolására és régiék kijávitásához szükséges.

Kaucsuk-tetőfönmázunkat fekete és piros színű, olcsó, de szabott áron szállítjuk.

Teljes tetőfedéseket jótállás mellett eszközölünk.

eliszigetelő lemezeinkre, melyek az alapzat fedetik be a talajvíz felszivárgásának megakadályozására, különösen felhívjuk a figyelmet.

Leírásokkal, mintákkal és költségvetésekkel szívesen szolgálunk.

Posnanszky és Strelltz

Bécs I. Maximilianstrasse 13.

Berlin. Köln. Kopenhága
116 10—13

Nagy-Kanizsa város tanácsától.

4343 t. 84.

Hirdetmény.

Nagy Kanizsa város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a községi fogyasztási pótdadó szedhetési jog

1884. évi augusztus hó 18-án

reggeli 10 órakor a városi tanácssteremben tartandó szó- és írásbeli ajánlatok után három egymás után következő évre bérbe fog kiadni

Az árverési feltételek a városi tanácssteremben betekintheők.

Nagy-Kanizsán, 1884. évi július hó 5-én.

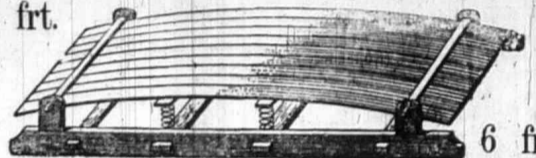
A városi tanács.

162 3—3

Csász és kir. osztrák-magyar szabad.

Ruganyos fa-mátrácok

6 frt.

6 frt.

Mint sodrony mátrácok és szalmaszűkek helyellestése

39 12—12.

tiszta, tartós és olcsó, különösen alkalmas intézetek és kórházak számára

Főraktár: Bécs I. Maximilianstrasse 1. szám.

Hirdetmény.

2802 84

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a város tulajdonhat képező erdő és legelő területeken

a vadászati jog

1884. évi augusztus hó 15-től számított 6 évre

1. évi augusztus hó 12-ik napján reggeli 10 órakor a városház tanácsstermében a legtöbbet ígérőnek a t. városi képviselő testület jóváhagyásának fentartása mellett bérbe adatik.

Az árverési feltételek a város tanácsstermében a hivatalos órák alatt megtekintheők.

Nagy-Kanizsán, 1884. július 19-én.

A városi tanács.

166 2—3

Hirdetmény.

4442 84

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa által közhírré tétetik, hogy a

telekuti téglagyár

1884. évi szeptember hó 1-ső napján

a városi tanács teremben reggeli 9 órakor a legtöbbet ígérőnek 1885. évi január hó 1-től számítandó 6 évre bérbe adatik.

Az árverési feltételek a város tanács termébe betekintheők.

Nagy-Kanizsán, 1884. évi július hó 19-én.

169 1—3

A városi tanács.

Főraktár N.-Kanizsán Weisz testvérekénél.
84. 17—24

Matkovics-féle

HIRES GYOMORLIKŐR

Főülmulthatlan és különféle betegségekben kitűnő hatásnak elismert gyógyital; dinári alpeseken szedett gyógyfüvekől készíté.

Matkovics G. M. Kaliban

(Dalmácia).

Kapható N.-Kanizsán P. ágor Béla a gyógyszeresznél, Plumbán Jekel Ferencznél. 127 11—24

Egy áveg ára 70 kr. Csomagolás és elküldés a megrendelő költségén történik.

364/Eln. k. b. 884.

Arlejtési hirdetmény.

A nagy-kanizsai királyi ügyészség részéről közhírré tétetik, miszerint a nagy-kanizsai királyi ügyészségi fogházban a csáktornyai főfogházban, valamint a nagy-kanizsai, keszthelyi- és letenyei kir. járásbírói fogházakban 1885—1888. évben letartoztatandó vizsgálati, elítelt és beteg raboknak a nagyméltóságú igazságügy miniszter által 1872. évi 11216 számú rendeletében előírt módni **élelmezése** együttesen és zárt ajánlatok feletti tárgyalásnak határidejűl folyó

1884. évi augusztus hó 28-ik napjának reggeli 9 órája

a nagy-kanizsai királyi ügyészség hivatalos helyiségébe kitűzetik.

Mibe képet a vállalkozni kívánók értesítetnek, hogy 325 forint bánatpénz letétele mellett az árlejtésben résztvehetnek, mely összeg a szerződés megkötése után letéteményeztetik, felsőbb jóváhagyás esetében a szerződés további biztosítékát vállalkozó még, ugyanannyi összegig jelzálogos vagy a budapesti értékösödési jegyzett és letett értékpapírbani biztosítékot nyújtani köteles, a zárt ajánlatok a bánatpénz hozzá kapcsolása, átjárnított összegnek számmal és betűvel való írása, s az árlejtési feltételek kifogás nélküli elfogadására vonatkozó nyilatkozat kifejezése mellett az árlejtési határidejig előírt királyi ügyészségnél a hivatalos órákban beadandók, hol az árlejtési feltételek is megtekintheők. Megjegyeztetik, hogy a vállalkozó részére járó összeg havonként utólagosan az igazságügy miniszteri számvetőség helyesbítési jogának fentartása mellett, végleges nyugtára fog a rabtartási átlány kezelője által kihezettetni, melyre a bélyeg s illeték költsége a vállalkozó által viselendő.

Nagy-Kanizsán, 1884. július hó 27-én.

Dr. Sas Elemér
királyi alügyész.

171 1—3

ZÁLA

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A Zala megyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület, az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és össegélyző szövetk. hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként egyszer: Vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Bajza-utca 4. sz.

Minden a lapnálami részvevőnek kötelező, továbbá előfizetők, feliratkozók, hirdetősek sat. ide intézendők.

Hírmegjelenések csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . 5 frt. — kr.
Fél évre . . . . . 2 — 50
Negyedévre . . . . . 1 — 25

Hirdetők jutányosa számítottak.

Arverési s egyéb hivatalos hirdetések 30 kr. helygádjón felül 100 szög 1-ért, azontul minden szögért 1/2 kr.

Nyitltér petitsora 10 kr.

Kanizsai sajtó, kanizsai közönség.

Emlékezzünk régiokról. A nyilvános élet terén sok az olyan dolog, amely a saját természeténél fogva gyakran képezi a nyilvános megbeszélés, nyilvános fejtegetés tárgyát, mely ennél fogva nem új ugyan senki előtt, aki egyáltalában a közügyekkel foglalkozni szokott, de amely mindazáltal folyton újra meg újra kell, hogy felszínre kerüljön, nehogy csak egy pillanatra is megcsökkenjen az iránta való érdeklődés. Az újdonság ingere legelőbb érdekesebb teszi az eszmét, de fontossága csak akkor van ennek, ha gyakran és ismételve hozzák a közönség elé, ha egyes alkalmakkor új meg új világításba helyezik az ügyet, míg ennek igazságáról meggyőződnek mindenki, míg az eszme annyira tért hódított, hogy megvalósításához kezdet fogunk valamenynyien, mert tisztában vagyunk fontosságával és szükségességével.

Nem új dologról akarunk szólni tehát ez alkalommal, hanem olyauról, mely egyrészt első sorban is közönségünknek egy kiváló, mondhatnánk első rendű érdeke, másrészt pedig reánk nézve is annál nagyobb jelentőségű, miután specialiter rólunk, a sajtóról, ennek a közönséggel szemben vállalt feladatáról és arról van szó, mit kívánunk, mit kívánhatunk mi joggal és méltán attól a közönségtől, melynek érdekeit szolgáljuk.

Távolról nincs szándékunkban e helyen csak vázolni is azt, a sajtó magában véve milyen feladat megoldására van hivatva; azt sem akarjuk most fejtetni, megfelel-e a sajtó hivatásának s ha igen, milyen tekintetben milyen eredményeket tudott létrehozni, milyen irányban érvényesíti azt a hatalmat, melyet a nyilvánosság és szabadság ad neki? — mindezt sem te-

rünk, sem hajlamunk nincs. Túlhaldott állapot is ez, melylyel körülbelül tisztában van minden gondolkosó ember s amely tárgy utóvégre is csak egészen általános reflexiókat keltethetne bennünk, ami nem lehet szándékunkban nekünk, kik a vidéki sajtót arra tartjuk hivatottnak, hogy önzéstelen, de annál buzgóbb fáradozással karolja fel és támogassa a helyi érdekeket. Magunkról akarunk tehát szólni — magunknak.

Mi s azt hisszük, hogy igazat fog nekünk adni mindenki abban az irányban fogtuk fel működésünket, hogy tisztán a mi közönségünknek irván, nem szabad figyelmünkön kívül hagyunk semmit, ami valósággal érdekét képezi ennek a közönségnek. Ahol meglévő eszmékről, kivitelök előtt álló tervekről volt szó, hozzászóltunk ezekhez, miután előbb kitaszaltalni igyekeztünk a közönség hangulatát. Ha ez a hangulat, ha a közönség nézetei olyanok voltak, melyek öszinte véleményünk szerint fűdős, helyes irányba tereltek egy hasznlóképen fűdős és helyes ügyet, akkor a rendelkezésünkre álló minden erővel azon voltunk, hogy ez az eszme, ezek a nézetek úgy jusson érvényre, amint ezt a közönséggel együtt mi is helyesnek találtuk. Viszont, ha olyan dologról volt szó, mely egyik másik helyről kezdeményezve, vagy nem találkozott a közönség óhajával, vagy pedig olyan volt a közönségben illetékes vagy illetéketlen helyről keltett hangulat, mely ártalmára lett volna egy magában véve helyes dolognak, akkor is — kötelességérzetünkhöz híven — megvolt bennünk az a bátorság, hogy megmondjuk nézetünkkel, ha ez nem volt a többségnek megfelelő. S a hol magunk által véltünk kezdeményezendőnek közérdeklő dolgot, ott megragadtuk ezt a kezdeményezést, amennyire tehetségünkben volt, — de mindig úgy, ahogy ezt a mi saját kö-

zönségünkre nézve tiszta lelkiismeretünk szerint helyesnek tartottuk. Olyan működés ez, mely miatt bennünket vád, igazságos vád, semmi oldalról nem érhet. S hogy politikai nézetünknek is nyíltan mertünk kifejezést adni, ahol ezt szükségesnek tartottuk, ez is kötelességünk volt, s épen nem illethet meg bennünket ezért szemrehányás.

A politika — legalább reánk nézve — egyelőre szűnetel. Izgalmaiból a legutóbbi időben elég jutott ki számunkra és saját ügyeinket is félre kellett tennünk addig, amíg a haza szolgálatáról volt szó. Ezen immártúl vagyunk s most kettős fontossággal nehezedik reánk az a feladat, folytatni a munkát ott, ahol ezt, a még fontosabb érdek kedvéért abbá kellett hagynunk. És még nagyobbá teszi ennek a munkának fontosságát az a körülmény, hogy — elbizakodás nélkül mondhatjuk, — körülbelül magunk vagyunk érdekeink szószóelői.

Ennek a körülménynek az okaira nem akarunk ez alkalommal reflexek találni, — értsek meg azok, akiknek szól. A tény az marad, hogy Kanizsán igen is van tere a helyi sajtónak, van olyan feladata és hivatása, melyet ha lelkiismeretesen betölt, méltán elvárhatja a közönségtől a legnagyobb mértékű támogatást. És épen ezért szeretnénk mi nagyon — ha már önérettel elmondhattuk, hogy megtettük a magunkét a közönséggel szemben, — ha utána azt mondhatnánk, hogy a közönség, a mi működésünket méltányolva, velünk szemben is megtette azt, amit elvárhatunk tőle.

Igen sajnáljuk és — öszintén mondva — némi csak a magunk érdekében sajnáljuk, hogy ez nem így van.

Nem akarunk semmi tekintetben sem rekriminációkba bocsátkozni, nem akarjuk megróni azt a közönyösséget, melylyel publikumunk a helyi sajtó irányában viselkedik: a hazabeszélésnek

e genrejét sohasem kultiváltuk és nem is fogjuk tenni ezután sem; csak azt szeretnénk megjegyezni e helyen, hogy a közönség a sajtót, jól felfogott érdekeiben szolgál cselekszik, ha az ezt az érdeket rozslól és képviseelő sajtót nem részesíti kellő méltatásban. Szeretnénk továbbá e helyen néhány többé-kevésbé komoly szót váltani azokkal az „ügyek élén álló“ urakkal is, kik nyíltan hirdetik, hogy ők a sajtó enunciacióra semmit sem adnak, — de lát utóvégre az ilyen nyilatkozat nem a sajtónak válik szégyenére ismételtent mondjuk — csak a közönségnek, a sajtó pártolására hivatott és utalt közönségnek szólnak e sorok. Ezt a közönséget kérjük, kísérje több figyelemmel azt, amit az ő érdekében te szűnk s ha pártolását kérjük, ez sem akar csupán annyit jelenteni, hogy tessék előfizetni, hanem szellemi támogatásról van szó, melyet kértünk azoktól, kik erre képeseknek érzik magukat s kik szeretnek szolgálatot tenni a közönségnek.

Leginkább ezeknek szól kérelmünk. Hiszen annyi a tennivaló, annyi téren érvényesítheti mindenki a jókarakterát, hogy meglétén az a tér, melyen az eszmék nyilvánosságra kerülhetnek s csak ez lévén módja, elbújta az eszme megvalósításának, önmagunk ellen elkövetett bűn volna, ezt a módot fel nem használni.

Nem politikai kérdésekről van szó; ezeknek ideje, mint már megjegyeztük, egyelőre lejár; bennünket mindnyájunkat, párt- és álláskülönbség nélkül egyaránt és a legközvetlenebb módon érdeklő dolgok ezek. A sajtó arra van hivatva, hogy a közérdeket szolgálja, de viszont a közönségnek hivatása, hogy a sajtót támogassa.

Mi megteszük a magunkét, ne maradjanak hátra önök sem.

TÁRCZA.

A hosszú főhadnagy.

— A „Zala“ eredeti tárcsája —

Még egy virágot abból a koszorúból, mely olyan nagyon bírvád, még egy szemét abból a nagyon törekény gyönyörűzérből, melyet emlékezetnek neveztek el az emberek... Képzeld, őt még egyszer magunk elé, amint belordulva az utcánsarkon, az ő kedélyes arca már messziről mosolygó kifejezést ölt és közelebb érve, igazi szívéllyel hangján kiáltja el: „Glück und Segen“ Áldást és szerencsét! Ezzel kívánt ő jó éjgell, jó hapot és jó estét. Univerzális köszönőformulája volt neki. Áldást és szerencsét!... Szegény nagyon hiában lehetett az áldásnak és szerencsének, hihetőleg azért kívánta olyan gyakran és mindenkinek.

„A hosszú főhadnagy“, így hívták azokat, akik i-mertek feltűnő alakjával, de nem tudták nevet. „A mi nagy fiunk“, így nevezték intjamsai. Mindkét elnevezés az ő testi hasonlóságára vonatkozott, mely csakugyan imponánsa tette volna, ha a magasságnak megfelelőleg fejlődött volna szélességben is. Így azonban — hiszen most már nem sértjük hűségét, ha kiírjuk róla, — kissé furcsa alak volt ez az uniformisba bújított hosszú, sovány ember, aki mindenkinek áldást és szerencsét kívánt a lejére. A kardját járás közben mindig a kezében vitte — hihetőségesen szentozta hosszú lábszárait — s így egyszemre meglehetősen hasonlított külsőleg egyik elcsúszott állandó oberlejtőant-figurájához.

De ha némileg furcsa is volt a benyomás, melyet külsője az idegenre tett, ha szősz beszélt vele az ember, nem ért rá

több gondolni arra, hány méter lehet ennek a mi főhadnagyunknak a hosszúsága, sem arra, igaz-e amit beszélnek róla, hogy ő egyszer Kanizsán a városháza előtt sétáltván, Kiskanizsán a lábára hágtott valaki; — ha az ember beszélgetett vele, akkor első pillanattól fogva le volt bilincselve a hosszú főhadnagy valóban szeretetreméltó modorra és — kivált bajtársai között — nem mindennapos műveltsége által. Az ő tudása nem volt egyoldalú, hogy csak várbástyákra, gyalogsági támadásokra és dínsztregramára szorítkozott volna, nagyon élvezetesen el lehetett vele társalogni a tudomány akármelyik ágáról, bölcsesetről, természettudományról, matematikáról, történelemtől, vagy akár politikáról is. A végzetes tett előtt való utolsó előtti éjszakát együtt töltöttük éhen, a kávéházban. Nem akart hazarezteni bennünket. Irizatos viharok dúlhattak már akkor is abban a fizikailag is beteg szívben. Mikor az ember tudja, hogy negyvenöt óra múlva meg fog halni s mikor ez az ember fiatal és mikor nagyobb jövőre érzi magát hivatottnak, nagyon szomorú lelkiállapot lehet akkor. De azért ő azon az utolsó előtti éjszakán sem volt látszólag egyéb hangulatban, mint máskor. Bölcselkedett, majd kritika alá vette közigazgatási rendszerünket, azt mondván hogy egyedül a Bach-szisztéma alatt állott Magyarország közigazgatás tekintetében európai színvonalon; zegeny, talán nem is mondott valótlan tjejt. Után két órákor pedig ott a kávéház marványasztalán hozzáfogott — egyenletek kidolgozásához. — Ki is számította hűségesen, mennyi idő alatt ér A-ból B-be az a kat-nai futár, ki egy órával előbb indult el innál, akik B-ből elébe küldték s aki óránként két mértföldet halad, míg emez csak egy és három negyedet.

És mikor az egyenletekkel megvolt és még egy hosszabb sétára kelünk a kellemes hajnali időben, akkor azután elkezdte nekem

fejtegetni a katonai strapácáknak testre és lélekre való ártalmas voltát és fogadást ajánlott, csinálnag veie, az ő felügyelete alatt, két álló hónapig ugyanazt, amit ő tesz, nem-e megyek azonnal a rokkantak házába, ha ugyan kibirom és nem dülök ki a sorból addig. Én természetesen a legnagyobb udvariassággal és készséggel — visszautasítottam ezt a fogadást, lévén nekem elég a civilizátpácázköböl és minél kevesebb kedvem magamat egyelőre agyonjárni, agyonéjszakázni és végül — agyonlőni. Ő pedig mindezeket a dolgokat olyan szeretetreméltó humorral, olyan kedélyes flegnával hozta elő, mintha csak arról volna szó, melyik sör jobb, a gráci-e vagy a kőbányai; nem pedig egy haladó beszélő volna néhány órával a halála előtt ennek a halálnak az okairól.

Sokan kedélyeségnek, ártatlan humornak tekintették azt, amiben nála gyakran a legnagyobb szatira rejlett. Ő az embereket három kategóriára osztotta: „Jünglinge“, „Patrioten“ és „Europäer“; Jünglinge alatt leggyakrabban a saját embereit, a legénységét értette s erről sohasem szokott valami hízelgőleg nyilatkozni. Nagyon puhának, „verweichlicht“ találta őket, de azért olyan humánusnak s olyan — azon a helyen meg nem szokott módon, — mondhatni gyengédnek, bánt velük, hogy emberei rúgjattak érte. A mellett jó katona volt és feljebbvaló-nem kevésbé szerető. — A Jünglinge után következtek neki a Patrioten — ezek alatt a politikus eszűmadiákat, a tüntető horvátokat és azokat a derek urakat értette, akik dőlőből tivornya közben csupa túláradó hazafúi érzezből elhúztatják maguknak a náluknál nem kevésbé részeg cigányanyal a szózatot vagy akár a — Gotterhaltét. — Aki nem volt sem Jüngling, sem Patriot, az az Europäerek sorába tartozott és mindaharomnak volt nála egy állandó jezője: a

„lächerlich“. Lächerliche Jünglinge, lächerliche Patrioten, lächerliche Europäerekből állt az ő részére az egész emberiség; — hát nem a legkeserűbb világnézet ez, — humoros külső alá bújtatva?...

És ebben a világnézetben fekszik, meggyőződés szerint, a mi hosszú főhadnagyunk életének megrendítő tragikuma. Az ő szomjazó lelke, kora fiatalága óta a tisztá katonai nevelés beköt között, a bécsujhelyi műlárakademiéből a tényleges szolgálatba való hirtelen átmenet, mely nem engedett neki egy cseppnyi időt sem, hogy az életet más színekben láthassa, megismerhesse, mint amilyenek azt az ő ábrándozásra hajlandó, képzelő természeté eleje festette; — szegény, nem juthatott annak belátására, hogy meg sem mind „lächerlich“ az, ami itt van körülöttünk. Olvasott, tanult sokat, és minden téren voltak tiszteletreméltó, szép ismeretei; jellemét becsülte mindenki, de az élet tájának gyümölcsei közül azok, amelyek neki jutottak, nagyon keserűk lehettek, hogy annyira elvettek izlést s csak egyet láttak vele folytonosan: a nevelésgest.

Nem szerette korán lefeküdni. Leghívebb bajtársa, kivel egy házban is lakott, mondta el nekem, a szerencsétlen hányaszor jött be hozzá éjjel után egy-két órákor, odaült az ágya szélére, és beszélt neki az ő lassu mormogó hangján, mely ilyenkor sajátsága volt, az életről úgy, hogy megjelletteit unni az élete; a szerencséről úgy, hogy az ember akár sohasem kíváncsi volt a szerencséről.

Természetes, hiszen minden nevelésges volt előtte. És nagyon gyötrelmesek lehetek éjszakái, mikor telepőző lelke azon töprengött, mikép volna leghevesebb kiszabadulni az élet nevelésges szituációjából.

Megtalálta a módot, löbe löte magát. Hátrahagyott iratai mindössze egy vizikártya; ezen is csak annyi áll, hogy a „tréfa-

A fejedelmek találkozása.

(M.) A német császár ischli látogatása uralkodónknál az idén kiváló érdeket nyer az által, hogy jelen lesznek gr. Kálnoky külügyminiszter és Tisza Kálmán miniszterelnök is. Ily kedvező alkalmat hogyan mulasztathatnánk el ellenzéki hírlapjaink, hogy abból új titkos külpolitikai tervek létezését ne okoskodnának ki. Van is kombináció elég a Bosznia annektálására s a szabadsági vívmányok megszorítására vonatkozó következtetés akármennyi.

S ha nem eléggé meggyőzőleg okoskodhatunk Bosznia annexiójáról, miután annak bizonyíthatására a találkozásokon kívül egyáltalán semmi időbeli vagy politikaváltozási alkalom nincs, a két birodalom belső kérdéseiből ki sértik meg kiokoskodni a találkozás miniszteri asszisztenciájának okát és célját. Persze ily ugorkaidényi elme-futtatásokra a németországi és ausztriai anarchista üzelmek elég anyagot szolgáltatnak. Ha megfontoljuk, hogy az agitáció mennyire nyugtalanítja a kormányokat, hogy a társadalmi vezetély mennyire nemzetközi jellegűt kezd fölvenni, hogy Bismark már többször tervezett az ellen közös akciót az európai kormányok részéről, még nem is igen kárhoztathatjuk azon lapokat, melyek találgatási hajlamuk által e térre vezettek.

De hát azért mondanunk sem kell, hogy e kombináció alaptalan. Hogy ha nagyon sok ok nem szólna is az ellen, éppen Tisza miniszterelnöknek jelenléte volna a legmegfoghatóbb ellenbizonyíték. Magyar miniszter egyáltalán nem, s legkevésbé Tisza Kálmán nyújthatna segédkezet oly akcióhoz, mely további kifejlődésében mulhatlanul nemzetközi reakcióvá változnék át, s mely az egyes államok örendelkezési jogát belső törvényhozása és közigazgatása tekintetében bizonyos mértékig minden esetre korlátozná, s mely mindezekhez véve még hatástalan és eredménytelen is lenne Magyarország nem alkalmas állam ily kísérletekhez, a magyar nép szelleme minden kényszerrel, mely nem önmagából származik, visszautasít. De mindenekelőtt, mint mondtuk, nagyon is kétséges volna egy ily nemzetközi elhatározás eredménye. Az anarchista baj lehet nemzetközi, de annak mindenütt helyi okai vannak, s így annak orvoslása is csak

nak vége. Hiszen milyen könnyen is lehet véget szakítani ennek a tréfának. Játsszani kell a revolverrel, ez véletlenül elsül, és „vége a tréfának”. Igazán neveléses!

Egy katonatiszt barátommal sétáltam a múlt szerdán este felé a városban, mikor egyszerre csak elém áll egy kékdolmányos öre a rendnek és lekendezve mondja:

— Megtalálták a főhadnagy urat!
Éppen róla beszélünk; két napja volt, hogy eltűnt.

— Hol találták meg? kérdeztem szorongó sejtelemmel.

— A Csengery-utca végén, a téglagyár mögött, a kukoriczásban.

— Mi baja van neki?

— Nincsen, uram, annak már semmi baja sem. Agyonlőtte magát.

Futólépésben indultunk kifelé a Csengery-utczán.

Mikor odaértünk, a hol a szántó földekre vezető lejtős ut lehajlik a Csengery-utczába, elénk jött egy kéksapkás menet. Négy katona vitte a vállán azt a koporsóformát, melyen a kórházba szállítják a sebesülteket. Készen jöttünk; — vitték a boncoló asztalra.

A városból kihallatszott az estéli hangszó. Gyönyörű este volt. A nap tányérának már éppen csak a széle látszott a szembátáron, hol az azurkéségét az a senki által le nem festhető, ragyogó, bíboros pirosság váltotta fel; a közel kertekből kihallatszott a madarak csicserege, a távolból egy-egy aratásról hazatérő ember vidám kurjantása hangzott át hozzánk: életet, örömet leheltek itt minden.

S ott az ut lejtőnek tetején, fenn vállakon, hoznak egy fiatal halottat, egy öngyilkost, aki bucsu nélkül itt hagyta ezt a földet, aki agyonlőtte magát, mert ezt a szép életet nevétségnek találta.

Mi pedig ne töprenkedjünk sokáig azon: igaza volt-e neki vagy sem, mert nagyon félt, hogy lassacskán elötlünk is kevésbé szép lesz az élet és nekünk is nevétségnek fog feltűnni ez a kínzó, és mi is megragadjuk azt az eszközt, mely megment bennünket tőle. Hiszen utóvégre is csak kell, hogy valamikor vége legyen a tréfának.

FARKAS IMRE.

helyi jellegű lehet. Így például Németországban a tőke által kizsákmányolt munkások bajai képezik az anarchizmus forrását s itt a baj a tőke s munka közti küzdelem bélyegét viseli magán. Ausztriában s pláne Magyarországon már a baj szűkebb körű s inkább csak egy élelmes faj elleni agitációban talál nyilvánulást. S végre ha két vagy három hatalom közös rendszabályokban egyezne is meg, az keveset használna, ha a megjegyzés az összes államokra nem vitétnék át, ez pedig egyáltalán nem sikerülhet.

Tehát le kell mondanunk e kombinációról, hogy ne vonjuk kétségbe e találkozásnak békés és semleges jellegét. Ma, amennyire beláthatunk a magas politika titkos szövevényeibe, se külső, se belső kérdések nem válnak aktuálisokká; belső kérdések nem, mert azoknak a bel-törvényhozás és kormányzat keretében kell maradni, s külsők sem, mert az európai helyzet ma, mint eddig, az osztrák-magyar-német szövetség által van befolyásolva. S e szövetséget egy oldalról sem kétlik, egy oldalról sem támadják s az egyáltalán kívül áll a „víták keretein”.

E találkozás a szövetség erősségének új illusztrációja, a Kálnoky s Tisza jelenléte jelentősége iránti gyanakodást pedig végképen le kell fejeznie azon ténynek, hogy Bismark herceg, e szövetség megeremlítője s minden-európai készülő akció első hegedűse, a találkozástól távol maradt. A szövetség ma mint a múltban békés jellegű, az a két birodalomnak nem támadásokra, hanem övédelemre nyújt erőforrást és biztosságot. Németország s Ausztria-Magyarország ellenségei, kik támadás terveit ápolják, félhetnek tőle, de a polgári munka, nemzeti erő és tökegyűjtés barátai előtt a béke fennmaradása reményének biztos horgonya az.

Jó levegőt!

— Nagy-Kanizsa város atyáinak figyelmébe.

Ez már csak a legszerűebb kívánság, melyre a legszerűbb igény ember fakadhat! Nem kér enni — inni valót, mert hiszen a levegőből nem lehet megélni, hanem az egészséghöz megkívántó egyik fő-tényező, melyet ingyen osztogat a jóságos természet, — ezt akarja magának olyan minőségben, hogy valóban előmozdítója legyen testi épségének, ne pedig porral, gőzzel, füsttel s egyéb mindenféle miázmákkal telített, a föld melegségének kisugárzásától forróna hevített gáz, melynek pusztá belehelése közvetlenül okoz mindenféle betegségeket.

Rosz levegőben tönkremegy a legjobb egészség is. Nagyon indokoltan kiáltjuk tehát mi kanizsaiak: Jó levegőt!

Ha pedig azt kérdezi valaki, hogy kihez intézzük ezt a kérelmet, mert hiszen az uristenről alig tételezhető fel, hogy újságot olvas, hát annak sokkal egyszerűbb magyarázatát adjuk e kérelemnek. Ezt a kérelmet mi nem annyira az istenhez, mint inkább Nagy-Kanizsa városának képviselőtestületéhez intézzük. És abban sincsen semmi abszurdum, hogy mi a város képviselőtestületétől kérjük a jó levegőt.

„Büszkén emlékezni és szemlélni, ti néktek adatott.” így szól Arany János a „dálnok bűjé”-ben. Ha most írta volna e remek költeményét, azt hinnénk, hogy ez a sor arra az eljárásra vonatkozik, melyet ugyan csak városi képviselőtestületünk a levegő-kérdésben elfogja. A testületbeli matadorok és kisebbfajta csillagok velünk együtt szívják be ezt a fülledt gázt, „büszkén emlékeznek”, hogy ez hajdanában is így volt és „szemlélik”, hogy — hála Istennek — most sem változott az állapot.

Pedig hát voltak rá emlékeztetve eléggé és elég gyakran, hogy ez nem jól van így s hogy ezen segíteni kellene, s ha nem emelkednénk is folytonosan hangok a közönség köréből, ha nem szólalna is fel minduntalan a saját: hiszen a most uralkodó rétkendő hőség s az ezzel járó egyéb természeti tünetek magukban véve a legélénkebb tákolozást foglalják magukban az ellen a körülmény ellen, hogy olyan városnak mint Kanizsa, egy árva sétatere sincs mely arnyas fáival, virágos ültetvényeivel, esetleg szökőkútjával javítana a környék levegőjét, vagy legalább olyan pontot képezne, hol a melegétől és munkától elcsigázott ember kel-

lemes, egészséges pihenőt talál minden időben. Ott azután szívatná a jó levegőt és bizonyosan reczitálna magában a budapesti lánchíd feliratát: „Isten áldása legyen a művön és megalkotóin!”.

De hát ugyánlázik, még sok viz foly le addig, a kiskanizsai kanálison, — mert hiszen egyéb levegőjavító folyóvizünk sincs — míg a sétatér létesítése iránti táplált óhajaink csak egy lépéssel is közelednek a teljesülés stádiuma felé. Sok tudóveszes embert kísérnek ki addig a temetőbe, sok ártatlan gyermeket, — a gyermek ugyanis félig a levegőből él, — és sokan fogják a pornyelés közben nem a leghízegebb szavakkal említeni azokat az illetékes köröket, melyek a gondjukra bízott polgároknak még levegőt sem tudnak adni olyant, hogy meglennének vele elégedve.

És meglorditva, milyen örök emléket állítana magának a város lakosainak kebelében az az ember, aki e kérdés megoldására megragadva a tett iniciatíváját, buzgó törekvéssel és önzetlen munkával oda-hatna, hogy még se kelljen pirulnunk, ha fel-említik nekünk Piripócs és Kutyabagos nyilvános ültetvényeit! És nem kellene tovább is nappal a munka, a kereset után lóva futva, este pedig a „korzói” „üdületán” ugyanazt a port beszívunk és ugyanazzal a levegővel maitraitirozunk tudónket, mely levegőbe éppen este rendszeren olyan csatornaillatok szoktak vegyülni, hogy azonnal eszünkbe jutnak a városi — közegészségi tanácsnak jelenleg hetenkint kétszer megtartani szokott ülésai s az ezeken az üléseken hozatni szokott üdvös rendeletek.

Nemrég ugyancsak ezzel a sétatér-kérdésnek foglalkoztunk eléggé tüzetesen, hosszabb cikkben. Nem sokkal többet mondhatunk most sem erről a dologról; akkori véleményünket csak azzal toldhatjuk meg, hogy a mostani viszonyok között ez a mi chronikus bajunk ismét akut jellegűt öltött; megoldása, kielégítő megoldása égető kérdéssé lett s még azt a megjegyzést fűzhetjük hozzá, hogy mély sajnálattal tapasztaltuk, hogy azóta illetékes helyen egyetlen egy lépés nem történt, egyetlen egy indítványt nem tettek. egyetlenegy tervről nem hallottunk, mely az ennek a városunk lakosságára nézve olyan fontos ügynek a teljes szunynyadásnál kedvezőbb fordulatot adott volna. Nem haladtunk semmit sem, pedig sem a természetben, sem más térem megállapodás nincs; ami nem fejlődik, az hanyatlak.

A mi részünkre nem marad egyéb hátra, minthogy az egész közönség nevében újra sürgősen követeljük, hogy a képviselőtestület *hataldektalannul* küldjön ki a maga kebeléből biztosságot, mely ezt az ügyet alaposan tanulmányozva, legközelebb konkrét és elfogadható javaslattal lépjen elő. A képviselőtestület ugysem tartott már régen ülést, de ha egyéb tárgy sem volna, ez az egy maga megérdemli, hogy legalább is olyan gonddal karolják fel, mint a milyen gondtal adóztatják meg folyton új meg új módon a polgárokat a város jövedelmei szaporításának céljából. És a polgár joggal követelheti, hogy busz adójából valami háson is háramoljék reá.

Azt az illetékes körök éppen olyan jól tudják, hogy a sétatér létesítésének eszméje épenséggel nem kivihetetlen. Alkalmas helyet igen könnyen lehetne találni még a város belterületén is; de ha itt talán túlságosan nagyoknak találnák a megkívántó anyagi áldozatokat: a város szélén, akár a temető felé, akár a sopron utca végén, akár másutt is, csak nagyon messze ne essék a központtól, elég olcsón lehetne megszerezni egy 30—40 holdas területet, mely sétatérre való átalakításra alkalmas lenne. Csak jó akarat kell hozzá ez is meglesz.

Adja isten, hogy ezek a mi óhajaink ne mardjanak csupa pium desiderium! Az eddig tapasztaltak után nagyon kell ugyan félnünk ettől, de ha ezt fogjuk tapasztalni akkor kénytelenek leszünk újra felszólalni, és nem a mi hibánk lesz, ha akkor felszólalásunk kevésbé kiméletes lesz a jelenleginél.

Különlétek.

† **Mesricsky Péter.** Kővágó-Órsőn, mint lapunknak írják, e hó 7-én hönnya be szemét örök nyugalomra Zalamegye klasszikus képzettségű fiainak neoztára, **Mesricsky Péter** ügyvéd és földbírtokos. A 85 éves agy hajdan bennő barátja volt Deáknak és Csányinak. Mesricsky bámulatos jártassággal bírt az ókor irodalmában, különösen híres volt

latin, görög, héber és német írók műveinek kiváló memóriával való czitálásáról. Elhünytát igaz részvét kíséri nagyszámu barátai és ismerősei részéről. Béke hamvaira!

— **Megyei ügyek.** Az alispáni hivatal teszi közzé, hogy a folyó évi szeptember hó 9-én tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésre az 1885. évi megyei költségvetés megállapítása tárgyában teendő véleményes jelenés elkészítése végett az *állandó választmányi ülés folyó évi augusztus hó 25-én* ugyancsak a fent kitett közgyűlésen teendő egyéb törvényhatósági ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett pedig az *állandó választmányi ülés folyó évi szeptember hó 4-én* mindenkor délelőtti 9 órakor Zala-Egerszegen a megyei szállásház termében fog megtartani.

— **Az új kórház padozata.** Szakértői helyről indokolt panaszt vettünk az új kórház padozata ellen. Az épülettel már-már annyira vannak, hogy a vállalkozók ma-holnap át akarják adni a városnak s annyival sürgősebb ez a mi figyelemzetésünk, hogy a kórházat csak akkor vegyék át, ha az minden részletében szolidán és czélsszerűen készült. A padló így, ahogy van, nem jó. A deszkák igen keskenyek, rősz faból vannak és nedvesek. Már most szétválnak egymástól. A szobákat nem merik szellőztetni, nem mernek ablakot nyitni, nehogy a padló széjjelmenjen. — De hát akkor inkább most menjen széjjel, az átvétel előtt, mint azután. Mert az olyan fajta középület, mint a kórház, nem arra van hivatva, hogy egy-két esteideig ott álljon paradénak, hanem nagyon hosszú időre kell eltartania. Kórházban nem is lehet úgy, mint magánházban, hetenkint felsüroltatni a padlót; itt egyszer kell viaszszal bevonni, azután csak megmosni. De bevonni nem lehet, ha a deszkák egy ujnyira vannak egymástól. Azután ezekben a közökbe veszi magát a legtöbb piszok, ami másutt sem járja, de kórházban éppen nem tűrhető. — Szóval jó volna ezt alaposan megvizsgálni s csak úgy átvenni a kórházat, ha minden tökéletesen rendben van.

— **Közegészségügyi bizottság!**... A főtéren lévő urasági épület előtt minden este fél tizenegy óra tájban olyan kiállhatatlan, penetráns szag támad, hogy az arra járó-kelők és kivált a Korona-kávéház előtt kinnülőök jévd futasban keresnek menedéket a hihetőlegesen bacillus-invázió elől. A bűz az utcacsatornának éppen a ház kapuja táján nyitva levő részéből árad ki. — Vajon így kell-e ennek lennie? — Az ilyenre azután csakugyan ráillik az a mondás, hogy *non olet*.

— **Rendkívüli heveségű égháberu** dühöngött e hó 8-án városunk felett. A zivatar reggel 4 órakor keletkezett és azonnal roppant mérveket öltött. Egyik villám a másikat követte s a mennydörgések robaja olyan kábító volt, hogy az ember szinte azt hitte, hogy közvetlenül feje fölött dörög az ég. Öreg emberek sem emlékeznek ehhez hasonló zivatarrak. A folytonos dübörgés rémitő voltát leirni lehetetlen.

E mellett felhőszakadásszerűleg omlott alá az eső úgy, hogy utcákon, tereken és udvarokon egész töcsák képződtek, a sok pin-cze megtele vízzel. Mint értesülünk, a városban három helyen be is ütött a mennykő: az Óriás- és a Csengery-utczában és a vasutnál. Mindhárom helyen azonban csak az illető épületekben esett kisebb kár; sem ember, sem állat nem szenvedett sérülést. Nagyobb kárt okozott a csatornákat elárasztó víz. Kivált a Cziglicnéből aláfoló víz egész patakát tette a csatornát, álmosta és be-döntötte ennek oldalfalait, kivált a főtéren, a hol most renoválják a járda mellett levő csatornát; itt a víz az egyik oldalról a járdának vitte el majdnem felét, — a járda mellett lakók nagy rémületére, a másik oldalról meg a csarnok mentében álló fiatal fák közül némelyiknek annyira álmosta a gyökereit, hogy a fák eldőttek. Egészen délutánig esett az eső; akkor kezdett kiderülni az ég.

— **A heveségű 6000 gyökerlataira** Nagy-Kanizsára e hó 24-én vonul a legényesség; itt e hó 29-ig maradnak, innen pedig elmennek előbb Pozsonyba, onnan a brucki táborba, honnan a jövő hónap közepe felé térnek vissza Kanizsára.

— **Szerencsétlenség.** Keszthelyről írják nekünk: E hó 5-én **Tisztánaszky** Lajos ügyvéd helybeli pincczében borleeresztés szikalmával nagy szerencsétlenség történt. Ugyanis midőn egy 15 akós borral telt hordót kötélen leeresztetni akartak a lépcsőn, a borleeresztő kőtől elszakadt; a hordó két munkásembert elgázolt, az egyik: **Tili Mihály** azonnal szörnyen halt, a másik munkásnak pedig mindkét lábát eltörte a hordó. A bíróság vizsgálatot rendelt el.

— **A cséplőgép nyomerkéjál.** Kővágó-Órsőn írják lapunknak: A magyar ember nem hiába téli a masinától, a gyufától

1881 évi december 13-tól járó 6% kamattal 9 frt 10 kr. per, 5 frt 90 kr. végrehajtás kérelmi, 9 frt 50 kr. jelenlegi a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyben a fentnevezett kir. tszék területéhez tartozó csapi 277. székben A + 599 hrsz. alatt felvett váltásköteles ingatlanok Benkő Zoltánra illető 701 frtra becsült hasonfelére

1884. évi szeptember hó 17. napján d. e. 10 órakor

Csapiiban a köeségbíró házában Varga Lajos lelp. ügyvéd v. helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben v. óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverés teljesítésére Eháiban Ferencz bir. végrehajtó küldetik ki.

Kir. tszék, mint tkvi hatóság Nkani-zsán 1884. május 2.

WLASSITS TAMÁSSY
jegyző. 177 1-1. elnök

Az első osztrák ajtó-, ablak- és padozat-gyár társaság

Bécs IV. Heumühlgasse 13, alapítva 1817

Markert M. igazgatása alatt

ajánlja kész ajtókat, ablakokat (vasalással együtt) puha hajó-ugymint amerikai cserfa eresztékes- és parquet-padozatokból álló nagy áru raktárát.

A gyár nagy száraz faanyag készlete, ugymint kész áruk nagy raktára által képesítve van még a legnagyobb szükségletet is a legrövidebb idő alatt kielégíteni. Elvállal üzleti portálék kiállítását, katonai laktanyák, kórházak, iskolák, irodák stb. berendezését ugyszintén, mint bárminemű más, gépekkel előállítható, famunkálatokat, rajz vagy minta szerint, kivéven lak-szoba butorokat. 40 12-12

ROBEY & COMP Budapest, üllőiút 35.

Gőzcseplőgép-készleteket venni szándékozók sziveskedjenek a gyári árak iránt Robey & Comp-hoz mint az eredeti vasgerendák cseplőgépek gyárosaihoz fordulni. 2 1/2, 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű cseplő szedetek gyárunkban mindenkor készleten vannak. 163 4-9.

Kitűnítelve

Linzb. Bécsben Steiervárosb. Leitmeritz

Elismert jószág, tűzbiztos

Kaucsuk-háztető-

táblapapirosunkat,

valamint az új táblapapirtetők mázolására és régiék kijavításához szükséges.

Kaucsuk-tetőfénymazunkat

fekete és piros színűt, olcsó, de szabott áron szállítjuk.

Teljes tetőfedéseket jótállás mellett eszközünk.

eliszigetelő lemezeinkre, melyekkel az alapzat fedetik be a talajviz felszívá-gásának megakadályozására, különösen felhívjuk a figyelmet.

Leírásokkal, mintákkal és költségve-tésekkel szívesen szolgálunk.

Pomnanzky és Strellitz

Bécs I. Maximilianstrasse 13.

Berlin. Köln. Kopenhág.
116 11-13

2802 84

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező erdő és legelő területeken

a vadászati jog

1884. évi augusztus hó 15-től számított 6 évre

f. évi augusztus hó 12-ik napján reggeli 10 órakor a városház tanácstermében a legtöbbet ígérőnek a városi képviselő testület jóvá hagyásának fentartása mellett bérebe adatik.

Az árverési feltételek a város tanácstermében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagy-Kanizsán, 1884. július 19-én.

166 3-3

A városi tanács.

4442 84

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa által közhírré tétetik, hogy a

telekuti téglagyár

1884. évi szeptember hó 1-ső napján

a városi tanács teremben reggeli 9 órakor a legtöbbet ígérőnek 1885. évi január hó 1-től számított 6 évre bérebe adatik.

Az árverési feltételek a város tanács termébe betekinthe-tők.

Nagy-Kanizsán, 1884. évi július hó 19-én.

169 2-3

A városi tanács.

KRONDORFI

Savanyu-Kút

STEFANIA

Koronaherczegnő

forrás.

Frieszt, 1882

arany érem.

Főraktár N.-Kanizsán Weisz testvéreknél.
84 18-24

Matkovics-féle

HIRES GYOMORLIKÖR

Főlálmulhatlan és különféle beteg-ségben kitűnő hatásának elismert gyógy-ital; dinári alpeseken szedett gyógyfü-vekből készíté.

Matkovics G. M. Kalnbau

(Dalmácia).

Kapható N.-Kanizsán P. ágor Bó-

la gyógyszeresznél, Fiumében Jekel

Ferencznél. 127 12 24

Egy üveg ára 70 kr. Csomagolás és elküldés a megrendelő költségén történik.

364/Eln: k. d. 1884.

Arlejtési hirdetmény.

A nagy-kanizsai királyi ügyészség részéről közhírré tétetik, miszerint a nagy-kanizsai királyi ügyészségi fogházban a csáktornyai főfogházban, valamint a nagy-kanizsai, keszthelyi- és letenyei kir. járásbírósi fogházakban 1885-1888. évben letartóztatandó vizsgálati, elítélt és beteg raboknak a nagyméltóságú igazságügy miniszter által 1872. évi 11216 számú rendeletében előírt módóni **éltelmezése** együttesen és zárt ajánlatok feletti tárgyalásnak határidejű folyó

1884. évi augusztus hó 28-ik napjának reggeli 9 órája

a nagy-kanizsai királyi ügyészség hivatalos helyiségébe kitűzetik. Mibez képest a vállalkozni kívánók értesítetnek, hogy 325 forint bannátpénz letétele mellett az arlejtésben résztvehetnek, mely összeg a szerződés megkötése után letéteményeztetik, felsőbb jóváhagyás esetében a szerződés további biztosítékul vállalkozó még, ugyanannyi összegig jelzálogos vagy a budapesti értéktőzsdén jegyzett és letett értékpapírban biztosítékot nyújtani köteles, a zárt ajánlatok a bannátpénz hozzá kapcsolása, átánjólott összegnek számmal és betűvel való írása, s az arlejtési feltételeknek kifogás nélküli elfogadására vonatkozó nyilatkozat kifejezése mellett az arlejtés határidejéig alóírott királyi ügyészségnél a hivatalos órákban beadandók, hol az arlejtési feltételek is megtekinthetők. Megjegyeztetik, hogy a vállalkozó részére járó összeg havonkint utólagosan az igazságügy miniszteri számvevőség helyesbítési jogának fentartása mellett, végleges nyugtára fog a rabtartási átalány kezelője által külfizettni, melyre a bélyeg s illeték költsége a vállalkozó által viselendő.

Nagy-Kanizsán, 1884. július hó 27-én.

171 2-3

Dr. Sana Elemér
királyi alügyész.

hogy azt leginkább a háromévenként ismétlődő nagy választási költségek okozták, s ha minduntalan az alsóbb néposztályok erkölcsének romlásáról tudnak írni az ellenzéki lapok, úgy nem lenne szabad szemet hűnyitni a baj legfőbb forrása előtt. Azért minden áron kevesbiteni kell az alkalmat, hogy az egyén az egész társadalom rovására magát tönkre tehesse s e bajon részben csak az ülésszakok tartamának meghosszabbítása segíthet.

De fontos politikai indokok is követelik e reformot. Parlamenti viszonyaink ismerői tudják, hogy a mostani három évből az első és utolsó ülésszak csaknem hasztalanul megy veszendőbe; az első azért, mert a ház megalakulása a felirati vita s a választásokból fenmaradó izgalom képtelenné teszi a képviselőket a komolyabb munkára s időt sem enged nekik arra, az utolsó pedig azért, mert az új választások előre vetik árnyékukat a ház tevékenységére, a ház munkaképe rövidebb lesz a képviselők hazabeszélt szónoklata hosszabbakká válnak: a választókerületek közvéleménye megköti a képviselők szabadságát.

Nem szabad továbbá a képviselő ház munkaerőit sem figyelmen kívül hagyni. Minden választás egész csapat ujonczot visz be, ami pedig még nem azonos a ház megújulásával s nem mindig azt jelenti, hogy az új tagokkal új talentumok, érett jellemek s kiválóbb értelmiség is jutott a képviselő házba. A helyett tehát, hogy idő engedtetnék a fiatalabb erőknél, a törvényhozás mezején otthonossá válni s azon buzgalmat s komolyságot elsajátítani, melyek a képviselőt nagy feladatai színvonalára emelik; rövid időközökben ismét a választók elé kerülnek, hogy legnagyobb részük a népkégy változásának áldozatul essék, hogy aztán kevésbé iskolázott elemek által helyettesíttessenek.

Ép oly mélyen hatolt már a köztudatba a felsőházi reform szükségése is. E tekintetben már ismerjük a kormánytervezet keretét s tudjuk, hogy az még

a felsőházi körökben is elszáraztának a felsőház történelmi conservatív jellegének fenntartása mellett a felsőházat megújítónak ismertetik. A kormánynak valóságos hazafias kötelessége, hogy e lét reformmál a magyar parlamentarismus súlyát és tekintélyét növelje és erősítse.

Tollhegygyel.

A honrendező szent királynak Nagy-Kanizsa város még közel hétszázötven esztendővel a szent halála után is köszönni fog valamit, még pedig nem valami csekély dolgot.

Ünnepély lesz, s ami furcsa: sem balpárti, sem jobbpart, sem szemita, sem antiszemita, hanem egyetemes jellegű, hazafias ünnepély.

Szinte csodálkozunk kell ezen, ha megdöglök, hogy *Komissán* lesz ilyen ünnepély.

A rendező bizottságban a polgármester az elnök, *Remete* Géza az alelnök.

Hát nincs igaza a francia közmondásnak: „Les ex-fèmes se touchent?”

Csak minél gyakrabban lennének ilyen „touchirozás”-aink!

A rendezendő versenyek programjában nincsen ugyan benne, de maga az ünnepély létesítésének módja mutatja, hogy itt nemes verseny folyik az egyetértes létrehozására a közjó érdekében.

Kalapot le, uraim, az előtt a verseny előtt, melyben a versenyzőkkel együtt az egész város a nyertes!

Elismerést az érdemnek! Elismerést mindenekelőtt a polgármester urnak, ki az elnökséget olyan buzgalommal viszi. Ille is, hogy a városi polgárok ünnepén a város polgármestere legyen az elnök. S igen szép tőle, hogy kicsinyes indokok által nem tartóztatatta magát vissza e tisztesség elfogadásától.

Elismerést *Remete* Géza urnak, hogy ő is feltételezve netalan létező iránt és studiumot, maga ment felkérni a polgármestert az elnöki tisztés elvállalására.

S elismerést mindazoknak, kik a szép ünnepélynek minél diszesebb módon való sikerülésén fáradoznak.

Szent István szobra még nem áll sehol. Most folynak az adakozások rá. De ha csakugyan megmarad közöttünk az összhangzat,

úgy amint erre az ünnepélyre létrejött, akkor már is állították Szent István királynak dicső szobrát Nagy-Kanizsán.

Ez a szobor csakugyan „aere perennius” lesz.

Hanem azért kevés az olyan akár-mennyire fontos vagy komoly dolog, melynek ne volna egyik-másik kómikus oldala is.

Igy például igen mulatságos halála volt a Szent Istvánnapi ünnepet rendező nagy bizottságnak csütörtöki ülésén a különben elismerésemelőtő buzgósnak dr. *K. A. Antal*nak az az indítványa, hogy Szent István napján a főtérén produkálni kellene az „*Árpádok*” bevonulását és a pusztaszeri első országgyűlést.

Az indítvány lelkesül derűltséget keltett. Hogyne. Tessék csak elképzelni a következő jelenetet!

Lóháton bevonul a kanizsai Álmós, Előd, Kunt, Ond, Tass (talán Simon)? Huba és Tuhutum. Mellettük két Táltos, Kikáljaltj Árpád (dr. Kele Antal) fejedelemség. Felemelik pajzsaira. Következik a verszerződés (vér helyett vörös borral); végül, mint a nagy buzgósnak doktor indítványozta: a *Dunából* hoznak vizet, (villanyos-velocipéden) és *Alpár mezejéről* füvet a (telefon). A szükséges öltözeteket a nemzeti színházról kell kölcsönözni: jó akad a városban elég.

Erre az indítványra még az olyan komoly férfi, mint a mi polgármesterünk is azt mondta:

— Doktor, doktor; ne izéljen!

LUPULUS.

Különlélek.

— A Szentistvánnapi nemzeti ünnep létesítésére irányult mozgalom öröndetes eredménnyel járt. Vasárnap, e hó 11-en délelőtt, a zöldfakertben négyülés volt, melynek egyedüli tárgyat az ünnepély rendező bizottságának megalakítása képezte. A bizottság elnökévé a gyűlés *Babochay* György urat, Nagy-Kanizsa város polgármesterét választotta meg, alelnök *Remete* Géza ügyvéd, volt orsz. képviselő lett. Mindketlen a nekik felajánlott tisztséget készségesen elfogadták. A polgármester — elnök úr 14-ére hívta össze a bizottságot, melyben ismét megalakult a szűkebb körű rendezőbizottság *Varga* Lajos ügyvéd s lapszerkesztő elnöke alatt. Ez a bizottság nagy szerénységgel, naponkint ülésezve, működik s működésétől fényes eredmény várható. A

jövet a vasszekrény az itteni, — határszéli — harminczasoknál, — mint a jelenben kir. adó s hivatalok jogelődüknél, — kincs őrzőül visszamarad. Még jó szerencse, hogy az egy bankó forintot kőtya-vetyére került, hajdani kincses szekrény, — egy kis késminkölt állapotban — 35 bankó forintért, — a n. kanizsai szolgabírói hivatalban talált pártfogóra. — Gúny a sorstól, hogy a hajdan nemes érczek és kincsek tartálya, rongyból készült papiros pénz került kőtya-vetyére!

Különbö a helybeli kir. adóhivatal, — a Fuggerek s Fortunatus Imre korszakából származott főbb ilyen kincses — azoban üres — vas szekrényekkel bír; — ürességükben a rozsdá emészté őket! — S mily sajtáságos jelensége az idők folyamán, hogy a kincs tartalom elenyészelt, — a tartály pedig, — az üres láda megmaradt! — Különbö az orvosok azt állítják, — hogy a gyümölcsnek is a héja megemészthetetlen!

Az eddigie, valamint az ezután következők kiűnik, hogy városunk és vidéke dústárháza a régiségi telepek és leleteknek.

Itt van mindjárt városunk területén a hajdani vár színhelye, — a melynek egy részét egy szerencsétlen bolgár karaván, — szerencsét próbálván, — drága pénzen haszonbérbe vette zöldsége — kerti gyanánt, — hogy a kis-kanizsai kertészkedő menyecskekkel concurrenjon. No ez a haszonbérlet alighanem balul üt ki, mert nagy valószínűség szerint a kalarábi palánai torzsa helyett ágyu gölyöket, — a sárgarépa és petrezselyemként ültetett palánták gyökerei helett pedig pilótákat, — dárda- és kardvasakat s más egyéb hadi eszközöket fogtak a (belső kertészek a földből kiásni; — ugyannyira, hogy eöbberendezhetnek egy valószínűs arzenált, mint egy zöldség piacot.

Azután itt van a szomszédos közelségben (a távolabb eső murakereszturi, — alsó — felső-rájkai, — pogányvári hajdani erősegek és csata színhelyek mellőzésével) Szent-Györgyvár; — hova majdnem mindnyájunkat nem csak a hajdani ós, — hanem újabbkori emlékek is költnek s vonzanak. — Mind a négy hegylát meg van rakva meg annyi mű- s másféle emlékekkel.

Igy például Tóni, Ferkó és Károly barátaink, mint szent-györgyvári birtokosok igen becses és nevezetes régiségi tárgysakkal dicsekedhetnek.

Nevezetesen Tóni barátunk prészháza külső ajtójának küszöbje, — melyen lábtök segítése nélkül, nem minden veszelnyelű állat az átkelés, — a Szt. György vitézek hajdani várak repülő hidja napfeletti sarkának cső-

lőjét képezte Terber-fi Mattana F. ur archeologiai értekezése szerint; s ezen nézetét azzal indokolja, miszerint azért kellett ennek a repülő hid keleti sarkán levő csőlőnek lenni, — mivel a nyugati sarkon levő csőlő, — nem bírván az idők viszontagságaival dacolni — általa ismeretlen helyen és időben, — enyészetnek indultott. Szintén ezen hajléknak egyik mellék helyiségben levő gerendája, — ugyan csak említett jeles régészünk egy alkalommal tartott felolvasása szerint, — ha jól értem, — (mert előadása időnkint nehezen érthető azon nem eléggé sajnálható organikus hibája miatt, hogy nyelve a constructio közben néha megszalad, — majd ezen gyorsaságot regulázandó, — nehezen forog) a Szt-György lovagok loistáljukban létezett jászolnak süvegfája volt; — s a vitézek egyik paripája karórágó lehetett — ez vághatta rajta; a mai napig is észlelhető horpadás!

Ferkó barátom (ki nem tudná hogy azon uri emberről van szó, a kinek a kocsisát Ferenecnek s magát pedig Ferkónak hívják? — a ki szintén szentgyörgyvári birtokos, — még pedig a potiorok egyike) szentgyörgyvári hajlékánál levő pincze ajtójának kettős szárnya képezte a Szt-György lovagok itteni várak repülő hidjának lecsapó, — vagyis repülő szárnyát. — A vár lerombolását eszközölt kegyetlen vandalizmusként jelei, — tejsze és szekerce csapások sebei észlelhetők belső részeiben mai napig is.

A Szt-György lovagok, — köznépi-sen vitézek — a 16-ik század utolsó felében, — a török uralomnak hazánkban virágzásra jutása folytán, — Trautner Farkas nagymesterük alatt, — hanyatlásnak indultán, — ezen vár is török kézre került; — pogányul is bánt vele, mint ezt a fennmaradt reliquiák mutatják.

Drágás Gusztáv barátom véleménye szerint, — ki a mellett hogy kitűnő ornithologus és faradhatatlan hangyatojásgyűjtő, — még jeles archeologus is — a Szent-György vároitt lakozott Szt-György lovagok utolsó élő tagja lehetett valószínűleg a repülő hid fel- s le csapódó szárnyára barbar módra a törökök által kifeszítve és szegve. — Ezen kegyetlen kivégzésnek tanujelei lehetnek a pincze ajtóvá dedregelődött hajdani repülő hidon, majd kinzó eszközön most is észlelhető melyedések, — vagy is szegélyek.

Ugyancsak Ferkó barátom szentgyörgyvári hajlékának bűrtörzát képezi jelenben azon nagymesteri zöllezések is, — melyet a rend első nagy mesterének Siebenbirter Jánosnak tiszteletére készítették a rendnek itt lakozott vitéz tagjai azon aka-

lomra, — midőn a donatióba kapott szentgyörgyvári uralomnak beiktatási ünnepélyén itt 1496-ban megjelent. — Ezen historiai adatnak birtokába ezen lapoknak tisztelt szerkesztőjétől jutottam.

Szintén ezen hajlékhoz tartozik még ősi felszerelvényként egy kis négy lábú gyalogszék is, — melyről egy szentgyörgyvári régészeti értekezlet alkalmával Sandler G. szentgyörgyvári volt hegybirtokos, — ki régészeti tanulmányainak folytatása s kiegészítése végett Keszthelyre, — a hun avar telepre tette át időközben lakását — hitelesen kimutatta hogy az az itteni Szt-György vitézek varából veszi eredetét, — hol az a Szt-György vitézek gazdaasszonyoknak fejt széké volt! — s mivel a szék negyedik lábán az amputatio nyomai észlelhetők: igen valószínű, miszerint a sérülté onnan keletkezhetett, hogy a Szt-György vitézeknek rugós tehenük lehetett, — ez a gazdaasszonyt fejés közben, székestől, — pillistól együtt fel rugta; a szék a gazda asszonnyal együtt felfordult, — a tej kidőlt, s a szék negyedik lábára — a gazda asszony helyett, — meg sántult. — Ezen időtől fogva nem lehetett rajt fejni; — a tehen véres tejet ad.

Végül szintén az én tisztelt Ferkó barátom szentgyörgyvári uraloma fundus instrumentusának kiegészítő részét képezi egy ősi szerkezettű, fiagra készült lajtorja, — városokon az ily szerkezetet rémetesen látrának is nevezik. — Eredetere nézve, — mint ezt Öszély A. szentgyörgyvári birtokos ur, — hegyemesterré történt első izbeni megválasztása alkalmával ünnepélyes beiktatásakor tartott székfoglaló jeles beszédjében hitelt érdemlően kimutatta, — szintén a Szt-György vitézek itteni varából származik; s több mint valószínű hogy az a Szt-György vitézek lovászuának, a széna padlásra való föl juthatás végett szolgált aiktóul.

Ezen lajtorja nézve azonban ugyanakkor ellenéremény is lón előterjesztve, mely szerint a kérdéses lajtorja voltaképpen még régebb eredetű volna. — A szájhagyományok ugyanis arról emlékeznek, — mint ez Kengyel L. városi érdemes főjegyzőnknek, — városunk és vidéke megírandó monographiájához gyűjtött s felfejtett ősi történelmi adataiból kiűnik, — hogy midőn Kun László fakó szekerre, — az országban szerzetést léteztet laczkonyhákat végig nyikorogta: Zalamegyében igen híres laczkonyhák léteztek; a cigány pecsenye főlésegek illatja messze elterjedt; s ezen időben Kun László vidékünk s megyénkét is szerencsétlente látogatásával; — tehát nincs kizárva annak lehetősége, hogy az kérdéses

programm — mint értesülünk — következőleg van megállapítva. Szerdán, Szt-István, napján kora reggel a tűzoltói-zénekar bejárja a várost. Kilencz óraker ünnepélyes isteni tisztelet és szónoklat a katólikus, 11 óraker a zsidótemplomban, Délután 2 óraker a főtérén tűzoltó-diszgyakorlat jutalomkiosztással. 4 óraker kezdődik a tulajdonképi népnépnep a zöldfakertben. Lesznek különféle mulatságos versenyek, *szépségverseny* is, tűzjáték, alkalmi szónoklatok stb. Este 9 óraker a Szarvas-szálló nagytérképében tombola és táncz.

— **Bátorfi Lajos** érdemes író tárunk legújabbban ismét egy kötetet — s zutal verskötetet — szaporította a közönség elé bocsátott műveinek hosszú sorát. *Nefelajtsék* ezimelleg régebb és újabb költeményeiből cinos anthológiát állított össze, mely azonfelül, hogy sok valóban sikerült költeményt tartalmaz, tartalmaz sok olyant is, mely személyek vagy helyi vonatkozásainál fogva kiváló érdekességgel bír reánk nézve. Bátorfinak emlékekben gazdag életé e tekintetben valódi kincses bánya s ő éri, hogyan kell ebbe belenyúlni. Mindazonáltal néhány alkalmi költeményt — épen mert túlságosan meglátszik rajta az alkalmosság, szívesen elengedünk volna a Keszthelyen készült csinos kötetből, melyet a szerző fénynyomatu arszképe díszít. Ára?

— **A múlt szombati szivar** pusztításainak nyomait lázas sietséggel simították el a főtérén a szédült járdát hamarosan kijavították; a „kicsapongó” csatornát már majdnem egészen beföldték, a kidőlt fácskákat is visszaültették s most megint minden szépen rendezve van, amíg a sors és a — Cziglenicze úgy akarja.

— **A legkisebb hölgy.** Városunknak igen érdekes látogatója van. Ágnes, a legkisebb magyar kislány, kinek egész magassága olyan mint egy két és fél éves gyermeké, emellett teljes aranyos-kiféjeződéssel igen művelt és olvasott hölgy. Úgyesen tánczol, megtekinthető a fútozsa egyik bethelyiségében. A kislány magassága 80 centiméter, súlya pedig 11 kilogramm.

— **Öngyilkossági kísérlet** *W. ber* „Muki”, helyben általánosan ismert elkeseredett firma, e hét elején egy Csengeryutcai korcsmában — bízhetőleg nagy világlájdalmából — mulatozás közben kirántotta a bicskáját s három dőfést intézett mellébe. Verbe fagyba vitték a kórházba, ahol azonban nem akart megmaradni, onnan tehát seibeinek bekötözése után a rendőrség koldájába szállították, ahol reggelig kiheverte „szerencsétlenség” mámorát. Eleresztették tehát innen is s most tovább búsul a zöldfakertben.

lajtorja, — tekintettel azon körülményre, hogy a paraszt kocsi-oldalnak is alkalmazatosnak mutatkozik, — nem a Kun László itteni kútutazásakor maradt vissza annak lakó szekeréről, a józuen elfogyasztott cigány pecsenyének ki nem fizetett ára fejében? s pedig e lövítés annyival inkább is jogosultnak látszik, amivel a lajtorja egyik oldalának alsó végén látható mélyedésben, némelyek a rakonczalészek nyomait vélék fölismerhetni.

Nem kevésbé becses és érdekes régiségek múzeumul szolgál az én tisztelt Károly barátomnak a szentgyörgyvári harmadik hegyháton levő gyölgbeni tusculanuma is.

Itt lelt hű gondviselésre azon fakilincs, — mely a Szt-György lovagok varának főkapuja melletti első őrszobának, — csak a hozzá értők, — vagyis annak ittként ismerők által felnyitható závarját képezte. — Az volt annak idejében az igazi vedix Schloss! — Szerkezet — és csinra; — egyiránt remek mű! — Ma iskolákat állítunk a múparnák — s azon időben iskolák nélkül termeltek a zsenik, — s mintak nélkül ezek műremekeik!

Érdekes régészeti értekezés tárgyát képezi még ugyanitt a borházba nyíló ajtóknak 77 centiméter magassága — és 48 centiméter szélességű küszöbje is; — melyen való keresztül hatolás közben a Szt-György vár vitézek lovasszuk zsenahányó lajtorját szeretném mindannyiszor Ferkó barátomtól kikölcösnözni. — Váltig biztatom a ház tulajdonost, hogy könnyebb ki- és bejuthatás tekintetéből metszessem rajta ajtónyílást, — de ettől azon takarékosági nézet tarja vissza, hogy ezen nyílásra megint ajtóit kellene csináltatni; — s ebben igaza van.

Ezen küszöbről különben egy szűkebb baráti körben egy bizonyos bononasz van elterjedve, — a mennyiben ezen hajlékot a házi gazda vendégszeretetének szívesességéből gyakran látogató Geröffy J. ismerősünk ezen küszöbről keresztül már többszörösen nagyot botlott; — s így azon gyanyuban él, hogy ez alatt valami ősenek kincse lehet elása. — Ezen gyanyu annyival inkább is befészkelte, s otthonossá tette magát képzeletében, — mivel családájának sudarai épen a Szt-György lovagok virágzású korszakukba ágának be. Egyik őse épen ezen rendnek volt vitéze, — kitől a család oldalágu nemességét örökölte; kinek egyik oldalágu utóda azonban a kurucz és labancz korszakban Bercsényi csapatában mint csapat szárnyhadnagy szolgálván, — itt a protestánsok főbb tisztjeivel közlebbi ismeretség

A balatonfüredi fürdővendégek névsorának hozzájuk beküldött legutóbbi kimutatása 1499 fürdővendéget mutat fel. Nagy-Kanizsáról Füst Lajos állami állatorvos nevével, és Jaeger Ferenc kir. postásnével, és fiaival vannak a névsorban. Ott van továbbá a városunkat közelebről érdeklő Dóczy Lajos, cs. és kir. udvari tanácsos, a „Csók” és „Utolsó szerelem” hírneves szerzője is.

Városunk szülötte, Weismayer Henrik ur, okl. tanár, ki legutóbb a kalafati (Románia) francia keresk. iskolánál mint már működött, — mint értesülünk — városunkban allandoan meg akar telepedni s francia és német nyelv- és irodalommal foglalkozni. Városunk ezáltal mindeusztal csak nyerne s óhajtjuk, hogy Weismayer ur megvalósítsa tervét.

folytán, — az igaz hitről a lutheranus hitre tért. *****)

Emez óriási küszöbön többen, — többszörösen nagyot botolva, — mindinkább általánossá lett Geröffy G. ismerősünk gyanúja, hogy a rengeteg küszöb alatt kincsek, — még pedig rengeteg kincsek kell lenni! Tervezve lón a küszöb százados nyugalmának megzavarása, ezt azonban a küszöbnek terjedelmes nagysága, — s ezzel arányban álló súlya egyrészt, más részről pedig a házi gazdának, még a küszöbél is vastagabb s nyakasabb calvinizmusa akadályozza.

Ezen jeles régiségi tárgyat illetőleg azonban nagyon elágazók a vélemények. — Vannak, kik azt az ő korra — az özönvíz idejére viszik vissza, — s Noé apánk barmkájá fenek vester gerendájának egy darabját vélik fölismerhetni benn (mert tölgy fából van). — Mivel azonban az ő szövet-ségi szentírás tanítása szerint Noé barmkájá az Ararat hegy csúcán — és nem a szentgyörgyvári harmadik hegyháton akadt meg; — azért ezen nézet — mint a keresztény hit tudományába ütőző — kevés proselymát csoportosít maga körül. — Vannak ismét néhányan, kik az előbbi nézetnek egy változatát lépnek előtérbe; — nevezetesen ők is hajó gerendát, — de nem a Noé barmkájának mester gerendáját vélik benne föl ismerhetni, — hanem azt általában a hajókázást nagy tökélyre s virágzásra emelt phoeniciáinak korszakából hiszik lönmaradtónak, — de adások ma mindnak annak miként történt idejutásának magyarázatával; — ugyanazért ezekkel szemben azt többen későbbi korból valónak lenni állítják, — s egy feltörökös talapatának tartják.

Különös figyelmet költének — s érdemelnek is ezen monstruozus építkezési anyagszeren azon több rendbeli okiratok, melyeket azon Geröffy ur födözött föl és másolt le; — melyek közül egyik már tisztán, kivethető s olvasható. — A fölfedező szívességéből leirt másolatnak hű másolatát nem tartom érdektelennek ide iktatni: ECUS: ZOBON MARS-OCBOR: THOR-TACCIES-IT: TACMECH. — Ezen feliratot sokan latin-, szláv- és német nyelv kevereknek tartják; — némelyek a cabbalistica segélyével igyekeznek értelmét kivenni. —

*****) Ezen idézetet Geröffy ur valódi okmányára ismertetéséből vettük át.

Maga a házi gazda azonban ő s szittya írás s följegyzésnek — és azon korból valónak tartja, — melyről Arany János a Buda halálában, — az irástudás mesteriségét jellemzőleg így énekel:

Veszi hegyes törét, az élest, a metazót, Puha rózsafába, levelet ír tetszöt. Házi gazdánk a föntebb idézett feliratot, — minden cabbalistikai rendszer melőzésével, — a magyar helyes írás és szóelválasztás szabályai szerint így silabizálja: „E küszöbön már sokhort hordtakki és ittak meg”.

Ugyanezen hajlékban még egy sülyesztő is van, — melybe lehetőleg rémséges borzadály fogja el az embert: — teste meg lubbörösödik, — — — s még a kopasz ember hajszálai is berzenkednek, mint a villanyos macskaszőr! — — — A büszke Csejthe várnak hatalmas asszonya — és rémséges története öltik az embernek azonban eszébe, — megborsózik — — — azonban bevülső csillapításul kéznél van mindjárt a behűtött bor és savanyu víz; — mert a hajlékban jelenbeni tulajdonosa — ez időszerint hűtőt használja ezen borzalmas barlangot!

Van ennek a rémséges üregnek egy lecsapó ajtója, — ő stýben taragva, — melyre nézve szintén elágaznak a vélemények. — Vannak kik azt hiszik, — hogy a Szt-György vitézek hajdani várak kápolnájának az ajtója volt; — ezzel szemben viszont mások azon nézetben ringatják magukat, — hogy ez inkább a kis-kanizsai Leányvár földalatti titkos bejárata rejtek zára volt. — Egyébkéntlehetőség — a zárdái titkokkal ismeretes Gábriel páter véleménye szerint, hogy mind a két nézetet vallóknak igazuk van, — mivel szerinte sok hinnivalóság látszata szól a mellett, hogy eleinte az csakugyan a Szt-György vitézek várak kápolnájának ajtója volt, — s csak is a várnak elpusztításával jutott, az ugyan az időben keletkező Leányvár tulajdonosának birtokába, — ki azt a titkos bejárat zárjával alkalmazta.

Ime, tisztelt olvasóim, mennyi és mily nagy becsü régiségek vagyunk mi birtokosai; — pedig még igen sokról, — a többek közt a mi igen tisztelt polgármesterünknek ősi családi hintőjéről sem emlékeztünk meg; — ugyintén mellőznünk kellett azon érdekes patkó darabot a benne levő három szeggel együtt, melyet legközelebb az én tisztelt Köttyös barátom és collegám a helybeli városi kórház kapujába tövében födözött föl, — melyről föltalagosan az a véleménye, — hogy az Nadasdy Tamás nádorunk csipkés gyeplős lova hátulsó ballábáról való, — melyivel akkor volt megpatkolva, — mikor Kanizsai Ursolyával a szent házassági frigyre kelvén, — az esküvő után nász-utra kelt.

Node mindenről ezuttal nem lehetett megemlékezni, mert vége a caniculának; megjött a hűvös esős idő, s így végének kell szakadni az én kánikularis csevegésemenek is. — a.

Felelős szerkesztő s kiadó:
VARGA LAJOS.
Társzerkesztő
Farkas Imre.

Nagy-Kanizsa város tanácsától.

5310 t. 84

Arverési hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy az 1884. évi városi polgár

bormérési jog

folyó évi szeptember hó 9-ik napján délelőtt 10 órakor a városház tanácstermében zárt ajánlat utján s a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett bérbe fog adatni.

Az arverési feltételek a városi levéltárnoknál betekintheők.

Kelt Nagy Kanizsán 1884 évi augusztus 9 én.

A városi tanács.

191 4—*

ad 5217/84.

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a városi övezés erdőiben, ez évben termett

gubacs

f. hó 25-én, az a hétlőn d. e. 10 órakor a város háznál arverés utján a legtöbbet ígérőnek el fog adatni — mioról a venni szándékosk értesítetnek.

N. Kanizsán 1884. augusztus 9-én.

188 1—1

A városi tanács.

Szabadalmazott Gyapot-Hajtószi.

E. Beadway & Co., Manchester.

Elismerve legjobb gyártmányukat

Erősebb és olcsóbb a bőrnél.

Sem a nedvesség, sem a hőség nem bírnak reá legcsekélyebb befolyással sem. E szijak nem nyulnak, nem csúsznak meg, egyenesen és megbízhatóan mozognak. Tartósságukért jótállás vállalnak.

Központi v. k. d. r. Ausztri-Magyarország részére

Bécs, I. Maximilianstrasse 13.
Posnansky & Strellitz.

185 1—16

Gabona-Köménylikör.

E. Lichtwitz & Co.

cs. kir. udvari szállítók Troppanban. 183 1—4

Ez a finom, zamatos köménylikör, melyet különöse gondal gyártanak tiszta gabonapálínkákból és válogatott, hollandiai, zöld köménymagból, kitűnő háttalással van az emésztésre és mint jóízű, jeles egészségi szer legjobban ajánlható.

1. Fred. literesüveg 1 frt. 60 kr.

Kapható: Rosenfeld Adófnál N.-Kanizsán.

Arverési hirdetmény.

Légrád m. város község előjárósága részéről közhírré tétetik: miszerint f. évi augusztus hó 21 én a község tulajdonát képező javadalmak nyilvános árverés útján el fognak árvereztetni és pedig.

1-ször A Szt-Háromsági pusztában makk és gubaes reggeli 9 órakor a helyszínen az ottani erdősi lakházánál.

Kikiáltási ár.

a) Gubaes. 400. frt. oszt. ért.

b) Makk. 300. frt. oszt. ért.

2 szor Ugyan augusztus hó 21-én délutén 2 órakor a Gyurgyánczi pusztában, szinte a helyszínen, az ottani erdősi lakházánál.

Kikiáltási ár.

a) Gubaes 500. frt. oszt. ért.

b) Makk 400. frt. oszt. ért.

Figyelemzetnek a t. cz. árverező urak, hogy magukat 10% b. ánatpénzzel avagy egyéb hiteles okmányokkal magukat az árverés határnapján kitüntessék. Az arverési feltételek Légrád község irodájában naponta megtekintheők. Kelt Légrádon augusztus 9-én 1884.

Ferenzy Pál s. k.

község bírása.

189 1—1.

1005 tk. 84. Márczius 7.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a nagykanizsai kir. törvényszék és csáktornyai kir. bíróság területén levő Kottori 240. sz. tjkvben A I. 287, 1059, 1338, 2073, 4103, 4567, 4599 és 5579. hrsz. a. Zsupán Mátyás tulajdonán felvett s 281 frtra becsült, mégis és a kottori 1676 hrsz. a. Zsupán Mátyás és Szerbak Mária férj. Juss Antalné tulajdonán felvett ingatlanból Zsupán Mátyást illető s 261 frt 30 kr-ra becsült fele részre kérelmező Mattos Jeromos 60 frt tőke követelésének s ettől 1877 évi ápril hó 29-ik napjától járó 6% kamatoknak 57 frt 68 kr. perbeli 8 frt 30 kr. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi hird. díj nélkül 9 frt és még felmerülő költségeknek kielégítése végett a kért végrehajtási árverés elrendeltek, és ennek feltételei a következőkben állapítottak meg.

1-ször Kikiáltási ár a fennebb kitett becsárak, melyeken alul is az árverésre kitűzött birtokok tkönyvi jószág testenkint el fognak adatni.

2-ször Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 28 frt 10 kr-t és 26 frt 13 kr-t készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverés megtartására határ időül 1884 évi szeptember hó 18-ik napjának délelőtti 10 órája

Kottori község házához kitűzetik. Az arverési feltételek alulirt hivatalnál és Kottori község házánál megtekintheők.

A csáktornyai kir. bíróság mint tkvi hatóság 1884. márcz. 18-án.

185 1—1

SÉRA ISTVÁN

kir. bíró.

983 ad 582 sz. tk. 1884.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A csáktornyai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik hogy Spilek Mária férj. Fleten Pálnéknak Jurcsevce Iván és társai hodosáni lakosok ellen 264 frt. tőke, s jár. iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. bíróság területén levő a hodosáni 138. sz. tjkvben A I. 1. 3—8 sor szám alatt felvett ingatlanból, részben kiskorú Jurcsev

Iván és Mátyás tulajdonát képező a legelő és erdő illetősséggel együtt 186 frt 66 kr. és a goricsáni 786 sz. tjkvben A + 3736 haz. szám. alatt ugyanazok tulajdonán felvett és az adó alapján 509 frtra becsült ingatlan birtok, ugyanezen összeg kikiáltási ár és ennek megfelelő 10% b. ánatpénz letétele kötelezettsége mellett

1884 szeptember 17-én

a hodosáni ingatlan az ottani község háznál d. e. 10 órakor, a goricsáni ingatlan pedig, ezen község házána d. u. 2 órakor tartandó árverésen eladatni fog.

A részletesebb árverési feltételek ezen kir. bíróság telekkönyvi osztályánál a hodosáni és goricsáni községbíróknál betekintheők.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.

Csáktornyán 1884 márczius hó 13-án. 182 1—1.

2919 Május 3-án 1884.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A nagykanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Vlasics Mária férj. Szabolics Remusné végrehajtónak Vlasics Tamás végrehajtást szenvedő tót-szt.-mártoni lakos, elleni 227 frt. tőke 1876 évi január hó 1-ső napjától járó 6% kamatok 12 frt. bekeblézési, 18 frt. 70 kr. per, 6 frt. 95 kr. végrehajtás kérelmi, 8 frt. jelenlegi, s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó tót-szt.-mártoni 27. sz. tjkvben II. 1—11 sorsz. a. Vlasics Tamás tulajdonán felvett 610 frtra becsült ingatlanok

1884 évi szeptember hó 19. napján d. e. 10 órakor

Tót Szt.-Márton község házána Garai Benő felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben v. óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben, még pedig: az első az árverés jogterőre emelkedésöl számítandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanattól számítandó 2 hónap alatt, a harmadikat ugyanattól számítandó 3 hónap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az arverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

A nagy kanizsai kir. tszék, mint tkkvi hatóság 1884. évi május hó 30-ik napján.

MIKLÓS FARKAS
h. elnök. 190 1—1 jegyző.

2431 tk. 884.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Zakál Gyula végrehajtónak Horváth Ferencz és neje Török Juli végrehajtást szenvedő zalki lakosok elleni 100 frt s járuléka iránti végrehajtási ügyében, a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó zalki 4. sz. tjkvben I. 1—3 sorsz. a. Horváth Ferencz, szül. Török Juli tulajdonán felvett Kozári István zalki lakos által 1876. június 8-án árverésen megvett 341 frtra becsült ingatlanok, nevezett vevő költségére és veszélyére 270 frt vételár hátralék, ennek 1876. évi június 8-tól járó 6% kamatai, s 6 frt. 50 kr. visszarverés kérelmi költség behajtása czéljából

1884. évi szeptember hó 3-án d. e. 10 órakor

a község-házánál Erdődy Lajos hitelező vagy megbízottja közbejöttével megtartandó nyilvános vizsarverésen eladatni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Nagy-Kanizsán, a kir. tszék tkkvi osztályánál 1884 évi május hó 30.án.

TAMÁSY VLASSITS
elnök. 184 1—1 jegyző.

2798. erk. ápril 28. 1884.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A nagykanizsai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy a tótszerdahelyi árvtár végrehajtónak, Andraser Teréz férj. Ribavics Istvánné végrehajtást szenvedő tótszerdahelyi lakos elleni 63 frt. tőke, 1879. július 1-től járó 6% kamatok, 15 frt. per, 39 frt. 40 kr. végrehajtási, 8 frt. jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó becsé helyi 562 sz. tjkvben + 1 sorsz. a. Andraser Teréz tulajdonán felvett váltásággóteles, 534 frtra becsült ingatlan

1884. évi szeptember hó 16 napján délelőtt 9 órakor

Becsehely község házában Malics János felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becásr.

Árverezni kívánók tartoznak a becásr 10% -át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverés teljesítésére a letényei kir. járásbírósg megkeresetik.

Kir. tszék mint tkvi hatóság N.-Kanizsán, 1884. május hó 16-án. 181 1—1
TAMÁSSY VLASSITS
elnök. jegyző.

2233. érk. 1884. ápril 5-én.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanizsai királyi törvényszék tekkönyvi osztálya részéről közhírré tételik, hogy Balaton József végrehajtatónak Doma Katalin, mint Tóth János örököse maróci lakos végrehajtást szenvedő elleni 160 frt. tőke, 1880. nov. 11-től járó 6% kamatok 13 frt. 50 kr. per, 6 frt. 65 kr. végrehajtás kérelmi, 8 frt. jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó maróci 3 sz. tkvben + 1—3 sorsz. n. Tóth János tulajdonul felvett, tartozékkal, erdő és legelő joggal 415 frtra, — + 4 sorsz. n. felvett váltásig köteles 164 frtra becslött ingatlanok

1884. évi szeptember hó 12. napján d. e. 10 órakor

Maróc község házában Malics János felp. ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fognak.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becásr.
Árverezni kívánók tartoznak a becásr 10% -át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverés teljesítésére a letényei kir. járásbírósg megkeresetik.
Kir. tszék mint tkvi hatóság.
N.-kanizsán, 1884. május hó 9. napján.
TAMÁSSY VLASSITS
elnök. 180 1—1. jegyző.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tételik, hogy Zalamegye árvaára végrehajtatónak Horváth István végrehajtást szenvedő csörneföldi lakos elleni 285 frt tőke, 1879. évi július hó 1-ső napjától járó 7% késedelmi kamatai 14 frt 59 kr. per, 11 frt. 45 kr. végrehajtás, 10 frt. jelenlegi s még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a fentnevezett kir. törvényszék területéhez tartozó csörneföldi 18. sz. tkvben l. 1—9 sorsz. alatt felvett ingatlanokból Horváth Istvánt illető tartozék és legelő joggal 625 frtra becslött egy harmad része, özvegy Horváth Lászlóné Varga Anna javára l. 1. alatt bekebelezett holtiglani haszonélvezeti jog épen hagyásával

1884. évi szeptember hó 5 napján délelőtt 10 órakor

Csörneföld község házában Malics János felperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becásr.
Árverezni kívánók tartoznak a becásr 10% -át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

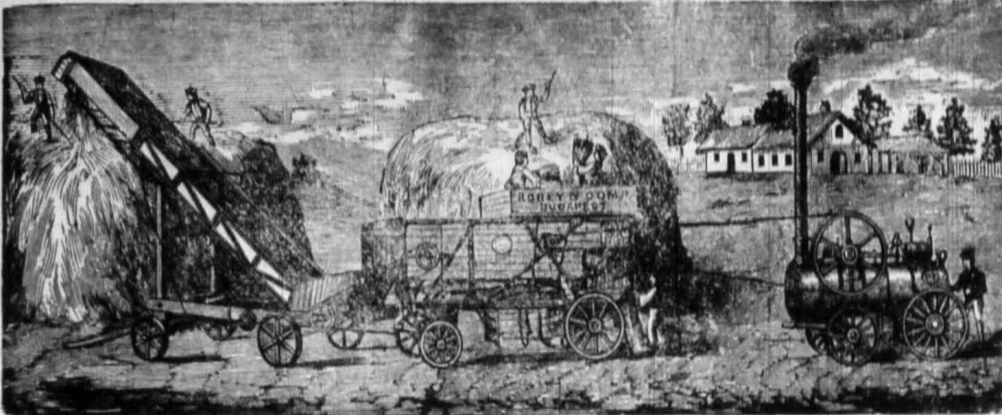
Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, — másodikát ugyanattól két hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól három hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozat szerint letelni.

A nagy kanizsai kir. tszék, mint tkvi hatóság 1884. évi ápril hó 25-én.

TAMÁSSY VLASSITS
elnök. 179 1—1 jegyző.

ROBEY & COMP

Budapest, üllötul 35.

Gőzcseplőgépek készleteket venni szándékozők sziveskedjenek a gyári árak iránt Robey & Comphoz mint az eredeti vasgerendák cseplőgépek gyárosaihoz fordulni. 2 1/2, 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű cseplő szedetek gyárunkban mindenkor készleten vannak. 163 5—9.

Kiküldetve			
Likzben	Bécsben	Stolvárosb.	Léitmeritzén

Elismert jóságú, tüzbiztos

Kaucsuk-háztető-táblapapirosunkat,

valamint az új táblapapirtetők mázolására és régiék kijavításához szükséges.

Kaucsuk-tetőfenyémazunkat fekete és piros színű, olcsó, de szabott árakon szállítjuk.

Teljes tetőfedéseket jóállás mellett eszközünk.

eliszigetelő lemezelnkre, melyekkel az alapot fedetik be a talajvíz felszívárgásának megakadályozására, különösen felhívjuk a figyelmet.

Leírásokkal, mintákkal és költségvetésekkel szivesen szolgálunk.

POHNANSZKY és SIRELITZ
Bécs I. Maximilianstrasse 13.
Berlin. Köln. Kopenhág.
116 12—13

Ad 4215/84.

Arverési hirdetemény.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa által közhírré tételik, hogy a város tulajdonát képező 14660 frt. becserékül, a nagy-kanizsai 66 szám tkjvben 863 hrsz a felvett ingatlan tartozékaival együtt

(régi kórház)

J. e. szeptember hó 9-én reggelt 10 órakor a városház tanácsstermében nyilvános árverésen elfog adatni.

Az árverezni kívánók értesítetnek, hogy árverezni csak a becásr 10% -ának bánatpénzül letétele mellett lehet.

A többi feltételek a városház tanácsstermében a hivatalos órák alatt a v. levéltárnoknál betekintheők.

Nagy-Kanizsán, 1884. évi augusztus 2 án.

178 2—3

A városi tanács.

4442/84

Hirdetemény.

Nagy-Kanizsa város rendezett tanácsa által közhírré tételik, hogy a

telekuti téglagyár

1884. évi szeptember hó 1-ső napján

a városi tanács teremben reggeli 9 órakor a legtöbbet ígérőknek 1885. évi január hó 1 től számítandó 6 évre bérbé adatik.

Az árverési feltételek a város tanács termébe betekintheők.

Nagy-Kanizsán, 1884. évi július hó 19-én.

169 3—3

A városi tanács.

KRONDORFI
Savanyu-Kút
STEFANIA
Koronaherczegnő forrás.
Triezt. 1882. arany érem.

Főraktár N.-Kanizsán Weisz Istvárnéknél.
84 19—24

Matkovics-féle

HIRES GYOMORLIKÓR

Főfőlmulhatlan és külföldi betegségekben kiténő hatásúnak elismert gyógyital; dinári alpeseken szedett gyógyfüvekből készit.

Matkovics G. M. Kaliban

(Dalmácia).

Kapható N.-Kanizsán P. ág. B. Béla gyógyszerésznél, Flumében Jekel Ferenczénél. 127 13—24

Egy üveg ára 70 kr. Csomagolás és elküldés a megrendelő költségén történik.

364/Eln. k. d. 884.

Arlejtési hirdetemény.

A nagy-kanizsai királyi ügyészség részéről közhírré tételik, miszerint a nagy-kanizsai királyi ügyészségi fogházban a csáktornyai főfogházban, valamint a nagy-kanizsai, keszthelyi- és letényei kir. járásbírósgai fogházakban 1885—1888. évben letartoztatandó vizsgálati, elítélt és beteg raboknak a nagyméltóságu igazságügy miniszter által 1872. évi 11216 számú rendeletében előirt módoni **éltelmezése** együttesen és zárt ajánlatok feletti tárgyalásnak határidejűl folyó

1884. évi augusztus hó 28-ik napjának reggeli 9 órája

a nagy-kanizsai királyi ügyészség hivatalos helyiségébe kitézetik.

Mihez képest a vállalkozni kívánók értesítetnek, hogy 325 forint bánatpénz letétele mellett az arlejtésben résztvehetnek, mely összeg a szerződés megkötése után letétmenyenzetik, felsőbb jóváhagyás esetében a szerződés további biztosítékul vállalkozó még, ugyanannyi összegig jelzálogos vagy a budapesti értéktőzszen jegyzett és letett értékpapírban biztosítékok nyújtani köteles, a zárt ajánlatok a bánatpénz hozzá kapcsolásán, átjárnított összegnek számmal és betűvel való írása, s az arlejtési feltételeknek kifogás nélküli elfogadására vonatkozó nyilatkozat kifejezése mellett az arlejtés határidejig alóirótt királyi ügyészségnél a hivatalos órákban beadandók, hol az arlejtési feltételek is megtekintheők. Megjegyzetük, hogy a vállalkozó részére járó összeg havonként utólagosan az igazságügy miniszteri számvevőseg helyesbítési jogának tartartás mellett, végleges nyugtára fog a rabtartási általany kezelője által kifizetett, melyre a bélyeg s illeték költsége a vállalkozó által viselendő.

Nagy-Kanizsán, 1884. július hó 27-én.

171 3—3

Dr. Sasa Elemér
királyi alügyész.

A megyei ellenzéki kör alakítása céljából az ellenzék helybeli és vidéki tagjaiból a következő felhívást intézte: N.-Rése, 1884. július 8-án. Tisztelet polgártárs! A kormánypart s közgeinek a megyei tisztújítás s a közelmúlt képviselőválasztások alkalmával tanúsított eljárása, — továbbá megyei közigazgatásunk s kormányzatunk legtöbb ága s irányában tapasztalt káros állapot — s végre megyénk 8 kerületét meghódított s uráló ellenzéki szellem, — mindinkább meggyőzték arról, hogy egy megyei ellenzéki kör alapítása nem csak jogosult, de kötelességszerű törekvés is képez. Ohajtásunk az, hogy e megyében az országos függetlenségi s mérsékelt ellenzéki párthoz tartozók együttesen „Zalamegye ellenzéki kör” szervezése s az ezzel összefüggő egyéb kérdések megoldása végett *Zala-Egerszegre 1884. augusztus 28-án* csütörtök délelőtt 10 órára érkezelétek hívjunk össze a melyre megjelenni sziveskedjék. Tisztelettel *Bácsi Kálmán, Baloss László, Balaton József, Baranyay Béla, Baranyay Ödön, Clement Lipót, Dervarics Ákos, Desvarics Imre, Farkas György, Hajós Mihály, Inkey László, Isó Alajos, Isó Ferencz, Köller István, Lenk Ödön, Nékli Pál, Pálffy Elek, Polgár Ignác, Remete Géza, Sélley László, Somssich Lőrincz, Talabér Zsigmond, Talabér Kálmán, Tuboly Viktor.* Ugyanebben a tárgyban a következő sorok közöttételére kérték fel bennünket: „Zalamegye azon ellenzéki polgárai, akik tévedésből az 1884. aug. 28-án d. e. 10 órakor Zala-Egerszegen tartandó értekezletre külön meghívót nem kaptak volna — fölkelnek alulírott által, miszerint jelen értesítést meghívónak tekinteni s azon megjelenni sziveskedjenek. Nagy-Kanizsa, 1884. aug. 18-án. *Behoss László,* szervező bizottsági jegyző.”

A nemzeti ünnep napja Nagykanizsán.

Szent István napját Nagy-Kanizsa városa az idén rendkívüli ünnepélyességgel ülte meg. Már előre is észrevehető volt ugyan, hogy a nemzeti ünnepnek minél díszesebb módon való megülése a közönség általános rokonszenvével találkozott, de hogy az ünnepély ily módon sikerüljön, azt meg annak rendezői sem merték volna remélni. Ez csak ugyan olyan ünnep volt, melyet megült az egész város, vallás-, rang- és állás különbség nélkül. És kibékülési ünnep is volt a szó szoros értelmében, mert a város lakossága között létezett társadalmi és politikai surlódásoknak még árnyékát sem lehetett észrevenni ezen a napon, mely egy körbe egyesítette mindazokat, kik eddig exkluzív módon távol tartották magukat egymástól.

Nem tudom már, hová akartunk menni a Café Anglaisból, de amint lejuvunk a lépcsőn, amíg én Isabettel néhány rózsát veszek,

— Abszurd egy gondolat volna most színházba menni, szól Juliette; már helyét sem kapnánk, már fél tizenegyre . . . Juliettenek mindig igaza van.

— Ez a szegény Anna beteg. Bérkocsiba ülök és jó estét kívánok neki. Egy órákor értek jövőre a clubba. De aztán ne váross magadra, mint a minap . . .

Ma foi, így is jó lesz. Az időjárás gyönyörű. Egy perczig szivarozni megyek a boulevardra, aztán benézek a Varietésba. X . . . ének páholyuk van, meg is hiitak, — meg fogok jelenni.

Ejfelkor a clubba érkezem: alig van még valaki.

De im érkeznek a színházakból. Néhány csendes whist-parthie és egy pár piquet a sarkokban, ez az egész.

Senki, aki egy bankra vállalkoznék.

— Allons: száz louis?

— Ma foi, nem bánom; mit is csinálnék, amíg értem jönnek?

Leülök. Jön néhány jó lapom, ütök felül, ütök alul, megduplázom bankomat és elégedetten kelek fel, nyereségemet azonnal pénzre váltva.

Ugy is néhány pe-cz mulva értem jönnek. Miért játszánam nagyban? Addig is néhány louis-t pointirozok . . .

Ezalatt a baccarat-parthie megnagyobodott. X . . . jön a Porte-Saint-Martinból . . . Y . . . és Z . . . a quartier latinban hagytak egy bált, ahol unatkoztak.

Jobbrol, balról érkeznek, és az asztal most már „complet.”

A bank meg van nyitva, a pontok roszak lesznek.

Egy óra. Miért nem jön még sem Juliette?

Egy kis késés kétségkívül . . .

Tiens . . . nem marad csak huszonnégy louis-m nyereségből. Felteszem jobbra.

Az egész nap lefolyásáról a következő részletes tudósítást adjuk:

Szent István napja hajnalán meglehetősen be volt borítva komor felhőkkel az ég úgy, hogy a korán kelő rendező bizottsági tagok eléggé nehéz szívet gondoltak arra a szép ünnepélyre, melyet ime az eső el fog mosni és arra a rengeteg deficitzire, melyet ugyanez az eső hozandott. Az utcán, ha az ember csüggedő arcot látott, bátran rámondhatta: ez rendező. — De ez az állapot nem sokáig tartott. Még jó borús volt ugyan az ég, mikor úgy fél hat óra tájban rágyújtott a tüzoltó-banda az első indulójára, de mintha a hatalmas tüdök fuvása a felhőket szétkergető szél lett volna, úgy oszladoztak azok odafönn és egyre-másra láthatók lettek kék foltok az addig tiszta ólomszínű firmamentumon. A zenekar bejárta a város főbb utcáit, ünnepre kelte a lakosságot. A harsogó nótákba beleszólt néha, öreg hanggal, egy-egy taracklövés-döreje — szóval a nap elég hangosan kezdődött. Az utcákon is meglátszott hogy nagy ünnep van. A főtéren alig volt ház, melyről egy-két lobogó ne lengett volna. A városháza magas ormáról lebegő óriási zászló jelezte, hogy a város, mint ilyen is, ünnepel a nemzet ünnepének e nagy napján. A mellékutcákban is számos ház fel volt lobogozva; az egész városban már kora reggeltől hullámozott a kellemes módon fölkellett nép, várva a történendőt. Kilencz órakor jött vissza körutjából az önkényes kisérők nagy seregétől követett tüzoltói zenekar, mögötte zászlójával a tüzoltói-egylet teljes díszben. A felső templom előtt foglaltak állást, hova nemcsakára több testület is érkezett, szintén zászlóval, valamint odaérkezett a rendező bizottság is, *Babochay György* polgármesterrel élén. Fél tízkor történt a testületek levonulása a barátok templomába, mely menet hasonlóképp a tüzoltói zenekar harsogó hangjai az érkező menetet. Benn az ünnepszónok-mellett vonulva, egész díszmenetté vált. A tempom mellett mozsarak dörgése fogadta látót *Debies* szent. Ferenczrendi áldozár tartotta, rövid vonásokkal vázolta Szent-István király életét és áldásos működését, mely működést egyedül a hit tett ilyen áldásossá és sikeressé. Ebből következőleg a hit szükségességét fejtette a lelkiatya. A beszédet ünnepi nagymise követte, mely után a jelenvoitak — előbb meg elénekelvén a himnuszt hazaoszlottak. Ezzel a délelőtti programja ki volt merítve.

Délután már két órakor kezdett csödülni a nép a löpiacra, hol a tüzoltói diszgyakorlat volt megtartandó. A teret kellőleg elkorlátolták, úgy azonban, hogy a közönség kényelmesen elfért a korlátokon kívül és nézhette a gyakorlatot, mely röviddel fél három után vette kezdetét. A gyakorlati színpelen folyt le, egy balesetet leszámítva, mely

— Héj, de a banquier-nek ötje van és eay hármast húz.

Már semmit sem nyerek: ez együgyű egy dolog. Negyed kettőre. Öt percz alatt behozhatom az egészet. Juliette itt lesz fél kettőre.

— Etienne, adjon csak ötszáz louis-t. Most már komolyan rakom a pontokat.

Különös! nem megy sehogy sem, de sehogy! Egyetlen egyszer sem húzok.

Játszom a mások kártyáira — mind vesztenek.

Két óra. Hogyan! Juliette még sincs itt!

— Jean, senki sem keresett ma este?

— Senki, báró ur . . .

— Nézzé csak, ha nincs-e levél a számomra?

— Azonnal báró ur.

Fél háromra. Bizonyos, hogy a pontok rosszul sikerülnek ma. Most már komoly veszteségek van.

— Kérek ezer louis-t. Próbáljunk egy tiers-et tout-t. Tessék a bank kilenczet üt. Ma nem a tiers-et-tout napja van.

Három óra. Én tovább irkálom neveimet a bon-okra, melyek a pénztárhoz vándorolnak. Már csak egy bank van, ahol helyre üthetem veszteségem; de ez igen soká tartana.

Ah! a szolgál . . . egy kis levélke a tálcáján: . . . Kedves Toto . . . lehetetlen jönnöm ma este, rosszul érzem magam de holnap jer el minden bizonynyal. Sietek értesíteni. d-tum: esti tizenegy óra. Most negyed négyre. Kulcsom nincs.

Eh! most már mindegy, mert most már komolyan kell dolgozni.

En adok bankot . . . Ugy tetszik, mintha a levélke egy vagy két személyt, akik az asztal végén ülnek, mosolyra indított volna.

Négy óra. A vicomte most érkezik, nagyon elégedettnek látszik. Nini, mintha inge gyűrődött volna és nyakravájlója sem áll oly lazasan, mint rendszeren? . . .

az emeletről való leugrásnál történt, amidőn ugyanis egy gyasoriatlan ugró Mái Janos tüzoltónak, ki a ponyvát tartotta, fejére ugrott, ezt is, magát is könnyebben megérvte. Az ijedség nagyobb volt a bajnál, habár a dologból könnyen válhatott volna komolyabb baleset, sőt szerencsétlenség is. A gyakorlatot a jutalmak kiosztása követte; egy aranyat és két ezüst forintot osztottak ki jutalomképp a legjobb mászó és ugró számára. Az aranyat *Simon*, egy-egy ezüst forintot pedig *Dattler* és *Taschner* tüzoltók kaptak. A tüzoltói diszgyakorlat után egy pár futó stb. verseny következett künn a téren, nagy öröme a „versenyző” gyerekhadnak, ki ily módon pompás mulatsághoz jutott, sőt „jutalmakat” is kapott fényes huzasok alakjában. — Négy óra után nagy riadalom támad a téren levő óriási embertömegben. Vucskics ur háza kapujából, hetyke jockey-gyerekek hátán, méltósággal komolysággal lép ki egy díszesen felkantarozott és felnyergelt — számar: a *tombola* főnyereménye. A hátán ülő, izléses jockeyöltönybe bujtatott, gyerek odadirigálja a jámbor fület a Zöldfa-kertbe: „bemutatni.”

A kert felé ezalatt úgy a főtérről, valamint a város minden pontjáról valóóságos népvándorlás vette kezdetét. Kanizsa apraja-nagyja, gazdagja-szegénye mind, mind eljött ünnepelni, mulatni. A Zöldfa-kertben talán még soha sem volt annyi ember, mint ezen a napon, de ünnepély vagy multság sem egyhamar volt Kanizsán, melyben annyi ember vett volna részt. A pénztárnál a két dr. *Rohschild* és *Tandor* ügyvéd urak a legnagyobb elismerésre méltó, fáradhatlan buzgalommal árulták a jegyeket késő estig és el is aztak *es-r kézzáradt* több jegyet, ami Kanizsán kétségtelenül vajmi ritka esemény. Hja mégis csak van lelkesedés nemzeti ünnepély és — nagy multság iránt.

Multság — az igaz — volt elég. Az óriási közönségtől elektintve is, magának a népvannepély helyét képező Zöldfának fiziognomiáján is meglátszott, hogy itt nagy dolgok készülnek. És e helyen illő, hogy elismerésünknek s az egész közönség elismerésének adjunk kifejezést első sorban *Pongrácz* tornatanár ur iránt, ki a helyiség díszítését és az ünnepély megtartására való alkalmassá tételét kitünő izléssel, szakértelemmel és nagy fáradozással vitte keresztül. A kert bejáratától jobbra volt a pénztár, ennek átelében egy kis sátor, hol a „Panorámá”-nak az ünnepély alkalmából megjelent díszszámát árulták. A sátor mellett egy nagy tizedes mérleg várta míg rákerül a sor — a soványok és kövérek versenyi alkalmával. Ezután következett egy izléses diadalkapu „Üdvözlégy!” felirattal. Itt ellenőrizték a buzgó rendezők a jegyeket. *Krenauer* és *Bartos* urak buzgólkodtak itt közmegeledésre. A

Roppant lökést ad bankomnak. Át akarja venni a bankot, de én keményen tartom magam, — de folyton veszek.

A játsszók ritkulnak, Én nem hagyom el a bankadó székét . . .

A mellék teremben nagyon vigan vannak a souper mellett . . .

Kezdenek sajnálni nagy pechem miatt. Igaz, hogy most már nagyon komolyan vesztetek. Pechem rendkívüli.

Roppant melegem van és szivarjaim száma, melyek mind elalszanak, kiszámíthatatlan . . .

Öt óra. Nem, marad más, csak pont, egy-egy minden tableaura! . . .

Szomorú! szomorú!

Mosolygok szerencsétlenségemben. Értetni kell a „nem mutatást.” Ily későn már senki sem fog jönni . . .

Enfin! A szerencse visszajön. Három vagy négy tételt nyerek egymásután. Ideje volt, már hat óra mult. A nap besótt a függönyökön, melyeket szorosan záratok össze, mert a napvilág fáj szememnek . . .

Időre van szükségem, hogy helyreussem veszteségem, mert a két pont nagyon olcsón játszik, — egy louis minden tableaura . . . Allons! A sors baszél — ez a „culotte!” Nem marad más hátra, fel kell kelni. A pénztárhoz megyek összeadni bön-jaemat. Egész kötetelt képeznek . . . Rágyujtok századik szivaromra; — fordítsunk gondt a látszatra . . .

— Ön sokat veszít?

— Ugy, ugy, ee sokat nyertem az utóbbi napokban

Ez ugyan nem áll, de nem szükséges elérkeznyülni.

Átmelegy a termeken, ahol még vig souper-ök vannak. Közönyös arccsal leülök vagy öt perczre.

Azután lemelegy. Levagöre van szükségem.

Allons! Holnap reggel — Izraelbe megyünk!

(Francziából.) ANTI.

diadaliv előtt volt még a ruhatár sátra. Belől halra első helyen egy zöld függönyvel bevont sátor, magas állványon, előtte podium: ez volt a „szellemsátor” az este következő spiritiszta és antispiritiszta kokler-ságok számára. Az előtte levő podium szolgált később a szónokoknak is emelvényül. Továbbá a címerekkel és szönyegekkel díszített nagy emelvény a tüzoltó zenekar részére; a tánczhelyen földiszítve, csillogó lampionokkal körülfalagatva, mellette ismét emelvény a cigányok részére. A kertnek minden egyéb, felhasználható helye asztalokkal, székekkel, telerakva, úgy, hogy az aránylag kis kertben mégis ülőhelyet kapott a nagy közönségnek több mint — fele.

Ugy fél öt óra tájban kezdődött benn a kertben a télaajdonképeni népünnep. Vigan húzta a cigány s meglepően jól fujták a tüzoltók az egész ünnepély tartama alatt. A tüzoltók nótáit többször, különösen egy fellette sikerült quodlibetet, igen élénken megtapsoltak és meg is ismételtették. A versenyeket a teke-versenyen kezdtek, s a versenyzők ezután folytatták a tekezést öreg estig. A tekeverseny után multságos hecczként következett a *kövér* és *soványok* versenye. A legkövérebbek nem mertek versenyezni, a kinevettetéstől való félelmökben, *Szigritz* ur úgy elbujt, hogy meg se lehetett találni. A derek tüzoltó, ki mint kikéltő szerepelt, fáradhatatlanul fujtá szipját, és kiáltoa be a közönségbe: „Kövér urak és hölgyek, versenyezni! — de hiába, a legkövérebbek csak nem jöttek úgy, hogy a díjat három versenyző közül egy 105 kilós ur vitte el, mint Nagy Kanizsa legfontosabb embere.” A versenydíj egy aranyakat „késztítő” kómius kis alak volt. A *soványok* versenyénél már sokkal több volt a pályázó; a díjat, egy apácát, egy Bokor nevű ur nyerte el, mint 45 kilogrammos ember.

Élénk derűtséget keltett, mikor a kiáltoó felhívta versenyre a *magorrukat*. Igen sok nagy orrot lehetett látni abban a kertben, versenyző mégis csak egy akadt: *Apostolovics* ur, ki 75 milliméteres, nem épen monstruózus, orrával mint győztes, maga futotta be a pályát. *Vucskics* ur igen kitünő orrmérőnek bizonyult,

Következett volna a *nagy fűlek* versenye, de erre már egyáltalában nem akadt versenyző; akárhogy hajszolták is a rendezők a nagy fűleket a kertben. A verseny tehát elmaradt.

Nagy multság volt a nézőkre a *szék-futás* is, mely ezután következett. Egy csomó jelentkező gyereket székokba kötöttek és ezek telette kómius ugrásokkal igyekeztek a cél felé. Egymás után estek hasra a pályán; az utánuk menő ügyelők alig győzték őket egymásután felemelgetni. De azért kitünő jókedvben voltak még az elbukottak is, és hogy ez a jókedv el ne muljon, mind-egyik kapott a fáradságáért egy-egy pénzdarabot.

A *kalbász-üv verseny* az eddigiek közül legtöbb jókedvet keltett. A podiumra fel állt két gyerek, és egy hosszú kalbásznak a két végét szájába véve, keztek egymásfelé enni. A kalbász kellő köképen egy ezüst forint volt, a jutalom tehát abban állt, hogy aki előbb eszik a közéjig, azé a forint. Kapta is magába a kalbászt a két fiu, míg az egyik nagy diadallal felmutatta a pénzt. Most a *szék-pályaverseny* bírálói jártak be a kertet, személgre véve a jelenvolt leányokat és menyecskéket, hogy igazságosan ítélessék oda nekik a díjat.

A tüzoltó zenekar harsogó tussal kisérte az eredmény kihirdetését, mely szerint a bírálók a leányok közül legszebbnek találták *Rosenberg Adél* kisasszonyt, a menyecskék közül pedig *Horváth Boldizsárné* urhölgyet. A díjakat, gyönyörű munka kosár és legyező, nyomban ki is adták a pályanyertes hölgyeknek.

A versenyek programja ezzel — miután a csárdásversenyt éjjelre halasztották, — egyelőre véget ért volna. A tánczhelyen elkezdte a fiatalság a csárdásokat rojni, a kert bérleje alig győzte hordatni az ételt és italt az éhes és szomjas közönség számára. Be is esteledett már; kigyúltak a lámpások, mécses, lampionok és a bódé elé csödülnő közönség előtt elkezdhetett multságos mutatóványait a helybeli Vice-Cumberland, akit harsogó kacajjal fogadtak, mikor mutatóványai végén a szellem-sátorból mint szellem jelent meg, — háló-sapkával, fantasztikus, bő ingben.

Most — programmon kívül — elkezdett cseperegni az eső; de az legkevésbé sem

artóatlat vissza a közönséget attól, hogy meg ne hallgassa az ünnepi költeményeket. Az első *Tuboly* Viktor, a második *Farkas Imre* szavalt, nagy éljenzést kelte mindkettő. A két ünnepi költeményt lapunk tárczában találják olvasóink.

Az eső nem volt komoly, el is állt nemsokára a harminczkrajczáros közönség roppant vidám hangulatban, a táncz mellé mindenféle extramulatságot rendezve magának, egyútt maradt a zoldfakertben egészen öt óráig. A hatvankrajczárosok pedig — vagy négyszázan — átvonultak a Szarvasba: tombolára, csárdás-versenyre és tánczra.

Mindhárom pompásan sikerült. A tombola féltizenkettőt tartott és körülbelül 160 frtot jövedelmezett. A legszeretelméltóbb rablást is vitték véghez a tombolajegyeket áruló kisasszonyok, kérielhetetlenül megadóztatva minden pénzfogható férfit. A megmaradt jegyeket ellicizálták. A legértesebb tárgyat, az élő csacsi, *Welisch* Ida kisasszony nyerte meg tombolául.

A nagyteremben már a tombola közben is tánczoltak; a tombola után pedig megtartották a csárdásversenyt, melyben a hölgyek közül *Geiger* Ninka k. a nyerte meg a díjat, férfi három is kapott jutalmat: *Horváth* György, *Weber* és *Viosz* urak.

A táncz vigását csend váltotta fel, mikor éjfélkor *Remete* Géza előadást tartott: az ünnepély alkalmából fejtegetve a társadalmi kibékülés és összetartás jelentőségét, végül indítványozva a polgári egylet regenerálását. Az előadást megéjlenétek.

Három óra utánig tánczoltak ezután a Szarvasban, míg a mulatságba belefáradtak a lábak, tüdők és az utolsó ünnepi is haza ment, *Morpheus* karjai között kellemes álmadozással tovább szöveendő a nap kellemességéit.

Az ünnepély összes bevétel — mint halljuk — 700 forintot felül van, mely tekintélyes összegből mintegy 200 forint maradt a jótékony célra. A kiadások ugyanis 500 forintnál többre ruának. Szép anyagi eredménye volt tehát a Szt. Istvánnapi nemzeti ünnepnek, de mi még többre becsljük az elért erkölcsi eredményt; a társadalmilag egymáshoz való közeledés örvendetes jelenségét. Ujából őszinte köszönet a derék rendezőségnek.

Hadastyán-egylet Nagy-Kanizsán.

Arról értesülünk, hogy városunkban határozott irányu mozgalom indult meg egy hadastyán-egylet létesítése tárgyában. Az egyletek alakulása egyáltalában s kivált az effajta egyletek nagy befolyással lévén a társadalmi és közszellemre, eléggé fontosnak találjuk ezt a mozgalmat, hogy külön cikkben méltassuk.

Mindenekelőtt azon kezdjük, hogy elvöl nem vagyunk barátai az egyletek túlszaporodásának, ami éppen olyan kevéssé egészséges tünetny, mintha az emberekben éppen semmi érzék sincs a közszellem emelése iránt; — de még kevésbé vagyunk barátai az olyan egyleteknek, melyeknek — mint a legtöbb hadastyán-egyletnél — hatása leginkább abban nyilvánul, hogy az illető egyleti tag a maga paszománnyal többé-kevésbé tulterhelte, aranytól csillogó egyenruhájában az utcán végigparádézva, az idegen előtt úgy tűnik fel, mintha valami külföldi generális volna, sőt idővel magamat is annak hiszi. Nyilván továbbá az egylet hatása annyiban hogy az egyleti tag urak vajmi gyakran találak alkalmas titulusot az összejövetelekre és alkalmas módot, hogy ezt ismét hibendívé tegyék. Igaz ugyan hogy az ilyen hadastyán-egyletnek a kifejezett célja az önszegélyezés, betegapólas, temetkezési költségek fedezése stb., de rendszerint úgy szokott lenni, hogy amibe az egyleti tagság a tagsági díjakon kívül kerül, az sokkal nagyobb összeget tesz ki, mint a mennyit csakugyan közszékre fordítanak.

És ezután — még ezektől eltekintve is — nagyon kevés praktikus célja lehet az ilyen hadastyán-egyletnek. A drága egyenruha, mely a sok parádé alkalmával nagyon hamar megkopik, az időtrábló kivonulások stb. mind olyan hátrahordító faktorok, melyekkel nem igen érnek fel azok az előnyök, melyeket az egylet tagjainak nyújt.

Ezek az előnyök sokkal egyszerűbb és sokkal kevésbé költséges módon érhetőek el.

Betegségélyező és temetkezési egyleteink vannak elegendő számmal; az igaz hogy az ezekben való tagság nem olyan cifra, mint az uniformis hadastyán, de a cél utóvégre is ugyanaz és így könnyebben van elérve.

Sőt — szerény véleményünk szerint — éppen ezek az ugynevezett hadastyán-egyletek találkoznak legkevésbé a mi polgári — izlésünkkel. A harcsoz, amíg a hadsereg kötelekében áll, ugys tagja egy szigoruan exkluzív testületnek elannyira, hogy egész külön osztályt képez a polgárokkal szemben; a katonát nem számítják a polgárok közé; le kell mondania polgári cziméről, foglalkozásáról, mihelyt katonává lesz. De ez az állapota csak addig tart, amíg tényleg tagja a hadseregnek. Ebből kilépve ismét elfoglalja előbbi helyét a társadalomban; szokásokra, foglalkozásokra, életmódra nézve egybeolvad többi polgártársával. Nem tagja többé az előbbi kasznak.

S ha a katonai társadalom megkívánja minden egyes tagjától, hogy büszke legyen arra a helyre, melyet elfoglal, hogy büszke legyen a fejedelem kabátjára, melyet visel, miért ne kívánhatná a polgári társadalom ugyanekkora joggal minden egyes tagjától, hogy büszke legyen arra, hogy az államnak munkás polgárai között foglal helyet. És jó szemmel nézheti e az a polgári társadalom, ha a polgár szinte restelkedve viseli ezt a polgári ruhát s mert mégis viselnie kell, egyletet alakít, alkalmat keres arra, hogy egyszer másszor mégis utanozhassa katonásdiánsan a valódi katonákat, azokat, kik közé valaha tartozott.

Ez a dolognak a komoly oldala s ezeket mind jó lesz egy kissé megfontolni a hadastyán egyletet alakítani akaró uraknak. A dolognak nevétséges oldaláról nem akarunk szólni, nehogy azt higgyék, hogy őszinte jóakarattal egyéb vezérelt bennünket e sorok megírásánál. Hiszen bennünket az egész hadastyán-egylet alakításának ügye távolról sem érint, mi az illető uraknak saját érdekükre való tekintettel iktattuk ide ezt a néhány megjegyzésünket. Éppen ezek a hadastyán-egyletek sehol sem szoktak népszerűsége szert tenni s számuk — kivált Magyarországon — épen ennél fogva aránylag igen csekély. Ahol vannak, ott is többnyire németek a tagjaik. Az ilyen egyletet a polgárok nem szeretik, a katonák még kevésbé.

Tudjuk, hogy ez az igénytelen cikk aligha lesz képes visszatartani szándékuktól a hadastyán urakat. És nem is akarjuk őket teijesen elriasztani. Csak még egy kérelmet: Ha már egész határozottsággal el vannak tökélye, azt az egyletet megalkítani, alakítsák ugy, hogy minél kevesebb legyen körülötte és benne a haszontalan parádé s minél több a praktikus közszél. Csakis így lehet némi értelme, különben komédia.

Különlélek.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Alig mulik el hét, hogy egy-két feljegyzésünk ne lenne ebben a legszomorúbb rovatban. — E hó 21-én megint egy szerencsétlen fiatal ember próbált öngyilkossá lenni. *Kohn* Ignác gesztii illetőségű, könyvvívó a *Bernstein* J. K. budapesti bútorkereskedő czég-nél, e hét elején jött Kanizsára s a Szarvas szállóban fogadott lakást. 21-én reggel 9 órakor eltávozott a szállóból, kiment az alsó erdőbe s a magával vitt revolverből három lövést intézett maga ellen: egyet mellébe, egyet homlokába, s egyet — hihetőleg részkelő kézzel — karjába. Egy erdőőr még élve találta a szerencsétlent, kit a városi kórházba szállítottak, hol e perczben, midőn ezeket írjuk, még él, de fölépüléséhez kevés a remény. Atyját a kapitányság táviratilag értesítette fia szerencsétlétéről.

— **Felbőszakadás.** *Habótón* — mint lapunkat értesítik — felbőszakadászerű zápor volt e hó 20-áról 21-ére forduló éjjel. Épületekben, különlőv szénában, szalmában roppant nagy károkat okozott a felbőszakadás; emberéletben szerencsére — nem történt baj.

— **Ritka Istvánnak** lehetek szemtanúi, akik e hó 21-én reggel fél hatkor keltek — vagy lefeküdtek. A vasúti utcán és a főtéren át gősmozdony haladt. Mindenesetre elsőilyenemű jelenség kanizsai utcán. A mozdony különlőv Pestről jött gőszántógép; egy szentpéteri gazdaság számára hozták ideig vasúton; innen pedig a maga erejéből folytatta útját.

— **Az új kórház** berendezésének munkálatai — mint nekünk hírtl adják — serényen folynak és a vállalkozók egész buzgósággal vannak azon, hogy a kórházat legközelebb meg lehessen nyitani. Kívánatos is volna a legnagyobb mértékben.

— **Hirdetmény.** A nagy-kanizsai községi népiskolákban az 1884—85 tanévre a beiratások szeptember hó 1-től 7-ig a városi iskola épületben tartatnak meg és pedig reggel 8 órától, 11-ig, délután 2-től 4-ig. Hiyatalosan felkéretnek a t. szülők és gyámok, hogy tanköteles gyermekeiket ezen idő alatt beirassák és a beirandókat is magukkal hozni sziveskedjenek. Kelt Nagy-Kanizsán, 1884. aug. 23-án. *Az igazgatóság*. Jegyzet. Az iparos tanoncok beiratása szeptember hó 7-én eszközöltetik.

— **Öngyilkosság?** E hó 21-én városunkban az a hír terjedt el, hogy *Woher*, *Knebelezerd*-beli hadnagy, ki a legutóbbi időig Kanizsán volt állomáson, Sopronban, zászlóaljajelenleg állomáson *agyonlőtte* magát. Nem ismerjük a hír eredeti forrását s miután eddig nem talált hiteles megerősítésre, csak a legnagyobb tartózkodással közöljük.

— **A cselédleányok erkölcsi haladása** most már annyira megy, hogy a mulatságból reggel nem is egy, hanem három mesterlegény kíséri haza némelyikét. Egy ilyen sajtárhölgyet a Szt. Istvánnapi ünnepély után reggeli 4 órakor hárman haza kísérték s mivel egyet sem eresztethet be magához, beverték gazdája öv. *Wintersteiné*, ablakját. A rendőrség oltalma alá vette a felültelet Adoniszokat.

— **A Szent-Istvánnapi népiünnepély** rendező bizottságnak pénztárosa dr. *Rothschöld* Samu ur, felkéri azokat, a kiknél gyűjtő-ívek vannak, hogy ezeket, valamint a gyűjtésből netalán befolyt pénzeszegeket hozzá minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

— **Betörés.** E hó 16-áról 17-ére forduló éjjel az őrzőratot teljesítő rendőrök egy gyanús embert tartóztattak le a Magyar-utca és *Kinizsi-utca* sarkán. Körülkutaták a tájat és a *Blau* M. és fiai czég raktára körül levő kertben öt zsák borkövet találtak, melyet hihetőleg a tartóztatott ember és ismeretlen társai vittek ki a raktárból. Ebbe csakis átkulcs segítségével juthattak. A tartóztatott meg is nevezte két társát, de ezek az éj leple alatt ellilantak és még niucsenek meg. A lopást szinte kétségtelenné teszi az a körülmény, hogy a tartóztatott ember, különben orosztonyi lakos, mestersegére nézve borkövágó. A vizsgálat ebben az ügyben erélyesen folyik.

— **A Balatonegylet** f. é. augusztus 31-én, vasárnap d. e. 11 órakor Balaton-Füreden a gyógyteremben tartja második rendez évi közgyűlésését, melyre az egylet tagjait tisztelettel meg hívom. *Napirend:* 1. Az egyleti választmány által választott igazgatóság jelentésének tárgyalása, a fölmentvény megadása. 2. A bemutatási záradékkal ellátott módosított alapszabályok előterjesztése és az ennek értelmében megajendó új választások. 3. Egyéb indítványok. — A közgyűlésen az egyleti tagok írásbeli megbízás alapján képviselhetik magukat, ötnél több szavazatot azonban egy tag nem képviselhet. Balaton-Füred, augusztus 15. Gr. *Essterházy*, *László* elnök.

— **Könyvtárcs.** *Csuday* Jenő. *Zrinyiek*, a magyar történelemben. 1866—1704 Ára 4 frt. *Endrődy* Sándor. *Balaton* ég alatt (elbeszélések) ára 2 frt. *Eurisson* *Vizsolyi* Gusztáv bukása. Fény és árnyképek *Tolnavármegyéből*, és az *Avia* itkai ára 1 frt. *Horváth* Béla. *Hulló levelek* (elbeszélések) ára 1 frt. *Jankovich* Gyula. *Nefejejtés* alak beszályék és rajzok ára 1 frt. 40 kr. *Jankovich* Gyula. *Az Indusok és Perzsák* ós vallási élete. Ára 1 frt 20 kr. *Dr. Fischer* *Engelbert* *Lőrincz* után. *Konez* Sándor. *Rajzok és elbeszélések* ára 1 frt 20 kr. *Margirai* *József* *Hrvát* nyelvtan tanönyvből és magánhasználatra köteve ára 1 frt 50 kr. *Mihók* Sándor. *Magyarország* megyékben ára 23 kr. *Rakodczay* Pál. *Színészlet* rendszere ára 1 frt 20 kr. *Salamon* *Ferencz*. *Két magyar* *Diplomata*, a tizenhetedik században (új kiadás) 1 frt 40 kr. *Tolnay* *Lajos* *Az oszlopbaró* regény 2 frt. *Dr. Toth* *Lajos*. *A Heveny*, tertőző betegségek tanának átnakulása 1 frt. *Várdy* *Gábor* *Országgyűlési* levelei — kiadja *Szilágyi* *István* II-ik kiadás 2 kötet ára 4 frt. *Wertheimer* *Ede* *Ausztria és Magyarország* a XIX. század első tizedében ára 4 frt. *Friedrich* *Paul*. *Lehrbuch* der *Heitz- und Lüftung* technik 2 frt 50 kr. *Zeitschrift für Elektrotechnik* *Zweites* *Jahrgang* I halbband 4 frt. *Briefstaschen* *kalender* 1885. 20 kr. *Portemonnai* *kalender* 1885. ára 20. 30. 40 kr. *Hempel* *Taschen-Kalender* für dem *Ostr* *Forst* *virth* 1885. 1 frt 60 kr. *Dr. Nader* *Oestr*. *Medizinal-Kalender* 1885. 1 frt 60 kr. *Petraschek* *Forstlicher* *Vademecum* 1885. 2 frt. *Petrascher* *Oester*. *Forst-Kalender* 1885. 1 frt 20 kr. *Landwirtschafts-Kalender* 1885. 1 frt 60 kr. *Vogel's* *Volks-Kalender* 1885. 65 kr. *Petz* *Volks-Kalender* 1885.

60 kr. *Jrjisch*. *Katholischer* *Volks-Kalender* 1885. 54 kr. *Kaphat* *Fischer* *Fülöp* *N.* *Kanizsán* és *Csáktornyan*.

Közgazdaság.

Gabona árak.

Nagy-Kanizsa, augusztus 22.

78 kilogram buza 7 frt. 50 kr. 76 kil. 8 — Rozs 6 frt. 80 kr. 7 frt. 10 kr. — kr. Zab 6 frt. 6 frt. 25 kr. — tengeri 6-25 kr. / frt 50 kr. árpa 6 frt. 50 kr. 8 frt 25 kr.

A vasuti menetrend.

Kanizsa-Buda-pest	Ind.	gyors vonat reggel 6 ó. 28 p.	vagy. vonat reggel 7 ó. 30 p.	sz. von. reggel 8 ó. 12 p.	szem. vonat reggel 8 ó. 15 p.
Buda-pest-Kanizsa	Ind.	szem. vonat délután 1 ó. 59 p.	vagy. vonat este 6 ó. 50 p.	gy. v. este 10 ó. 40 p.	szem. vonat reggel 4 ó. 45 p.
Kanizsa - Pragerhof	Ind.	szem. vonat d. u. 2 ó. 45 p.		gy. v. este 11.30	szem. vonat reggel 5 ó. 30 p.
Pragerhof Kanizsa	Érk.	gyors vonat reggel 6 ó. 17 p.		sz. v. este 11.15	szem. vonat este 5 ó. 30 p.
Kanizsa-Pécs	Érk.	szem. vonat reggel 11 ó. 05 p.	vagy. vonat reggel 6 ó. 35 p.	sz. v. este 11.15	szem. vonat reggel 4 ó. 45 p.
Bécs-Kanizsa	Érk.	szem. vonat d. u. 1 óra 48 p.	vagy. vonat este 10 ó. 25 p.	sz. v. reggel 4 ó. 05	
Kanizsa-Bécs	Ind.	szem. vonat d. u. 2 ó. 25 p.	vagy. vonat este 11 ó. 05 p.	sz. v. reggel 4 ó. 45	
Bécs-Kanizsa	Érk.	szem. vonat este 11 ó. 75 p.	vagy. vonat reggel 6 ó. 55 p.	sz. v. d. u. 1.40	

Nyitltér.*)

65. 12—12

A MOHAI

AGNES

FORRÁS

háznák egyik legszénsavdusabb

SAVANYUVÍZ

kittűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmáin alapuló bajában. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének föllökészése kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

1883. évben 1 millió palaczk szállítottat el.

Fris töltésben mindenkor kapható

Édeskuty L.

m. kir. udv. érvényes-árállítási bejegyzés.

Ugyanint minden gyógyszerárban, flúszerekedőben és vendégülökben.

* Az e rovatban foglaltakért nem vállal magán felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő a kiadó:

VARGA LAJOS.

Társzerkesztő

FARKAS IMRE.

Hirdetések.

Itéljetelek magatok.

Mily gyakran vonakodunk valamely gyógyszer megvételétől, a melyet pedig mindenki magasztal. És ugyan miért van e tartózkodás? Egyszerűen csak azért, mert nem akarunk haszontalan kiadást tenni, bármily csekély legyen is az. De itéljetelek magatok, hogy egy 70 krnyi csekély kiadás lehetett volna-e jobbra fordítani, mint a következő esetben:

Miután 12 évig azékrekedésben s az ezzel járó fájdalomnak szenvedtem és sehol segítséget nem találtam, pedig fűrdőket is használtam, egészségem helyreállítását egyedül *Brandt* R. gyógyszerész sráczki labdacsnak köszönöm. Azok használata óta a legjobb egészségem van, mit ennél bizonyítottok. Kelt jun. 12-én, az eisendorfi üveghutában *Weissensulz* mellett, Csehszországban, *Bairle* M. főüvegfúvó mester.

A labdacsnak valódiságára nézve ügyelni kell, hogy a doboz czimlapja *Brandt* *Richard* aláírásával s a fehér keresztrel vörös mezőben el legyen látva.

Legfinomabb.
Gabona-Köménylikőr.
E. Lichtwitz & Co.
 cs. kir. udvari szállítók Tüppau-
 ban. 183 2-4
 Ez a finom, szesz-köménylikőr, melytől különös guddal gyártanak tiszta gabonapálinkából és válogatott hollandiai, sünd köményből, kitűnő hársával van az emésztésre és mint jóték, joles egészésségi szer legjobban ajánlható
 1/2 Fred. literesüveg 1 frt. 60 kr.
 Kapható: Rosenfeld Adófnál N.-Kanizsán.

1137 sz. tk. 884

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A csáktornyai kir. járásbírósg mint teleggönyvi hatóság részéről, ezennel közhírré tételük: hogy Tomasek Imrénék, Katanecz Francziska férj: Cseh Miklósné domásineci lakosó ellen 125 frt. tóke s járuléka iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszékhez tartozó ezen kir. járásbírósg területén levő a domásineci 131 sztkjvben A I. 161 hrsz. szám alatt Katanecz József és a végrehajtást szenvedett közös tulajdonátul felvett 414 frtra becsült ingatlan a közösség megszűntetése czéljából egészen, a domásineci 507 sztkjvben A I. 493, 1337 II. 1102 171/a, 1798/b, 2274/b, 2349/b, 2302/a, hsz. szám alatt felvett 310 frt. 7 kra becsült domásineci 508 sztkjvben A + 1336 hsz. szám alatt felvett 19 frtra becsült, — a dekanovezi 101 sztkjvben A + 207 hsz. szám alatt felvett 39 frtra becsült ingatlan birtok, ugyanezen összeg kikialtási ár és ennek megfelelő 10% bánatpénz letétele kötelezettsége mellett; a domásineci községbíró háznál

1884. évi szeptember hó 20-án d e 10 órákor

tartandó árverésen eladni fog.

A részletesebb árverési feltételek ezen kir. járásbírósg teleggönyvi czetályánál és a domásineci község bírónál betekinhetők.

A kir. járásbírósg mint teleggönyvi hatóság Csáktornyan 1884-ik év márczius hó 20-ik napján. 193 1-1.

3313 érk. 1884. május 20-án.

ARVERÉSI HIRDETMEY.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék mint teleggönyvi hatóság részéről közhírré tételük, hogy a maróci 3 sz. tkvben + 1-4 sorsz. alatt Tóth Janos tulajdonátul felvett ingatlanokra 2233 8840. sz. a. Balaton József javára elrendelt s folyó évi

szeptember hó 12-ik napjának d e. 10 órájára

Maróc község házához kitűzött árverés Süket Katalin maróci lskós javára is meg fog tartatni.

Kir. törvényszék, mint teleggönyvi hatóság Nagy Kanizán, 1884. május 23-án.

TAMÁSY STOCKER ANTAL
 elnök. 192 1-1 jegyző.

Főrszék N.-Kanizán Weisz testvéreknél. 84 20-24

88/érk. 1884.

Pályázati hirdetmény.

Zalamegyében az 1879 XXXI. t. cz. 21. §-ának végrehajtása czéljából szervezett öt erdő kerületben betöltendő erdőtisztai állomásokra ezennel pályázat hirdettetik. Ezen erdő tisztai állomások és az azokkal egybekötött javadalmazások.

1. A z.-egerszegi és a stimegi szolgabírói járásokból alakított erdő-kerületben egy megyei főerdési állomás 900 frt. évi fizetés, 200 frt. lakbér, 300 frt. utazási és napidijátalány, 12 frt. irodai általánnyal.
2. Az alsó-lendvai, csáktornyai és perlaki szolgabírói járásokból alakított erdő-kerületben egy megyei erdőési állomás 800 frt. évi fizetés, 150 frt. lakbér, 300 frt. utazási és napidij általány, 12 frt. irodai általánnyal.
3. A letenyei és a novai járásokból alakított erdőkerületben egy megyei erdőési állomás 700 frt. évi fizetés, 150 frt. lakbér, 300 frt. uti és napidij általány és 12 frt. irodai általánnyal.
4. A tapolezai és a keszthelyi, és végül 5. a kanizsai és a pacsai járásokban szervezett erdőkerületekben egy-egy megyei erdőési állomás 700 frt. fizetés 150 frt. lakbér, 250 frt. uti és 12 frt. irodai általánnyal.

A pályázók az erdőtörvény 36 §-ában meghatározott minősítést, hiteles okmányokkal igazolni tartoznak, s figyelmeztetnek, hogy szabályszerű kérvényeiket alólírotthoz folyó évi október hó 1-ig nyújták be, mert a fent megkivánt képeztést benem igazoló, valamint az elkészen beérkezett kérvények tekintetbe nem fognak vétetni.

Megjegyztetik ezuttal, hogy a kinevezendő tiszték kötelesek lesznek a kezelésük alá tartozó erdőkről az üzemeterveket a birtokosok felkérésére, az erdőzeti albizottság által megállapítandó mérsékelt ár-egységért, a nagyméltóságú miniszterium által engedélyezendő határidő alatt elkészíteni, továbbá, hogy az illető erdőtisztai tartozik a kinevezés kézbesítésétől számítva legkésőbb három hét alatt állomását elfoglalni

Kelt Zala Egerszegén, 1884. augusztus hó 22-én

Svastits Benó s. k.
 alispán, mint az erdőrendézeti albizottság elnöke.

194 1-*

ROBEY & COMP
 Budapestben, állóut 35.

Gőzcseplőgép készleteket venni szándékozók szíveskedjenek a gyári árak iránt Robey & Comphoz mint az eredeti vagerendők cseplőgép gyárosaihoz fordulni. 2 1/2, 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű cseplő szedetek gyárunkban mindenkor készleten vannak. 163 6-9.

Kitűntetve

Linzben	Bécsben	Steiervárosb.	Leitmeritzben
---------	---------	---------------	---------------

Elismert jóságú, tüzbiztos

Kaucsuk-háztető-táblapapirosunkat,

valamint az új táblapapírtetők mázolására és régiek kijavításához szükséges.

☛ Kaucsuk-tetőfennmázunkat ☛

fekete és piros színű, olcsó, de szabott áronkon szállítjuk.

Teljes tetőfedéseket jótállás mellett eszközölünk.

ciszgatólémezeinkre, melyekkel az alapzat fedetik be a talajvíz felszivárgásának megakadályozására, különösen felhívjuk a figyelmet.

Leírásokkal, mintákkal és költségvetésekkel szívesen szolgálunk.

Posnanszky és Strelitz
 Bécs I. Maximilianstrasse 13.
 Berlin. Köln. Kopenhág.
 116 13-13

Ad 4215/84.

Arverési hirdetmény.

Nagy Kanizsa város rendezett tanácsa által közhírré tételük hogy a város tulajdonát képező 14660 frt. becsértéjű a nagy-kanizsai 66 szám tkjvben 863 hrsz a felvett ingatlan tartozékaival együtt

(régi kórház)

f. e. szeptember hó 9-én reggelt 10 órákor a városház tanácstermében nyilvános árverésen elfog adatni.

Az árverezni kívánók értesítetnek, hogy árverezni csak a becsár 10%-kának bánatpénzzel letétele mellett lehet.

A többi feltételek a városház tanácstermében a hivatalos órák alatt a v. levé tárnoknál betekinhetők.

Nagy Kanizsán, 1884. évi augusztus 2 án.

178 3-3

A városi tanács.

Jutalmazva **Fontos** és Ber-
 Bécsben lúben.

mindennemű gőzgép tulajdonosai számára.

Az általunk új módszer segítségével előállított **Folyókavicsanyag** elismert módon a legjobb és legolcsóbb szer meglegkötések ellen gőzcsevezeteknél, hengereknél s minden egyéb fajta gőztartóknál. Fényes ajánlások **cs. kir. és városi hatóságoktól,** valamint Európa legkiválóbb nagy iparosaitól.

A tartósságért és ezélszerűségért sok évi jutállást vállalunk

Posnansky és Strelitz
 Bécs I. Maximilianstrasse 13.
 Berlin. Kopenhág. Köln.
 Állandó raktárunk van
 Budapeston, Prágában, Bránben, Ostrauban, Bilitzben. 184 1-16

Matkovics-féle

HIRES GYOMORLIKŐR

Földmulhatlan és különféle betegségekben kitűnő hatásúnak elismert gyógyital; diáriai alpeceken szedett gyógyfüvekől készített.

Matkovics G. M. Kaliban
 (Dalmácia).

Kapható N.-Kanizsán Prágór Béla gyógyszerésznél, Flumében Jekel Fercernél. 127 14-24

Egy üveg ára 70 kr. Csomagolás és elküldés a megrendelő költségén történik.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
TAL: Bajza-utca 4. sz.

Minden a lapszemle részvevőnek közzétételére, továbbá előzetesek, felszámolások, hirdetések stb. ide tartoznak.

Előzetesen levelek csak ismert emberek fogadottak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ZALA

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

A Zalamegyei ügyvédegylet, a Nagy-Kanizsai és Délzalai takarékpénztárak, Bankegyesület, az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és önszegélyző szövetség hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Egész évre	5 ft. — kr.
Fél évre	2 50 —
Negyedévre	1 25 —

Hirdetéseik jutányosan számítottak.

Arverési s egyéb hivatalos hirdetéseknek 10 kr. költségdíj, felül 10% szöglet díj, azonban minden szövegért 10% kr.

Nyitáti petitsora 10 kr.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: Vasárnap.

A törvénykezési szünet után.

A bírák vakációjának is vége. A két hónapi törvénykezési szünet augusztus 31-én lejárván, a bíróságok ujult erővel fognak azon anyag feldolgozásához, mely a hosszú időköz után nem csak a halmazzá szaporodott. Egy kis szorgalom és ambíció mellett azonban a mi kipróbált erők megbirkóznak fokozott teendőikkel is, úgy hogy bizvást remélhetjük, hogy rövid idő múlva az ügyek újból a rendes folyamatba jönnek. Kívánunk is hozzá őszinte szívvel ép erőt és egészséget.

Valhányszor azonban a törvénykezés ügye szóba kerül, mindannyiszor sóvárogva gondolunk azon reformok létesítésére, melyek a szóbeliség, decentralizáció, ügyvédség és a többi igazságtügyi kérdések tekintetében égető szükségességgel várják megoldásukat. Vajon szabad-e reménylenünk, hogy a törvényhozás, vagy helyesebben mondva az igazságtügyi kormány, az ország ezen egyhangulag sürgető követelményei előtt már nem sokáig fog kitérni, a vajon meddig kell még várnunk, míg ezeket a kérdéseket az öökös tanulmányozás stádiumából a komoly eldöntés útjára juttatják?

No de ezek országos érdekű dolgok, amugy hírtelenben nem lehet még a megbízhatóságuk sem végezni csak azért emlegetjük ezeket, mert — mint mondtuk — mindannyiszor eszünkbe jutnak, valahányszor igazságtügyi tükörrel van szó. Bővebb megvitatásukat fejtegetéseket hivatottabb s nagyobb hatáskörű szakszólókra bizzuk; emléstükkel csak egyet könnyíteni akartunk magunkon.

E soroknak a törvénykezési szünet lejárat alkalmából más irányt, más célt tűzünk ki. Nem olyan általános fontosságot ugyan, mint amilyen az előbb érintett kérdéseknek van, de olyant, amely bennünket a legközelebb-

ről érdekelvén, reánk nézve mindenestre elegendő fontossággal bír.

Korunknak egy sajátos tünete, hogy mindenütt, minden téren és mindenféle alakban felszínre kerül a szociális kérdés. A társadalomban s a társadalomnak való élés módja és alakja előérbe lép, akármelyik társadalmi osztályról legyen szó. Sajátságos, hogy amily mértékben előhaladnak az emberek a társadalmi összefüggés ideális problémájának megvilágításában s az e probléma megvalósítását célzó működésben, ellenkező oldalról ugyanily mértékben képződnek az egyes csoportok, melyeknek tagjai nem mint önálló egyedek, hanem éppen mint csoport tagjai akarnak benne lenni a társadalom nagy összecsoportjában. S így alakul egymásután a sok társadalom a társadalomban. Felelőt, szinte mondhatni egész középkori hatalmával az egyetemes szellem, mely azonban, éppen úgy mint a kor, partikuláris jellegű s korántsem mozdítja elő a szociális tudósok és bölcselkedők által óhajtott univerzális társadalom eszméjét.

E sorok nem szociál bőséletei tankönyvbe, hanem a nagyközönségnek szánt újságba kerülnek; nem lehet tehát célunk, azt a kérdést feszegetni; helyesen van e az így, vagy nem? De érintenünk kellett azt az általános jellegű körülményt, mert lényeges alapmomentumát képezi annak, amit voltaképpen mondani akarunk.

Tehát benne vagyunk az apró társadalmak alakulásának korszakában. S újra ismételve bár, hogy legkevésbé sem akarunk most azon töhödni, a jelenség egészséges-e vagy egészségtelen, azt mindenestre konstatalnunk kell, hogy így állván a dolgok sora, a társadalomban élő egyén már most csak úgy fog valóban tagja is lehetni a társadalomnak, ha a többinek példáját követve, megtalálja vagy ha nincsen meg, a hozzá hasonlókkal

együtt megle emli azt a szélesebb körű társadalmat, melynek közvetítésével azután tagja lesz az univerzális társadalomnak.

Ez nem általunk felállított doktrina, az általánosan elismert igazság. S ebből kiindulva, vessünk egy tekintet helyi állapotainkra, különösen pedig azokra a társadalmi viszonyokra, melyek között Nagy Kanizsa város tekintélyes számú jogászokönsége él.

Míg a társadalom többi osztályai között nagyobbára érvényesülni tudott a testületi szellem, míg szoros érintkezésben vannak egymás között, egyesületiek, társas összejöveteleik által a kereskedők, iparosok stb.; addig azt látjuk, hogy éppen az értelmiségi osztály s ebben is kiválóképen a jogászkar nem tudta elérni azt, hogy neki is meglegyen a társadalma. A helyben lakó bírák és ügyvédek még maguk között sem, de még kevésbé egymás között nem teremtették meg azt a kollegiális viszonyt, mely egy belsőbb érintkezésre vezet a társadalmi együttélésnek csak alapját is képes volna megvetni. Pedig ha valahol, úgy éppen enél a társadalmi osztálynál érnék el a társadalmi együttélés által azt, hogy a minél sürültebb érintkezés, a kölcsönös ismeretelésre való minél gyakoribb alkalom által a hasznos a kellemes össze volna kötve.

Másutt nem így van ez. Anélkül, hogy kivülről, vagy akármilyen határozott oldalról kellett volna reá impulzust adni, öszelteműült a jogász osztály éppen úgy, mint a többi. Félreértés kikerülése végett sietünk megjegyezni, hogy másutt sincsen, de itt sem akarjuk, hogy exkluzív legyen ez a létesíteni óhajtott jogászkar; ép oly kevésbé szabad ennek kizárólagosnak lennie, mint a többinek. Csak az a cél, hogy az azonos és hasonló foglalkozásunk alkalmat nyervén arra,

hogy nemhivatalosan is gyakran egymás társaságába kerüljenek, a szakszertől társalgás által saját ismeretköreit, tapasztalataikat tágítsák és más oldalról társadalmilag is oly módon egymáshoz simuljanak, amint az első sorban reájuk magukra nézve kívánatos és célszerű. Ezzel is nagy és fontos lépést tennék a mi zilált, szakadozott társadalmi viszonyaink egyöntetlenségének létrehozása felé.

Az eszmét fölvetettük, mert helyesnek véljük; megvalósítása nem mi rajtunk áll, de szeretnénk hinni, hogy illetékes helyen is pártolásra méltónak fogják találni és azon lesznek, hogy az igé testté válják.

Hacsak teljesen kivülről álló, egyéb körülmények nem fogják útját állani ennek a megvalósításnak. Mert ugylátszik, ott „belül” is vannak ez ellen feltorló akadályok. Nem szeretünk ugyan, a kivált ilyen helyen nem, személyes jellegű viszonyokkal foglalkozni. De mert konkrét eszmét vetettünk fel, a konkrét viszonyokat éppen nem hagyhatjuk figyelmen kívül. Az általunk létesíteni javasolt, akár hivatalos, akár magánjellegű, jogászkar természetesen csak úgy létesülhetne, ha az egyes jogász csoportokat önmaguk közt a legszívesebben testületi viszony lengi át. Már pedig — mint ez már a nagyközönség körébe is kisvívogott ez — például mindjárt helybeli törvényszékünkél nincs így. Igen kevés közülünk van ugyan ahhoz, mi történik ott a törvényeségi épület falai között, de közérdeklő témánkba vágyva szükségét érezzük annak, hogy ezzel a kényes kérdéssel is amennyire hozzáink illik — foglalkozzunk. Utóvégre is köteleességünk: bárhol előforduló anomáliák ellen felszólalni, mindenestre a tárgyhoz illő modorban és a legtisztább jóakarattal.

Igy járunk el akkor is, midőn — nemcsak az imént megpendített

TÁRCSZA.

Még alig, hogy...

Még alig hogy birtoktalan,
S im, máris elvesztéltek;
Oh abból a szép tavaszról
Milyen hamar rideg télt!

S ki rám hozd virágokat
A szép, bolygó tavasz,
Egyen korán, váratlanul
Herószatid el örökre azt...

Kegyetlen vagy!... miért? — nem tudom,
Bár kérdeszem, — hiszen ami
Kegyetlenségnek öccit
Meg tudná nekem mondani.

Szerettelek... Hü árnyékú
Kisértem minden léptedet;
Éltél a bús árnyat,
Mert hiszen csak fény kell neked!

De légy nyugodt, — többé soha
Nem káldalom szerelmeket,
Sohó kérem, hogy visszahozd
A régi boldog percet!

Isen veled!... Lass még idő
Mikor meghánsz tudod,
S ha nem szavattól is soha,
De szajdái fogsz engemet!

De szánamod nem kell nekem!
— Bár beszéltem a szin, — de még
A fájdalom kísértés is él,
Éi bema egy kis bészesség

S ne hidd, ne hidd, hogy nincs erőm,
Nem lesz erőm lemondani:
A hit, remény és szeretet
Meg fognak rá tonítani. — —

Isen veled hát!... Ez hozzád
Ujós bús szavak szavom;
Élj boldogul, s a veledy soha,
Ne légy ilyen boldogtalan!

Deák Kálmán.

Szileziából.

— A „Zala” eredeti tárczája —

A modern népvándorlások a fürdővádban sokban hasonlítanak a madarak vonulásához. Nyáron északra húzódnak, felkeresni a fenyvesek és hús források helyeit, őszre újra felkeresik a melegebb tájakat, le-húzódnak délfele. Monarchiákra nézve a Szudetek olyanok, a minő Skóthion az azigra, Svédhon és Norvégia fensíkja az északi részekre nézve. Ott járnak hűselni.

A Szudetek között, kivált az Altwater-csoport és a spigitzi havasok kitűnő hűselő helyek. A talaj vagy 600 méternyire emelkedik és mi még mindig völgyben vagyunk. Rohanó patakok kísérik az országot, a hegyoldalak mindinkább nagyobb magasságra emelkednek, míg végre a fenyő egészen az országotig beér. Azok a fenyvesek dús moha pázsitokkal kitűnő vizartók, melyeknek in utjma analísi a Szudetek forrásgazdagságukat köszönik. A források igen kitűnő izűek és jéghidegek. Höven lakadnak, úgy, hogy némelyike szonnal csörgő chermely képez s néhány száz lépésnyire már fűrészmalmot hajl. A tiszta forrás viz hazájában jött Priesznitz a hidegviz kúrának gondola-

tára és Gräfenbergben oly szép gyógyhelyet teremtett, mely messzire ritkítja pártját. A sok villa, az elegans restaurációk, a 700 méter magasságban húzóó hársfésétán, a kitűnő kilátás az Altwater-hegy magaslataira évenként ezreket csodítanak Gräfenbergbe.

Savanyukutakat Merischen és Karlsbrunnban találai. Van ugyan még vagy tíz savany viz forrás, de a nép keveset törődik a források tisztaságával s így hasznukat sem veszi. Karlsbrunn porosz fészek. Ottlétemkor egynemelyik burkuskak az sem tetszett, hogy az esetleg odavetődött zsolnai cigányoknak megengedték a Kürsalonban a zenélést. Egyáltalában a porosz soldatszka győzelmei után türhetetlen göggel terjeszkedik. Azt hiszik, övek a félvilág. Karlsbrunn a poroszok jó kávéja végett is igen szeretik. A jó havasi fűvög táplált tehének kitűnően jelenek és ez adja meg voltaképpen a kávé jószágát. Furcsa ugyan, de érdemes a megemléstésre, hogy még a bar is vonzza a porosz urakat Szeleziába. Az erdős-vizes ország ugyan csak a természetrajzból ismeri a szőlővesszőt, de az élelmes kocsmárosok magyar és osztrák borokat mérnek és ezek igen izlelnek a mi Odera-melléki szomszédainknak.

Szeleziában a buzát nem ismerik. A jó termelés árpara és zabra szorítkozik. Árpából készítik a híres Gersten-Knödel, a szeleziának kedvencz eledelét. Szerencsére a burgonya eléggé bőven terem s így te, árpa és burgonyával csak kitél a szeleziain; a ki különben sohasem néz a minőségre csak, a mennyiségre.

Mennyit képes egy szeleziain egészséges gyomor fölemeszeni, azt alkalmam volt tapasztalhatni. A király születés napja nagy ünnep Szeleziában. Véletlenül egybeesett egy falu templomünnepével. Ott volt szerencsém láthatni, hogy először hányféle gombóc van

a világon, azután hogyan lehet azokat egymásután elüntetni. Az ebéd állott először egy Mehlsuppeból, majd Sauerteigsuppe jött, azután sültölt disznóhús káposztával, kása borsóval, mák, szilva, méz, krumpli, — árpakásagombóc, vagy 4 féle lepény (Kuchen) majd liba, kacska, borjupszenye, végre quark vagyis vékony szeletekben vágott sajt. Mellette a sör úgy fogyott, mintha ingyen mérték volna. S mindezek után a Kretschmetben, a kocsmában, késő éjig táncoltak!

A szeleziain becsületos, munkás, nyugodt lelkű, hékés nép. Dalolni nem igen hallani. A munka nagyon igénybe veszi erejét és figyelmét. Hiszen hátán kell a trágyát a hegyekre cipelnie, mert szekerrel oda föl nem lehet! Egyzseri rozs-vetés annyira kiszívja a földet, hogy nem győzi a szegény a sovány földet trágyával és Luschie-val (trágyalé). A clima meglehetősen zord. A völgyekben 5 R° az évi közepes meleg; a hegyek tetén — 1. R° A tél októbertől májusig tart. A nyár többnyire esős. Csak az ősz szép. Ez érleli meg az almát, körte, epret, rozsort, zabot és kendert. Mivel a születések jócskán felülhaladják a halálozásokat, a földirtók igen elapóroznak, — tetemes a kivándorlás is. Szeleziain szatócokat, fuvarosokat még Oláhországban és Krakkó körül is láthatni. Még a fahiány veszélye is fenyegeti Szeleziain. A faipar ma sok munkás kezét táplál, de mivel a nép szaporodása miatt a szántók az erdőket mindinkább felfelé szorítják, végtére is elpusztul az erdőség s megmarad a cserjés, köves, sovány szántó. De hát a szaporodásnak nem lehet gátot vetni, bár-hogyan törjék is lejúket a social-politikusok.

CZIRBUSZ GÉZA.

eszmé érdekében — regisztráljuk azt a nálunk szerette elterjedt véleményt, hogy a helybeli kir. törvényszékek általunk különben ugyan tisztelt elnöke és a törvényszék bírái között fennálló viszony nemcsak, hogy nem a legkellemebb, de sőt annyira feszessé vált, hogy a törvényszéki bírák között sokan áthelyeztetni akarják magukat máshova, hol elnökük részéről nagyobb szívvelnyességet, nagyobb kollegialitást vélnek feltalálhatni.

Epen mi vagyunk legtávolabb attól, hogy mellőzni vagy kicsinyelni akarjunk azokat az érdemeket, melyeket a törvényszéki elnök ur itt léte óta szerzett. Nem hallgatjuk el, sőt teljes mértékben elismerjük rendszeretét, a tisztaságát és ügybuzgóságát, melyek egyedül tették lehetővé a rézibb időkből fennmaradt hiányok pótlását és kiegyenlítését. De mindez épen úgy, sőt talán még nagyobb mértékben történt volna meg, ha az elnöki auctoritás nem vesztett volna súlyából egy szemernyit sem, ha az elnök ur a vezetése alatt álló törvényszék bíráival többelőzékenységgel, több kollegialitással bánt, mert hiszen elvégre is a bírák nem alárendeltjei, hanem kartársai neki. Egy jogáször megalakítására az iniciatívát mindenesetre az elnök urtól, mint a helybeli jogászvilág legelőkelőbb állású tagjától várnánk. De hogy ez megtörténhessen, s hogy eredményel járjon egy bírói, valamint az egész jogáször érdekében első sorban az volna az első lépés, hogy előbb ott a törvényszéknél elnök és bírák között helyreálljon a szívéllyesség és az összetartozás érzete.

Ezenek megtörténtét óhajtjuk, megtörténtének őszintén örülnénk, velünk örülné az egész jogászörönységünk. S azáltal fontos lépés történnék a kiindulási pontunkra szolgáló eszmé megvalósítása felé.

A gabonaárak hanyatlása és világszerte versenyünk.

A gabonaárak nagy hanyatlása Magyarországon közgazdasági mérlegére nézve oly fontos, hogy ezen minden egyes gazda háztartására befolyást gyakorló árváltozás okai és azon tanulságok, melyek ezen tüneményből vonhatók, megeredmények a komoly, beható és rendszeres vizsgálatot. A magyar mezőgazdaságnak ez ellen, általában csak egy óvszere van, mely állandó biztosítékot nyújt. Ez abban áll, hogy a magyar mezőgazdaság a nagyon is egyoldalú gabonatermelésről mindinkább lemondjon és különösen a vágó- és igásmarha és sertés tenyésztésre annyira kiterjed, hogy a mezőgazdasági tünemények árváltozási folyamata vágó- és igásmarha táplálékra, és különböző más, már feldolgozott mezőgazdasági terményekre, már itt, Magyarországon vége menjen. Ez nagyobb hasznot biztosít a magyar gazdának és Magyarországot Amerikával szemben oly versenyre képesíti, melyből a magyar mezőgazdaság mindenesetre józatosan log távozni.

Az árváltozás okai kettős természetűek: Először egész Európában az aratás mennyiségileg nagyon jó volt, míg a gabona minősége átlag azon rossz időjárás következtében, mely a magképződés ideje alatt volt, rossznak nevezhető.

Az árak csökkenése azonban főleg az amerikai gabonaszállítások szédelő természetűe által előkészített és krachszerűleg érvényre jutott, miattl Amerikában óriási túlerőtelmes mint tulajdonképeni mozgató tényező mérvadó. Az egyesült államoknak roppant nagy, 80 millió bushelyi, többlettükkel az európai piacokon a gabonaárakat okvetlenül le kellett nyomniok.

Nem is kérdés, vajon ezen armozgalmat elvben folytatódni fog; habár jelenleg a baisse célján túlhaladt, mégis elég erős lesz, kieszakólni, hogy Magyarországon a mezőgazdasági kultúra oly dicséretes módon megkezdett reformját erélyesen folytassák.

Az 1882. és 1884-diki gabonaárak összehasonlítása nagyon meglepő; azt látjuk itt t. i. hogy egy az ideinél 20%-val alacsonyabban nagyobb termés mellett az árak mégis 20%-val magasabbak voltak mint ma. Ezen az alapon fejlődött (akkortájt) tovább az üzlet az 1882-33 években. A gabona- és magyásár idejében következő árak jegyzetelték:

	Buza	Rozs	Tengeri május—júniusra
Bécs 1882.	9.15	7.60	6.—
1884.	7.70	7.90	5.87
Berlin 1882.	171.50	138.—	—
1884.	145.50	134.—	—
Páris 1882.	26.10	—	—
1884.	21.10	—	—
New-York 1882.	111.—	—	89
1884.	89 7/8	—	61

Ezen armozgalmak legfontosabb végeredménye Magyarországra nézve azon ténnyel foglalható össze, hogy Magyarországon minden körülmények között még Amerikával szemben is versenyképes marad, ha igyekezte oda irányuland, hogy mezőgazdasági termelése ne egyoldalulag fejlődjen, hanem sokoldalú, jól szervezett ipari tevékenységgel párosulva haladjon.

Si tacuisses . . .

(Válasz Markovits Iván urnak.)

Vége valahára négyhónapi gondolkodás után Markovits ur válasza azon nyílt levelemre, mely a lapok f. é. 34-ik számban megjelent. — Hosszu hallgatás után együgyűséggel palástolja. Hosszu hallgatásának indokát azt hozza fel, hogy egy „műtárs”-hoz írt magánlevelemből tudomására jutott, hogy nemcsak a szaklapot indítok meg, ennek megjelenését várta, azért nem felelt eddig. — Igaz, hogy gyorsírási rendszerem érdekében szaklapot akarok megindítani, s Lenkey Károly barátom dolgozik is már ügyes kezével a czimlapján, de Markovits urnak eddig erről nyilvánosan, vagy közvetlen tőlem tudomásom nem lehetett; azt pedig, mit én bizalmasan valkivel közlök, nem tartozik a tisztességes dolgok közé — másokkal tudatni.

Markovits ur nyílt levelének többi részére röviden a következőkben válaszolok, s kérem a tek. szerkesztőt, hogy ennek becses lapjában helyt adni méltóztatnék; fontartva jogomat, hogy annak idején, ha szaklapom megindul, részletes, szakszerű észrevételeimet megtehessem, s azt a híres összetakolt gabelsbergeri rendszert, ugyeimet, mint gyököröket szemponthoz kritikai-mentesen saját gyorsírási rendszeremmel összehasonlítsam. — Markovits urnak is akkor bő alkalma lesz kimutatni, hogy ily egyszerű szavakat is, mint: „lelki, belki, telki” stb. stb. ki tud-e írni, ide nem számítva a tulajdonneveket, hol meg egészen fönnakad; s hozzá még abban is furcsa helyzetben van, hogy saját nevével sem tudja a „híres” gabelsbergeri gyorsírásul külni és ennek akar-na ő privilegiumot szerezni! Furcsa biz ez! Nem azzal akar győzni, mivel szabad versenyeknél győzni szoktak, hanem monopoliummal akarna erős versenyársát a küzdő terepről leszorítani. — Csak hogy ennek az ideje már lejárt! . . .

Nyílt levelében nem tisztességes dolog Markovitstól kétségbe vonni azt, hogy nem saját gyorsírásommal írtam le az említt leírólasát, másodszor szöveget nem tisztességes módon a „hiteles bebizonyítás”-ra vonatkozólag mondtok szavainak csak egy részét közölve, annak más értelmét akar tulajdonítani. Nyílt levelemben én kijelenttem: „ha a Stolze-Fenyvessi-rendszert nevezetesebb egyéni is hiteles bebizonyítást kívánvának, én kész vagyok a „egynyelvű áruvel egy kijelölt bizottság előtt, vagy a parlamentben vendzsáram gyököröket életre valósságát bármikor bebizonyítani.” — Ha Markovits ur még ezt sem érti meg, csak sajnálni lehet. — Ok nélkül mosolygott tehát e pontnál. — Hogy pedig kik nevetnek ok nélkül, ennek megütését teljesen ő reá bizon.

Az az állítása, hogy hazánkban csak a gabelsbergeri és stolzei gyorsírásnak tanítása volna megengedve, egyszerűen nem igaz. Mert tudommal — hogy egy példával éljek — Dolmányi Frigyes pozsonyi főgymn. tanár, ki Arends Lipót gyorsírását magyarra fordította, s ezen gyorsírás már második kiadásban is megjelent, már évek óta tanítja ezt a gyorsírást. Különbösen erre kár egy szót is vesztegetni. — Ha szabad államban, a tudomány terén Markovits urnak privilegiális s absurd okoskodását fogadnák el, akkor egyáltalában lehetetlen volna a tudományok előbbre vitelle; akkor meg kellene elégednünk azzal, amit őseinktől átvettünk. Ezt nyíltlevelében Markovits ur sem tartaná valami üdvös intézkedésnek.

A gyorsírás tudvalevőleg tanintézetekben nincs is bevéve, hanem csak olyan „túrt; tantárgy. — A többi gyorsírási rendszer közül tehát tanítható az, a melyiket az illető tanintézet jobbnak találja s a növendékek akarják tanulni.

Markovits ur előtt ugylátszik az a logika: előbb megkeresztelni a gyermeket, mielőtt született volna; előbb bemutatni valamely gyorsírásnál más gyorsírásnál fökéletesebb, s praktikusabb voltát mint mielőtt megjelent volna nyilvánosan. — Munkám ez év január hó közepén hagyta el a sajtót, azóta *ellenem* még egyetlen-egy érdemleges kritika sem jelent meg; mellette, dicséret azonban több; s azt egyhangulag jobbnak állítják, mint eddigi fordított gyorsírásainkat. Vajon Markovits ur miért nem bizonyítja be érvekkel, kritikai összehasonlításokkal azt, hogy a gabelsbergeri gyorsírás tökéletesebb, mint az enyém? Ideje elég volt. S minden esetre többet érne haszontalan kenyéririgységéből eredő szószátyárkodásának! Ő erre szintén ismert logikájával felel. Azt mondja, nem lehet addig megkritizálni, míg gyakorlatilag be nem mutatom. Bezzeg nagyon tudta csépelni Nagy Sándor plágiumát, mielőtt azt gyakorlatilag bemutatta volna szerzője. S rajtam, illetőleg gyorsírásomon sem volna eddig épség, ha gyorsírásom csak olyan össze-vissza takólt volna, mint az a „hi-es” hiányokkal és inkorrektégekkel telített gabelsbergeri gyorsírás.

Gyorsírásom vagy jó, vagy rossz. A jó gyorsírásnak egyik elengedhetetlen feltétele, hogy kellő technikai ügyesség mellett, a leggyorsabb meneti szövegeknek leírására képesítsen. Bizonyítsa tehát Markovits ur be, hogy a gabelsbergeri gyorsírásnál tisztább, szabatosabban, rövidebben, s kevesebb vonással lehet írni, mint az enyém, s akkor én leszek az első, ki a régi föntartását (a németet) föntartani kívánom. A míg ezt nem teszi, becses engedelmeivel (támaszkodva több tekintélyes szakember kritikájára) az ellenkező véleményt táplálom.

Markovits ur elég merész, nyilvánosan lapban azt állítani, hogy az utóbbi évtizedben mondhatni gombaszerűen keletkeznek az új írás tervezetek stb. . . . Föl kell teteleznem, hogy midőn ezt a bombaszt világgá bocsátotta, nem az ismert világrész valamennyi államát, hanem érteke alatta ezt a mi sok tekintetben hátramaradott hazánkat. Hazánkban pedig a világ teremtése óta az én gyorsírásom az első, mely eredeti s hozzá magyar; a többi fordított vagy plagizált gyorsírásoknak a száma sem nagy, melyek valaha hazánkban megjelentek, s tiz ujjamon fönytem összeszámlálhatom. Nagyon lekötölezz tehát Markovits ur, ha azon, hazánkban »gombaszerűen keletkezett» gyorsírások szerzőit velem tudatni kegyeskedik. Ugy látszik ilyen bombasztokkal képes lesz azt is kimutatni, hogy minek nekünk előre törekedni, hiszen ugyanis van olyan (??) gyorsírási irodalmunk, mint tészem a francziák-, angolok-, vagy akár a németeknek!

Markovits urat, ha a hírlapiról tisztesség iránt finomabb érzéket tanúsítana, arra kérem, hogy ezt a választomat nyomásba ki a »Gyorsírásügyi Lapok» legközelebbi számában, miután az ő cikke itt is megjelent; megjegyzéseit tetszése szerint megteheti, azon föltétel mellett, hogy újabb állításra én is felelhessek. Ezt kívánna az igazság! De pardon! hova gondolok?! Markovits és igazság?!

Dr. KELE ANTAL.

Csarnok.

Gr. Széchenyi István három szerelme.

LATKÓCZY MIHALY-tól.*

Nagy férfiak szerelmi viszonyai nemcsak azért érdekesek, mert azok lelki életének egyik fontos mozzanatát mutatják, hanem azért is, mert pályájuknak misztikus oldalait nem ritkán meglejtik. Rejtett okok és erők láncolatához kerül elő a hiányzó láncszem, titkos rúgók működése tünik szemünk elé, az a nagy férfiak szívébe bepálinkhatunk, azt a neki ellet phazisában megleshetjük.

De kétszeresen áll ez gróf Széchenyi Istvánról, kinek emléke fölött az elmeháborodás sőtét látyla lebeg, elrekeszve azt ama harmonikus egészről, melyet munkáinak és törekvéseinek méltatása folytán nyerünk. Az elmeháborodás épp azon gondolkodó fönel, melynek eszméi a fogalmakkal többlet látszanak loaglalkozni, mint az érzelmeikkel, önkentelenül azon gondololat eriel meg bennünk, hogy az ő elmeháborodása nem az eszmék, hanem az érzelmeik világában találja okát. Természetének azon idegessége, mely a végzetes betegesbe csapott át, szüksegkép a lélek régi szenvedésen, régi csalódásokon épült, melyeket a későbbi boldogság sem volt képes eloszlatni.

S valóban: a nemes gróf háromszor volt igazán szerelmes, de két első szerelme csak a dalmas csalódásoknak volt kúrtorrása. Hogy ez megtörténhetett, hogy a szerető férfiú két első eszményképenél nem talált meghallgatásra, azt a szerelkező ifju okozta. A dalias lovastiszt, kiben (Gyulai Pál szavaival élve) „senki sem sejtette meg Magyarországnak regenerátorát”, sem változó, sem diskret nem lehetett a szerelme dolgában, különben alig hitték, hogy ifjúkori ballépéseinek emlékei tülerékeny kedélyt egész életén átla, nyugtalanították volna. Nem foladatunk egy kiforratlan szenvedély föllobbanásainak épen salakját kiválogatni, de fontos körülménynek tekintjük ezt a hátért számbavenni, mert kulerül szolgál egyfelül ama majdnem megfoghatatlan visszaütáshoz, a melyben két első szerelme tárgyától részesült és másfelől harmadik szerelmének majdnem pietisztikus színezetéhez, melyben Széchenyi a megtért bűnös glóriájával övedzve tünik fel.

Hogy mindezt elfogultság nélkül ítéhesük meg és a nagy emberlélektani állapotot helyesen fejthessük ki, bele kell pillantanunk naplójába, melyek az önismeret megható bensőségével a valódi nemeség pártján naivitását kötik össze itt látszik, hogy a fiatal, tüzes szívnek botlania kellett, mert a világba küldötték, mielőtt tudta volna, hogy mi az a világ. Saját szavaival élve, következő események ragadták ki tanulmányai mellől: „Neveltetésem megszűnt az 1809-iki háború folytán. Tizenhat éves voltam és oly tudatlan, a milyen egy tizenhat éves fiu csak le-

het: A magyar fölkelést szervezték és én egyszerre löhadnaggyá lettem. Képzelműt azt az életet, melynek virágos hínárja egy tizenhat éves hadnagy lábainál imbolygott. A gyönyörök poharát üríteni, a gyönyörök hazájába, Franciaországba vezette a sors, azután Olaszországba. Ezóta bizonyos társadalmi szől »Naplóiból», a rugékonyság eltűnik és helyét a komoly munkának és művelési szándéknak engedi. Megfordított nászrepülés e korszak, melyre a (szekrakás évadja) következik. Feltűnő e tekintetben, hogy első művelési kísérletei és a katonai szolgálattól való idegenkedése időben összeesnek.

Az 1819—1823. években ismerkedett meg első szerelmével, *Madeleine Selina*-val, ki egy irlandi országnagynak leánya és Széchenyi Pál első nejeinek huga volt. A szép angol leányhoz Széchenyi mondhatni rajongó szerelmmel vonzódt. Ehhez nem kevesse járult Selinának sajtószertű egyénisége. Az Eszterházy-képtár látogatói kétségkívül emlékeznek arra a női arcképre, mely divatos Pamela-kalapos hölgyet ábrázol, pompás fűrtökkel, melyeket kelő vihar lengett, delezeg paripához támaszkodva. A kitűnő rézmetszet, egykorúak állítása szerinti, akár képmása is lehet-e az ábrándos és mégis szánító Selinának. Ki Erin szigetének minden bűbáját és az Irhont pusztító landlordok egész hidegségét egyesíté magában. Arva leány volt, kit rokonai Lichnovszky Edéné, szül. Zichy Eleonóra grófnő gondjaira bíztak. Az első találkozás oly körülmények között történt, melyek Széchenyinek kedveztek. A nagy férfiú, akkor még csak dalias tiszt, löháton tisztelgett a Praterbe kocsizó Lichnovszkinénak és ifju hugának. Meg is hódította Selinát, ki már pár hónappal találkozás után szenvedélyes szerelmi válamásokat bizott papírra Széchenyire írott leveleiben: „Semmi világi tekintet”, ma neki többi között, „ne tartóztasson vissza attól, hogy ismételve meg ne valljam, miszerint ön bírja örökre egész és őszintán szívemet. Ne kételkedjek szerelmemben és hűségemben, ez az egy, mit soha sem tudnék önnek megbocsátani.”

Mik lehetnek azok a »világi tekintetek»? Mindenekelőtt Széchenyinek múltja, ki kalandos természetének őstönétől antik ószinteséggel, mondhatni naivitással elégitette ki. Egész föllepésében volt valami, ami a föraugú világ kaczer hölgyeinél már eleve szeméret szűrt: ama mosolytalan derűtlenség, melyet azok mutatnak, kik a tudás fájáról minden gyün.ölösöt leszedtek. Komoly föllepése, mely alól azonban az egykori don Juan csapatongó kedelye ki-kivillant, zavarta az ifju leányokat, bosszantotta a férjes asszonyokat, kik a szerelem iskoláját már megjárták. S ezt Selinának is éreznie kellett.

De ez nem az egyedüli ok volt. Selinának ellensége volt gr. Széchenyi István atyja. Hogy e viszony mért nem tetszett az öreg grótnak, az nem tartozik a nyilvánosság elé, legyen elég itt Széchenyi István naplójának egyik helyét idéznem, mely következőleg szöl: „Atyám elleni Selinával való házasságomat. Szegény, ma láthatólag rosszabbul volt.” (az itt következőkből a »legnagyobb magyar»-nak valamelyik életirója — nem tudom mi okból — neheztelést akar kiolvasni), „a sok tanulás és töprekedés megzavarta észét. Ha volna valakinek szellemi felsőbbsege fölötté, az visszatartatná minden fürkészésétől. De sohasem hagy föl a leendők és létezők teletti tünődéssel.”

Kétséget sem szenved, hogy azok a problématisok jó barátok, akik mindig és mindenütt akadnak, Selinának is besugták az öreg Széchenyi ellenszenvét, és e büszke természet annyira föllázadt az ellen, hogy szerelmét vagy kezét valakinek föltoltnálák. Hogy Széchenyi Lichnovszkyne által »gyenesen kikoszoraváltta és két évvel utóbb (mintegy daczból) férjhez ment Clam-Martinitz grófhöz Mily nagy változásnak kell vala a hölgy keblében történni, hogy Széchenyit, az ifjúkori tévedésekben is jelenlékeny szellemet, egy Clam-Martinitz grótnak feláldozom! De ebből egyszersmind mást is következtethetünk: Selinát a választott férfi hazafias törekvései nem sokat nyomhattak volna a latban, különben elutasított kérője nem igen fordulhatott volna később oly nőhöz, kiben épp-n Széchenyi hazafisága kötötte fel ama majdnem példátlan vonalmat és hűséget, a melyei a legnagyobb magyar» iránt viselhetett. Jellezően különben — mint minden szerelmi viszonynál — hogy az elszakadt szerelmesek később hogyan nyilatkoztak egymásról, Széchenyi minden keserűség nélkül emlékezik meg „Erin rózsájáról”, amint Selinát az angol társaságokban nevezni hallotta, sőt egy ízben midőn férjét, Clam-Martinitz gróft meglatogatta, az »en famille» (hármában) föltölt napról megemlékezve, a következőket írta naplójába: „18.0 november 7. Pozsony. »Ébédlelek Clammal Selinával, csak három idő! idő! Csodálatos”. De Selina nem így cselekedett. Daczára annak, hogy akkor, midőn őt Széchenyi torma szerint megkerette, Lichnovszkynevel teljes két óráig küzdött, még végre a tagadó válasza elkölte magát, később mégis Orozsvárról Zichy-Ferrariséknál következő szavakra fakadt, melyekből vajdnem a késő megbánásnak tehetetlen dübét volnék hajlandó kiolvasni: „Azt mondják, hogy én szerettem Steff. és férjhez akartam menni hozzá? Ő kínált meg engem háromszor a házassággal és én mindig visszautasítottam. Én győzőltem őt ha-

* Gróf Széchenyi István naplója. Adatték a nagy férfiú jellemrajzában, összeállította Zichy Antal, Budapest, 1884. Gróf Széchenyi István írta Kerékgyártó Arpad (Magyar Hírlapok 21—22) Pozsony és Budapest, 1884.

lába és sohasem tudtam volna magamat arra határozni, hogy ilyen emberhez férjhez menjek! Kegyetlen szavak, miket a nők csak akkor ejtenek ki, mikor keblükben vagy valamilyen félreértés, vagy a sértett hiszág lánkjára maradt!

Ilyen kínos módon, ilyen disszonanciával végződött Széchenyi első szerelme, melyhez valóban az ifjú lelkesedése fűződik, de mely fájdalmas rázkódás nélkül hullatta el gyér virágait.

A második szerelme még mindig ábrándos természetű, ifjú leánykára vonatkozik, kinek gyermeket naivsága a világot annál is inkább vonzotta, mert Széchenyi azt hitte, hogy benne jó háziasszonyt és mindenekfelett „hű feleséget” fog találni. Ez a leánya, kirel Széchenyi naplóiban mindig nagy kímélettel és tisztelettel emlékezik, herczeg *Lichtenstein Henriette* volt, jelenleg gróf Hunyady Józsefné. Széchenyi ehhez már sokkal óvatossággal közelített; nem várt, de nem is segített és lépésről lépésre igyekezett hódítani. Úgy történt, hogy az ifjú leány még fogalmatlan sem birt arról, hogy Széchenyi hozzája vonzódik, midőn már mágnáskörökben „fait accompli”-nak vették a viszonyt, már mint Széchenyi részéről.

Széchenyi majdnem vigyázatlanul nyílt volt barátaival szemben. 1822-ben, midőn barátjával, gróf Eszterházi Vincze alezreddel, Henrietteről beszéltek, egész hévvel jegyezte meg: „Mily kedves asszony válnék belőle! Természetes, hogy az afféle mondásoknak híre futamodott és elebb jutottak Henriette rokonainak fülébe, mielőtt Széchenyi a szépleányt forma szerint megkérte volna. Ez a rokonság pedig a legnagyobb mértékben elfogult volt Széchenyivel szemben. Hogy miért, az a viszonyokban rejlett. Akkori arisztokracziánk az angol puritanizmus divatját járta, épp amint most a francia könnyűvértéség szárnyain röpköd. Már pedig Albion erkölcsi fogalmainál nincs problematikusabb valami. Ott, ahol valakit elűzőznek a társaságból, amiért rokára puskából lött, teremhet más efféle kegyetlenség is, amely útát tör magának a kontinensre.

(Vége köv.)

Különlélek.

A zalamegyei ellenzéki kör alakuló közgyűlése. — mint lapunknak Z. Egerszegről írják — e hó 28-án folyt le a kaszaházi nagyteremben a közgyűlés, melyen a megyebeli ellenzéki tagjai közül vagy 75-en vettek részt, délelőtt 10 órakor vette kezdetét és rövid megszokással délután félháromig tartott. Az alakulást megelőző értekezleten Sellye y László elnökölt, felhíván az értekezlet tagjait, hogy a kört megalakítván, válasszák meg az elnököket és a többi tisztviselőket. Az értekezlet tehát kimondván a „Zalamegyei ellenzéki kör” megalakulását, elnöké Hác z k y Kálmánt, jegyzővé Haj ik István ügyvédet választotta meg. Az immár gyűléssé átalakult értekezlet Hác z k y Kálmán elnöklete alatt mindenekelőtt tárgyalás alá vette a Tuboly Viktor és Remete Géza által kidolgozott alapszabályokat s ezeket kevés módosítással elfogadta. Nagyobb vitát csak az a pont idézett elő, mely szerint a körnek tagja csak mérsékelt ellenzéki vagy függetlenségi pártállású, megyei polgár lehet. Ezt a pontot elleneztek azok, kik a kört csupán megyei, megyegyűlési opposzió céljából akarták megalakítani. Azonban a felszólalók egész sora azt fejtette, hogy a körnek ép úgy lévén főcélja a politikai, mint a megyei opposzió fejlesztése és szervezése, csakis ellenzéki ember lehet annak tagja belenyugodott a többi is és ezt a pontot is egyhangulag elfogadták. Az alapszabályokban továbbá meghagyták azt a pontot is, mely szerint a kör tagjai közt lévő megyebizottsági tagoknak a képviselőválasztási mozgalmak idejére különösen feladatukká tétetik az ellenzék érdekeinek képviselése és megvédelmzése, míg ellenben a megyei tisztviselők megválasztásánál a kör tagjai pártállásra való tekintet nélkül, képzett és becsületes jellemű emberekre adják szavazatukat. — Az alapszabályok többi lényeges pontjaitval szinte leendő megalkalmunk olvasóinkat megismertetni s azokhoz a pontokhoz, ahol szükséges lesz hozzájárulni. — A közgyűlés az alapszabályok letárgyalása után a maga kebeléből bizottságot küldött ki, mely bizottságnak feladatává tették, a kör részére való alkalmas helyiségről és az ellen-

zék által Nagy-Kanizsán megalapítandó politikai lap kancziójának beszerzéséről gondoskodni. E bizottság a jövő szeptember hó 8-án este, a körnek a megyegyűlés alkalmából újra egybeültető közgyűlése előtt fogja elentését megtenni. — Közgyűlés után a jelen voltak ugyancsak a kaszaházi teremben bankettet tartottak, hol a félköszöntőkben természetesen nem volt hiány. A gyűlésen és a banketten résztvett ellenzéki notabilitások közül megemlítjük Inkey László, Somssich Lőrincz, Kerkápoly Mór, b. Puthény Ödön, Skublics István és Jenő, Lenk (Alsó-Lendva), Dervarich Koller, Oroszváry, Farkas Ferencz, Isó b. urak. Kuriózum gyanánt megemlítünk hogy Remete és Tuboly urak nem vettek részt a közgyűlésen, mivel állítólag — lekölték a vonatról.

Lajos estjét szépen sikerült lakomával ülte meg egy nagyobbkörű társaság az Oroszlán-szálló termében. A vidámsága és kedélyessége mellett emelkedett hangulatu társasvácsora jóval éjjel utánig tartott s még azután is többen maradtak együtt a cigány zenéje mellett. Az első félköszöntőt Varga Lajos mondta, éltetve azt, kinek neve hallatára melegen feldobban minden magyar szív, a nagy bujdosót: *Kossuth* Lajost. A lelkesült éljenekkel fogadott félköszöntő után Tuboly Viktor éltette Varga Lajost; dr. *Rothschild* Jakab megemlékezvén a legutóbb lefolyt Szt.-István ünnepéről, a társadalmilag egymáshoz való közlekedést és békét éltette, kívánva, hogy ez a Szent-Istvánünnep a jövő békének és egyetértésnek uttorója legyen. — A félköszöntők hosszú sora következett ezután; ezek nagyobb része a jelen volt Lajosoknak szólt. Éjjel után egy órakor a társaságnak együttmaradt tagjai — többnyire Szt.-Istvánünnepi rendezők — éjjeli zenével tisztelték meg volt elnöküket, *Labochay* György polgármester urat.

A multkorai nagy eső által bedöntött új csatornát és járdát a város hamarosan kijavíttatta. Csak hogy a hamaros munkának megadták az árát, mert az e hó 26-ikái és 27-ikái nagy esők megint vagy *n olcsó helyen* bedöntötték a kanálist, úgy hogy a munkával most megint ott vannak, ahol azelőtt voltak. Egy kissé aberditikus dolog is az, mikor a csatornát alulról föllelé — viz ellen — szabályozzák. Ugyan melyik szaktekintélynek volt ez a kitűnő ideaja? — Most pedig újra tartozzák a szerencsétlenül járt kanálist, mely igen kitűnő szolgáltatásokat is tesz — addig, amíg viz nem kerül belébe.

Agyagjárda. Ez egy speciális kanizsai találmány, melyről különben a minap egy rossz vicceiről hírhedt uri ember azt mondta, hogy nem is annyira járda, mint *várda*. A vicc elég rossz, de — fájdalom — nagyon igaz. Ilyen agyagjárda van városunknak egyik legszebben fejlődő, 16-közeledési utcájának, a Csengery-utcának, felső részén, a vasuti átjáróól balra. Csak egy kis eső időben is csizmás vagy cipős lény arra nem járhat anélkül, hogy ott ne rekedne a lábfejére, ami bizonyára kellemetlen dolog annyira, hogy a századik se szereti. Az arra lakó boldogtalan háztulajdonosok évek óta jajgatnak már járdáért, mert az ő községi adójuk se kisebb a többinél. A város adott is ezeknek a háztulajdonosoknak különféle szebbnél-szebb — ígéretet. Csak hogy ígérettel — még a legszebbel — sem tud még a mi bölcs mérnöki hivatalunk sem *haszteleníteni*.

A nagy-kanizsai „Kisdednevelő-Egyesület” részéről 1884. évi szeptember 7-én, vasárnap délután 3 órakor nádor-utcai saját helyiségében a választmányának folyó évi július 1-én tartott ülése határozatából *rendkívüli közgyűlés* tartatik, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívattak. *Tárgysorozat:* a) Kitépelt választmányi tagok helyett új választás b) A folyó évi apr. 27-ki közgyűlésről elhalasztott magyar-utcai ovoda ügyének kérdése. c) Módosított alapszabályok tárgyalása. d) Netáni indítványok. Nagy-Kanizsa, augusztus 22. 1884. *Mihál Ferenccz*, egyesületi elnök.

A m. kir. honvédségnek helyben állomásozó 77. és 78-ik zászlóalja e hó 25-én, a közös hadseregbeli 48-ik gyalogezred helybeli zászlóalja pedig e hó 29-én hagyta el városunkat, az ősi hadgyakorlatokra vonulván. A városban a tisztek közül csak a pöcsapatparancsnokok, a legénység közül pedig csak annyi maradt, amennyi a laktanyák rendbentartására szükséges.

Tanügyi jelentés. A nagy-kanizsai kath. főgymnasiumban az 1884-85 tanévre a beiratások folyó hó 30. 31. és szept. 1. 2-án fognak megtartani; ugyan-

ezen napok délutánjain pedig lesznek a felvételi, javító és pótló vizsgálatok. Ezen értesítés azon hozzáadással adatik a t. cz. szülők tudomására, hogy gyermekeik beiratásakor a törvény értelmében személyesen vagy helyettesítve tartoznak megjelenni, mely alkalommal az intézetbe *először belépő, valamint minden 8-ik osztályu tanuló keresztlevelét, illetőleg születési bizonyítványát is köteles felmutatni.* Nagy-Kanizsán, 1884. aug. 25-én. *Az igazgatósnak.*

Iskolai értesítések. A nagy-kanizsai hat osztályu polgári fiúiskolában az 1884-85-iki tanévre a beiratások szeptember hó 1-től egész 4-ig mindig 9-12-ig és délután 3-5 óráig eszközöltetnek a polgári iskola helyiségeiben. Ugyanezkor tartatnak a felvételi, javító- és magánvizsgálatok is. A nagy-kanizsai polgári iskolai tanfolyamok által, miniszteri engedéllyel, felszerült leányok számára rendezett tanfolyamra a beiratások szeptember hó 1-től egész 4-ig mindig délután 3-5 óráig eszközöltetnek. Jelentkezheti a polgári iskola helyiségeiben.

Lányi Adolár tehetséges fiatal versíró előfizetési felhívást bocsát ki „Emlékeim” című verskötetére. A körülbelül 6 ívre tejedő díszesen kiállított kötet előfizetési ára 1 frt., mely összeg szeptember 15-éig a szerző nevére Esztergomba küldendő. Tíz előfizetésre tiszteletpéldány. A kötet október második felében fog megjelenni. — Lányi Adolárt melegen ajánljuk t. olvasóink pártfogásába.

A balatonfüredi fürdővendégek névsorának hozzánk legutóbb beküldött száma 1778 fürdővendéget mutat fel. Nagy Kanizsáról ott találtuk *Szigritz* Róbert vendéglőst.

Két új tankönyvet küldtek be megbírálas végett szerkesztőségünkhez. Az elsőt „Magyarország története a népiakolák számára” mint szerző *Jókai* Mór koszosos írónk neve teszi felette érdekessé. A világhírű lángész tehát mint tankönyvszerző is próbálkozik. Ha őszintén kell nyilatkoznunk, kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy ez a kísérlet nem igen sikerült. Átneztük a 77 oldalra terjedő kötetkét s úgy találjuk, hogy nem nagyon való ez népiakolába. Csodáljuk, hogy Jókai, ki mint történelíró is próbákat adott ragyogó zsenialitásáról, s ki a felnöttek számára olyan lebilincselően vonzólag tud írni, épen a gyermekeknek ilyen száraz és hivatalos stílusban ír. Csupa nép és évszám! — A 30 krajczárba kerülő tankönyvet különben a közoktatási miniszterium is elfogadta és ajánlja; kiadók a vállalkozó szellemű *Révai* testvérek. — A másik tankönyv „A magyar helyesírás rendszerének alapvonalai” *Irtó* Kmetty István, Nyiregyháza, 1884. Ára 50 kr. Alapos tanulmányok után, helyes feljegyzéssel és módszerrel írt tankönyv, melyet mi is tiszta szívvel ajánlunk úgy iskolai mint magánhasználatra.

Közgazdaság.

Gabona árak.

Nagy-Kanizsa, augusztus 29.

78 kilogram buza 7 frt. 7 frt. 50 kr. — Rozs 6 frt. 20 kr. 6 frt. 75 kr. — kr. Zab 5 frt. 10 kr. 6 frt. — árpa 6 frt. 8 frt. 50 kr. — repce 11 frt. 12 frt. csekély üzlet.

A vasuti menetrend.

Kanizsa-Buda-pest	gyors vonat reggel	reggel	sz. von. sz. vonal este
Ind.	6 ó. 30 p.	7 ó. 30 p.	2 ó. 15 p.
B-pest-Kanizsa	sz. von. este	gy. v. este	sz. von. este
Ind.	1 ó. 50 p.	9 ó. 50 p.	10 ó. 55 p.
Kanizsa-Pragerhof	sz. von. este		gy. v. este
Ind.	8 ó. 45 p.		11.30 ó. 30 p.
Pragerhof-Kanizsa	gyors vonat reggel		sz. v. este
Ind.	6 ó. 17 p.		1.15 ó. 55 p.
Kanizsa-Buda-pest	sz. vonal reggel	sz. v. este	sz. v. este
Ind.	12 ó. 05 p.	6 ó. 35 p.	2.15 ó.
Buda-Kanizsa	sz. vonal este	sz. vonal este	sz. vonal este
Ind.	1 ó. 45 p.	10 ó. 45 p.	4.05 ó.
Kanizsa-Buda-pest	sz. vonal este	sz. vonal este	sz. vonal este
Ind.	2 ó. 35 p.	11.05 p.	5.45 ó.
Buda-Kanizsa	sz. vonal este	sz. vonal este	sz. v. este
Ind.	11 ó. 25 p.	5 ó. 55 p.	1.40 ó.

Nyilttér.*

Egy meglindító közönlőlevél.

Budapest, június 24. Tisztelt uram! A mindenható Úr Isten ezerszeresen fizesse meg mind azt a jót, amit ön velem tett! Erős szívdobogásom, szédülésem, gyomorgörccsom mind eltűnt. A jobb időben Tischer tanár húsz évig volt háziorvosom, de nem segíthetett rajtam, — önt pedig a mindenható Isten küldte hozzám, azért egész lelkemből buzgólkodni fogok, hogy az ön nagybecsű labdacseit ajánljam mindenkinek; a mai időben ugyanis igen sok a nyegleség, annyira, hogy az emberek már nem bíznak másnak, csak ha magok megpróbálják. Ha mindomban újságba tételném a nevem alatt, hogy aztán az emberek hozzám jönnének tudakozódnának. De én szegény s az egész világtól, mindentől elhagyott asszony vagyok, csakis egy vigasztalót küldött hozzám a mindenható Isten, az ön svájci labdacseit, melyek szenvedéseimtől megszabadítottak. Csokolom kezeit számtalanszor, s hálásan köszönöm mindazt a jót, amit velem tett, s a mit csak imádsággal jutalmazhatok meg. Alázatos, hálás szolgája, övegy Mihalovich Anna. Szegények háza, ajtószám 100.

Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsei dobozonként 70 krajával minden magyarországi gyógyszerárban kaphatók. Gondosan meg kell nézni, hogy minden dobozon rajta van-e a fehér kereszt zöld mezőben s Brandt R. névalírása.

1981. 1-1

* A dobozban foglaltakért nem vállal magára felelősséget a Szerk.

Felőlön szerkesztő s kiadó:

V A R G A L A J O N.

Társzerkesztő

F A R K A S I M R E.

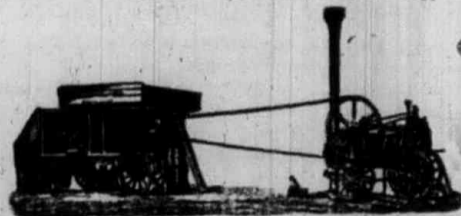
Az egyesült gazdasági gépgyárak

székhely EPPLE és BUXBAUM

Augsburg, Southofen, Weis-ben

6a Bécs, II. Praterstrasse 50

ajánlják elismert kitűnő minőségű gyártmányaikat mint: Mindenféle járgány fekvő oszlopos, szállítható **Köszvetítők** szíjkerékkel, homlok- vagy kúp-kerekekkel.

Mészecéplék va- és szállványon. **Járgányecéplék** szalmarázóval és rostával.

Tisztító ecéplégek járgány hajlósra.

Gőzecéplégek szeges- és sínex dobbal.

Gőzmozgonyok fekvő- és álló kazánal.

Szecsavágók (Bantell), kukoricza morzsolók, daráló malmok répvágók, sor- és szórva-vetőgépek, Tigris szénagyújtók, Perry szénaforgatók, Baker és Baker-féle rosták, Trieurók, szivattyúk, stb. stb. legjobb és tartós kiállításban jutányos árak mellett.

Catalogueok és árjegyzékek ingyen és bérmentve

201 5-5

Köszvetítőknek jutalek.

Tanulók zsebnaptára 1884/85 évre 50 kr.

Tanulók zsebnaptára 1884/85 évre 50 kr.

!! Olcsó és pontos kiszolgálás !! ISKOLAI TANKÖNYVEK

az igazgatóságok által megállapítva
a főgymnasium, polgári-iskola, izr. elemi- és kereskedelmi, kath. elemi és
felső leány iskolák részére.

Eredeti áron kaphatók
Fischel Fülöp könyv- és papir-kereskedésében

Nagy-Kanizsán.

199 1-1

Egyszersmind ajánlja dúsan berendezett

Papir- Rajz- és írószertárárt.

194 sz. jtk. 1884.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

A csáktornyai kir. járásbíró, mint tekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miként Jambrovics Márton nedelicsi lakosnak néhai Gmájncs György hagyatéka végrehajtást szenvedő ellen 100 forint tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó csáktornyai kir. járásbíró, területén lévő VI. hegykerületi községben fekvő 425 sz. tkvben. A + 1799 hrsz. a. Gmájncs György nagykorú nőten gerkavescsáki lakos tulajdonul felvett s a tartozékokkal együtt 372 frtra becsült ingatlanok s tartozékai

folyó évi szeptember hó 2-ik napján d. e. 10 órakor

a VI. hegykerületi község háznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak, az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42 §-ában előirt óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni, a többi feltételek e bíróságnál megtekinthetők.

Kelt Csáktornyan a kir. járásbíró mint tekkönyvi hatóságnál 1884. február hó 8-ik napján. 195 1-1

3978.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY.

A nagykanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tétetik, hogy Jambor János végrehajtónak Nemes Mihály végrehajtást szenvedő kányavári lakos elleni 6 forint 80 kr. tőke 1877 évi november hó 6-ik napjától járó 6%, kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni. Az árverés teljesítésére a letenyei kir. járásbíró megkerestetik.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tekkvi hatóság 1884. június 30-án.

TAMÁSY KISS
elnök. 198 1-1 jegyző.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tekkvi hatóság 1884. június 30-án.

TAMÁSY KISS
elnök. 198 1-1 jegyző.

jogerőre emelkedésétől számított 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6%, kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni.

Az árverés teljesítésére a letenyei kir. járásbíró megkerestetik.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tekkvi hatóság 1884. június 30-án.

TAMÁSY KISS
elnök. 198 1-1 jegyző.

Szabadalmazott
Gyapot-Hajtoszj.
F. Badray & Co., Manchester.
Elismert legjobb gyártmányok
Erősebb és olcsóbb a bőrnél.
Sem a nedvesség, sem a hőség nem bírnak reá legcsekélyebb belolyással sem. E szjajk nem nyúlnak, nem csúsznak meg, egyenesen és megbízhatóan mozognak.
Tartósságukért jóállás vállalnak.
Központi v. kltár Ausztria-Magyarország részére
Bécs, I. Maximilianstrasse 13.
Posnansky & Strellitz.
185 2-16.

Legfinomabb.
Gabona-Köménylikör.
E. Lichtwitz & Co.
cs. kir. udvari szállítók Troppanban. 183 2-4
Ez a finom, szemes köménylikör, melyet különös gondnal gyártanak tiszta gabonapálkából és válogatott, hollandiai, sőt köménymagból, kitűnő hatással van az emésztésre és mint jóízű, jellel egészségre és legjobban ajánlható.
Tiszta lejáról
1. Fred. Literatveg 1 frt.
60 kr.
Kapható: *Rosenfeld Adolph N.-Kanizsán.*

Matkovics-féle
HIRES GYOMORLIKÖR
Főfőműhatlan és különféle betegségben kitűnő hatásúnak elismert gyógyital; dinári alpeseken szedett gyógyfüvekből készítik.
Matkovics G. M. Kaliban
(Dalmácia).
Kapható N.-Kanizsán Prager Béla gyógyszerésznél, Flumében Jekel Ferencznél. 127 15 24
Egy üveg ára 70 kr. Csomagolás és elküldés a megrendelő költségén történik.

Eisinger Henrik utódai

Nagy-Kanizsa, főtér.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy divat- és kézműtár üzletünkhöz mindennemű legjobb lejtāju brünni és reichenbergi posztó- és gyapjuszövetek dús tartalmu raktárát esatoltuk, valamint hogy douzskin, p-ravién, mindensziú bérnyakzetet stb. logunk tartani.

Továbbá tetemesen meggyalibítottuk **szőnyegraktárunkat**; kaphatók nálunk **szőnyegok** 26 król fölfele a legfinomabbak ugy valamint hogy nagy választékkal tartunk **latszavételeket** is.

Czégünknek 21 év óta előnyösen ismert szolidága kezeskedik jó és pontos szolgálatért.

Szíves megrendeléseket kérnek

mély tisztelettel

Eisinger Henrik utóda

Felkérjük a vidékünkbeli i. szabómester urakat, hogy lehetőleg még e hó folyamában czimeiket tudassák velünk, hogy **mintalapjainkat** elküldhessük nekik. 197 1-3

Eisinger Henrik utóda.

KRONDORFI
Savanyu-Kút
STEFANIA
Koronaherczeginő
forrás.
Triest 1882
any érem.

Főraktár N.-Kanizsán Weisz testvérekénél.
84 21-24

148. szám, 1884.
ARVERÉSI HIRDETMÉNY.
Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 3408 számú végzése által Dobrin Benő nagykanizsai lakos végrehajtótó javára Mencer Anna férj. Schwerzenbergné zálogpárti lakos 600 forint tőke és ennek járuléki erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával, bíróság letoglalt és 1060 frtra becsült Gabona nemük, 3 ökor. 3 db. tinóból álló ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladása elrendelvetén, ennek a helyszínen vagyis Rádiházi pusztán leendő eszközésére
1884 évi szeptember hó 3-ik napján d. e. 10 órája
határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak írog, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108-ik §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.
Kelt Zala-Egerszegben, 1884-ik évi aug. hó 17-ik napján. NEMET SÁNDOR
200 1-1 kir. bírósági végrehajtó.

ZALA

POLITIKAI ÉS VEGETES TARTALMU HETILAP.

A Zalamegyei Ögyvédgyűlés, a Nagy-Kanizsai- és Délzalai takarékpénztárak, Bankgyűléslet, az Alsó-muraközi takarékpénztár részvénytársaság és önszolgáló szövetk. hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint egyszer: Vasárnap.

NEKER-SZETŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Bajza-utca 4. sz.

Minden a lapellenes részvevőnek/közlemény, továbbá előfizetés, felkötő-lapok, hirdetések sat. ide intőződik.

Bérmontatlan levelek csak ismert k. zekből fogadtatnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	5 fr. — kr.
Fél évre	3 " 50 "
Negyedévre	1 " 25 "

Hirdetések jutányos számításnak.

Árverési a egyéb hivatalos hirdetések 30 kr. költségűen felől 100 máig 1 frt. azonnal minden szédért 1/2 kr.

Nyitltér petisora 10 kr.

Szent-Istvánnapi ünnep.

„Dicsőséges, szent jobb kéz!”
Igy zeng a régi magyar ének, magyarok első királyáról, legbölcsőbb fejelméről. A magyar nemzet fiai között örökre áldott az emléke annak a dicsőséges, szent jobb kéznek, mely a mellett, hogy jónál egyebet soha sem művelt, vas erővel rendezte ezt a véres harcok árán szerzett hazát; a keresztény vallást adta a pogány ősiöknek és állampolgárokká tette azokat, kik eddig vándortörzsek tagjai voltak. Dicsőséges és szent volt a kéz, mely ezeket művelte, dicsőséges és szent az emlék, mely felette lebeg!

S ez az emlék él! Hogyne is élne, amíg magyar szó hangzik az ós Panonia földén; hogyne élne, amíg él a magyar állam, a melyet Szent István király alkotott! És addig fog élni a nemzet, addig él és virágozik az állam, ameddig fenn tudja tartani dicső fiainak emléket; amíg ezeken az emlékeken buzdulni, lelkesülni tud a fűradaságos munkájához új meg új erőt merit belőlük. Az az ünnep, melyet a nemzet valamelyik nagyjának rendez, az nemcsak a dicsőnek emléket tiszteli meg, hanem egyszersmind egyik hatalmas rúgója a közszellemnek. A föllevenített emlékből tanulja a késő nemzedék, mikép tudták s mikép kell a hazát szeretni; mikép tudták s mi kép kell a hazát szolgálni. És a politikai tudomány emberei is felismerték, milyen kiváló tényező képeznek a nemzet életében a nemzeti ünnepélyek és néhány hónappal ezelőt, mint minden esztendőben, nagy lelkesedéssel ülte meg egész Franciaország a Bastille lerombolásának évfordulóját, a fran-

cia nemzeti ünnepe, dacára annak, hogy az ország hátrán belül irtózatot aratását tartja a fekete halál.

Mi, számunkat tekintve, a legkisebb nemzetek sorában foglalunk helyet Azért múltunk dicső, fényes emlékekben nem szegényebb bármely hatalmas, nagy nemzetnél. A magyar pantheon nevei ragyogó betűkkel vannak felírva a történelem könyveiben, a béke és a háború lapjain egyaránt.

És — mondjuk ki őszintén — ha nem is dicsőségesebbek, de mindenestre vigasztalóbbak, biztatóbbak azok a lapok, melyek a békében viselt dolgainkról tesznek tanuságot. Egy ezred év alatt sok magyar vér áztat a vén Európa földjét és büszkén mondhatjuk azt is, hogy e vérrel áztatott földben babér is termett elég, több mint akárhány nagy nemzet részére. De valódi hőstét keveset hozhat reánk vértünkön kiontása. Olyan kevesen vagyunk, hogy — mint nagy Széchenyink mondta — még az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni, ha magyar. Kevesen vagyunk nagyon és épen ezért csak e békében való megszilárdulás veheti meg biztos alapját jövő felvirágzásunknak. Egészen-köz helylyé vált már hasonlókép a nagy Széchenyi mondása: „Magyarország nem volt, hanem lesz.” És hogyan, miképen, mi által lesz? Ha híven ápolva és megőrizve azt, amit az évszázadok viszontagságain keresztül sok vér és sok munka árán szerzett, előre halad, közös munkával, békés egyetértéssel, vállvetett fáradozással úgy, hogy mindenki a nemzet napszámosa legyen.

Csakis ekképen lesz a Magyarországnak: békés, de annál buzgóbb munka által. Hiszen nem csak nálunk, de az egész művelt világban ez ma a jelszó:

többet észszel, mint erővel. Az eke vasa, az üllő és kalapács, a toll, ma nagyobb világhódító hatalom a kardnál. Ma már nem is tekintik pusztá, teljesülhetlen ábrándnak a világ béke főséges eszméjét.

A magyar nemzetet, ezt a mindentinnen ellenséggel körülvevett, sokat küzdött, még többet szenvedett tagját a nemzetek nagy tömegének, mi serkenteti inkább békés, közös munkára, mintha a legimpozánsabb módon föllevenitük előtte időről-időre azt az emléket, mely a nem harcok ádáz dihe, hanem bölcs és békés működés által alkotott nagyságot juttatja eszébe? S kinek emléke alkalmasabb e célra épen Szent István királyunkénál? S kinek emléke méltóbb arra, hogy nemzeti ünnep alapját képezze, mint épen Szent István királyunké!

Szépsége, és kegyeletessége mellett igen üdvös eszme volt, ezt a napot nemzeti ünnepé tenni. És őszinte hálával tartozunk azoknak, kik azon voltak, hogy városunk is méltón megünnepelje ezt a napot. Tavaly történt először; ros auspiciumok között, mert tavaly az ünnep olyan időre esett, mely idő — kivált a mi vidékünkre — kevés dicsőséget hozott. Társadalmi izgalmak, lelketlentl szított szenvedélyek vetnek sötét árnyékot erre az időre és adja isten, hogy ahhoz hasonlót ne egyhamar érijünk újra. És az ünnepély mégis sikerült. Ne hagyjuk magunkat az idén sem! Nagy Kanizsa város értelmiség, műveltség dolgában előkelő helyet foglal el az országban. A hazafiságban se maradjunk hátra! Nem pusztá külsőség ez a Szent István napjának megünnepelése és nálunk kétszeres fontossága lehet, mert nagy mértékben hozzájárulhat a létező politikai

és társadalmi differenciák kiegyenlítéséhez. Tegye ezt azt ügyet mindenki a magáévá.

Mint a legőszintébb örömmel értesülünk, már előre szép gyümölcsöket termett Kanizsán az idén létező Szent-Istvánnapi ünnepély eszméje. Szép biztatást látunk ebben a jövőre. És évről-évre annál fényesebben fogjuk megülni ezt a napot, mennél szebb, mennél tisztább lesz közöttünk a béke és az egyetértés. És a honzeretű, megdicsőült szent király is kegyesen fog tekinteni reánk, kik az ő magasatos lelkületéhez méltón üljük meg az ő nevének, a magyar nemzetnek ünnepét.

Országgyűlési reform.

Parlamentari tekintetben azon ponton állunk, hogy egy nagyszabású új társnak legnagyobb szüksége állott be, s annak neve: országgyűlési reform. S pedig szükséges a képviselői mandatum meghosszabbítása és a felső ház újja alakítása. Az ellenzéki lapok bár nem ismerik még a kormány álláspontját, az első reformszükség tekintetében, már erős oppositciót fejtenek ki: a kormány hatalomhoz való ragaszkodását tüntetik indoknak, holott ama reform mellett számos politikai és közgazdasági érdek szól. Ott van először is a gazdasági szempont, mely a leghatározottabban tiltakozik az ellen, hogy minden három évben törvényes választási költségek címén anynyi száz meg száz jeltől adósságba verje magát és családját. Ha bizonyos körök évről-évre a középosztály elazegényedéséről lamentálnak, dőreség volna annak egyik legfőbb okát elhallgatni

TÁRCZA.

Archeologiai canicularis csevegés.

A nagy-kanizsai és szent-györgyvári régiségi tárgyakról

— A „Zala” eredeti tárczája. —

Minden félreértés kikerülése végett elő re bejelentem, tisztelt hölgyeim és uraim s általában minden rendű és rangú olvasóim, — kik idejűk- és füremüket tettek kockára e sorok elolvasása végett, — hogy én archeologus nem vagyok; hanem volt szerencsem több helyi- és vidéki jeles régészeti gyűjteményeket megismerhetni, — ezenkívül helybeli kiválóbb régészeinkkel van szerencsem személyes ismeretségben állhatni, — és így mint dilettans majd közvetlen, — majd közvetített uton és módon compiláltam ezen canicularis csevegés!

Nevezetesen igen jól ismerem az én tisztelt barátom és collegám Kötösi B. urnak terjedelmes régészeti gyűjteményét; — igen szép példányait láttam ezen gyűjteményben a bosnyák handszárók és csákányoknak a legutóbbi bosnyák okkupáció korszakából, melynek egynemelyikét hősiés háborús és személyes vétségével önmaga szerzte volt meg boldogult boszniai baka urfi korában, — mint ezt Batorfalvi L. tisztelt barátomtól hitelen, dátum szerint elbeszélni hallottam; — ki mindezeket — ha nem csalódom — egy szelleműs eszmefutással irodalmi-büszöget is megörökítette; — csak az nem tudom, hogy sajtó alá rendezte-e már ezen munkáját?

Láttam ezen jeles gyűjteményben az imitt-amott szórányosan ugyan még mai napig is található, — de nagyjórészt már az ő gyűjteményébe került — a szabadságharc lezajlás előtti időből való — antik koppanatoknak igen becses példányait, melyeknek egy némelyikéről lelkesülten s vonzó eloquentiával adja elő, hogy azok a cingulaniumi, lagurini és sabinai római gyarmatok ősi

maradványai; — s hogy ezek in illo tempore a régi rómaiak házi isteneknek szentségtartói voltak.

Eleinte majdnem engem is meggyőzött rábeszélő tehetőségének hatalma; — azonban szerencse, vagy szerencsétlenségemre, — bizonyos tekintetben én már magam is régészeti tárgy,*) — illetőleg régiség vagyok, — a mennyiben én még a koptantós korszakban éltem gyermekéveim; — s amint ezen római szentségtartó, — nem csekély borzadályal — kézbe venni merészkedtem: önkéntelenül néztem körül s kerestem a fagygyugyertyát, — a szó valódi értelmében elfogott a koptantási vágy!

Ezen vágyódás ugyan égő fagygyugyertya kanóca hiánya miatt teljesüésbe nem mehetett, de alakot öltött az által, hogy a pusztá léghen, fagygyugyertya láng és kanóca hiánya nélkül, — csipitettem egyet, — koppanás jelléül.

Nehogy azonban a szentséges koptantó, — akárom mondaní, a hajdantan szent célra szolgáló nagybecsű eszköz**) — profanizáltassék, — az én tisztelt barátom azonnal meg érdekfeszítőbb régiségre, — nevezetesen Szt. László királyunknak a kereszties háborúkban viselt (Egyedutan lelt) nehéz kardjára, — majd második, vagy jeruzsálemi Endre királyunknak Bóbizán megtalált, — balsaruján viselt csipkés taraju sarkantyujára vontá figyelmemet; s egyúttal igen érdekesen beszélt el a rédési majorbéli, — nagy hirtvergődött — szelenczelelet históriáját!

Ezen nagy terjedelmű gyűjteményben láthatók még a Mura és Dráva folyókból kiszedett görbenyeli és pilingájú legrádi bicsakoknak — enyézetnek indni látszó nagyszerű mesterművei, melyek még mindég mintautul szolgálhatnak nem csak a későcsináló kézművesek, — hanem a fégyverkövacsoknak is. — Ezen hatalmas bicsakoknak

egynemelyikével éhes ember még most is jóízűen tudhatna téli időben paprikás szalonnát elhúti, — már mikor ugy alkalma lehetne húzzá! — Sőt Dr. Horváth A. ur*) valóságos elragadtatással tud beszélni azon plinga nélküli nyeletlen bicsakról, — mely állítás szerint szintén ezen gyűjteménynek egyik disz példánya volna, — s a mely az ő történelmi nyomozódása szerint, — a kanizsai vár hajdani egyik tulajdonosának, — Kanizsai Ursolyának tésztametélo bicskája lehetett.

Van azonban ezen nagybecsű gyűjteményben, — a felsoroltaknál még egy érdekesebb és értékesebb lelet a Kupa vezér korszakából, — melyet előideink — hozzávetés szerint — még a Döntő mellől hozhattak magukkal, — midőn a honfoglalás alapítétek nagy munkája miatt útrakeltek. — S ezen lelet egy somogyeyei származású jó barátom és szomszédomnak higgadtan megfontolt véleménye szerint, — a Kupa család tulajdonát képezte, — Somogyvár vidéken került napfényre; — s ez nem más mint egy csikóbőrös kulacs és egy lakupa.

Ezen utóbbi lelet valódi belbecsű, azonban akkor bir, — midőn azt annak tulajdonosa, — a somlói szüretkezőli hazaérkezése alkalmával, — hűszárköpönyeg színű somlói murcival megtöltve mutatja be. — llyenkor leghajlandóbb az ember azon hozzávetésnek hitelt adni, — hogy a csikóbőrös kulacs csakugyan pogány eredetű, — nemcsak azért, mivel áldozatra vitt csikóbőrből szabták rá ködment; — hanem azért is, mivel az ember ereiben a pogány lelkesülés érzete hullámzik.

Tisztelt Kötösi B. barátomon kívül még Pánczel G. tanár ur is nevezetes régiségbuvár; — neki is nagybecsű tekintélyes, régiséggyűjteménye van; s ő azonban már inkább nummizmatikus; — szenvedélye ő

*) Mit mond ehez az én Pihál Viktor öcsém, — a ki ez idő szerint azon téri a fejét, — hogy a személy öszény, s így nem lehet tárgy. — Egyébiránt a s szövegyel, sokan más fogalommal is bírnak. — Szarás.

**) Hogyne, mikor világosság tarja-utóbbi szolgálat.

*) Köröm, össze nem tévesztendő dr. Horváth Antal ügyvéd urral, ki tudomásom szerint a szabadságharc folyamánban jeles vitéz honvéd volt; dr. Horváth A. ur (főnök) pedig csak pinczésében aszultta meg Kőcsinál egy alkalommal — ellenségeknek vált — korlát.

*) Dr. Kanizsa N.